

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34 (1801) 1984 RUGPJŪTIS-AUGUST 21 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Visi į kongresą

Paprastai į kongresus, suvažiavimus, konferencijas, seimus kviečiami organizacijų nariai, atstovai, įgaliotiniai. Tokio pobūdžio sambūriuose atliekami įvairūs organizaciniai formalumai, registracijos, rinkimai, balsavimai, nutarimai ir t.t. Šv. Kazimiero sukakties kongresas Toronte žada būti skirtingas. Kaip matyti iš paskelbtos programos, tai bus manifestacinio pobūdžio kongresas, kuriame įprastiniai formalumai nebus reikalingi. Visų pirma nebus seiminio pobūdžio atstovų, pasiruosusių rinkimams, balsavimams. Kiekvienas tautietis bus laikomas kongreso dalyviu. Šv. Kazimieras, kaip Lietuvos globėjas, apima visą tautą. Dėl to jo sukakties kongrese kiekvienas lietuvis, kuris nėra priešingas kazimierinei idėjai, bus ir kongreso dalyvis. Netgi ir tie, kurie nėra palankūs kazimierinei idėjai, kongreso programoje ras dalykų, vertų ir jų dėmesio. Pvz. tokie renginiai, kaip svarstybos jaunimo tema, vakaronė su jaunimo atliekama programa, pagaliau opera "Dux Magnus", kiekvienam lietuviui gali būti įdomūs. Net ir mūsų visuomenės žymūnų paskaitos gali atskleisti daug naujų dalykų visiems. Todėl kongrese yra laukiami visi, kuriems lietuviškasis gyvenimas yra ir jų buities dalis. Šiuo atveju nedera siaurinti dalyvavimo jokiomis užtvaramis.

NEPASLAPTIS, kad Šv. Kazimiero sukakties kongresas bus religinio pobūdžio, bet ne siaurąja prasme. Pagrindinė kongreso idėja yra religinė, tačiau ji pasireiškia ne vien malda. Šalia iškilmingų pamaldų Toronte katedroje, bus visa eilė renginių akademinio, visuomeninio, meninio ir pramoginio pobūdžio. Visa tai išryškina kazimierinę idėją visu plothu, bus matyti, kad ji apima visą žmogaus gyvenimą ir kad ji yra glaudžiai, organiskai suaugusi su visos tautos bei Lietuvos valstybės gyvenimu. Vienuose kongreso renginiuose mažiau, kituose daugiau atsispindės lietuviškoji tradicija, kurioje religinis ir tautinis pradai yra natūraliai susiję. Tai šimtmečių tradicija, kurią šiandieną bando sunaikinti sovietinis komunizmas Lietuvoje, agnostinės bei areliginės tendencijos išviliojoje. Ir vieni, ir kiti veikia skirtinguose pasauliuose, skirtingomis dingtimis, skirtingais būdais, tačiau siekia panašaus tikslo, būtent sugriauti kazimierinę tradiciją, jungiančią religinį ir tautinį pradą. Šis kongresas turėtų išryškinti ir sustiprinti kazimierinę tradiciją, kad ji ir toliau būtų tvirta atrama lietuvių tautos kelyje. Graunamosios jėgos veikia neigiamai linkme, reikia, kad pozityviosios mūsų tautos jėgos išveigtų pavojų ir sustiprintų savo budrumą.

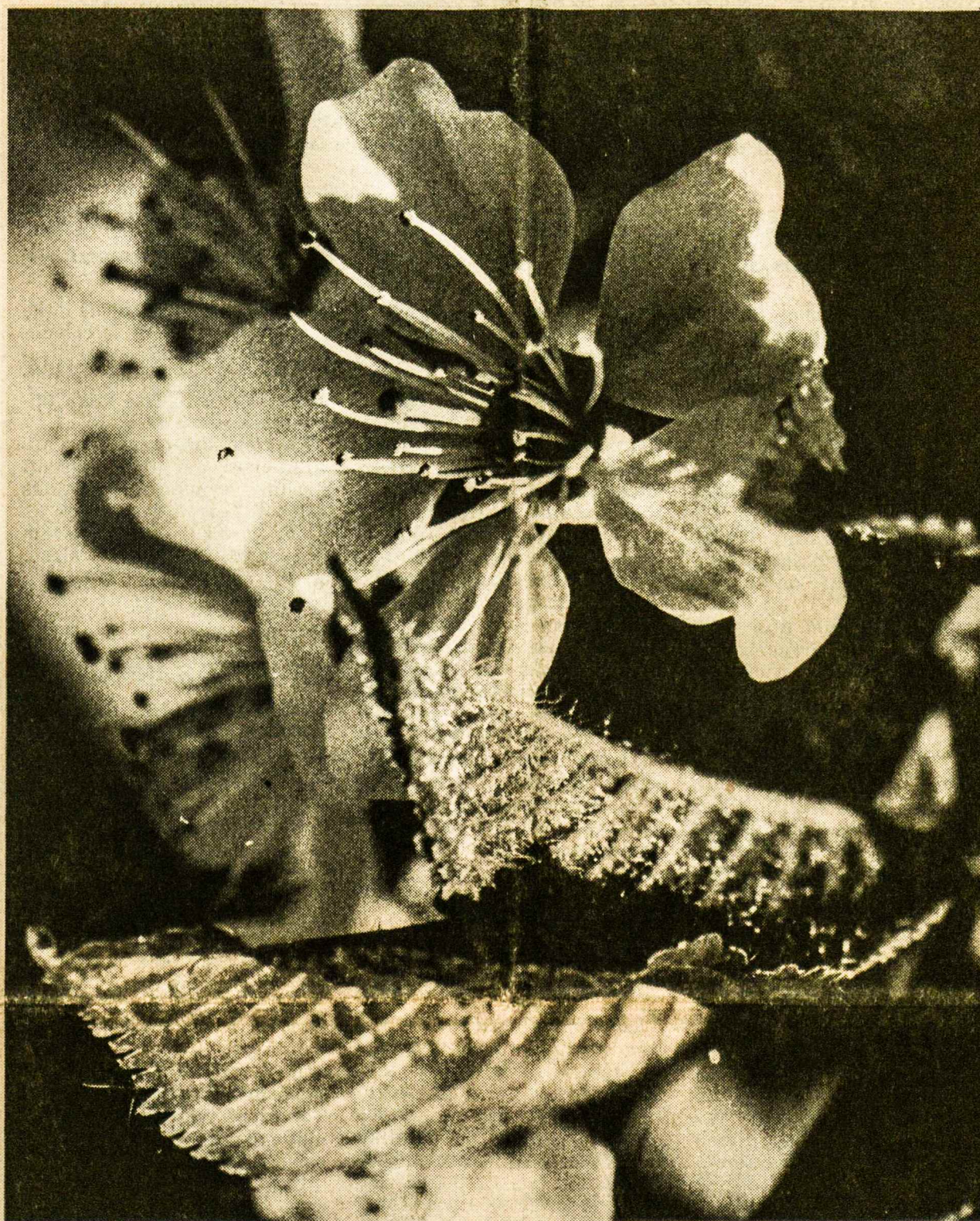
ŠVENTOJO Kazimiero sukakties kongresas Toronte įvyksta didžiųjų Lietuvos sutėmų metu. Jo žvilgsnis bus nukreiptas į visą tautą tiek Lietuvoje, tiek išvijoje. Tai nebus politinė manifestacija, tačiau visuose renginiuose Lietuva bus pagrindinis rūpestis. Ji bus minima ir pamaldose, ir paskaitose, ir vakaronėje, ir operoje, ir užbaigos pokilyje. Kongreso pabaigoje numatytas paskelbti manifestas — kongreso žodis, skirtas Jungtinėm Tautom, valstybių vadams, spaudai, radiui, televizijai. Jame bus pabrėžta mintis: tautų vergija yra pasaulio taikos naikintoja, esamos visuotinės įtampos bei nesaugumo priežastis. Pavergtos tautos nuolat kovos už savo laisvę ir drums pasaulio taiką. Prie tos drumsties prisideda ir tikybiniai persekiojimai sovietiniuose kraštuose. Tikta religinė, tautinė ir valstybinė laisvė gali vesti į visuotinę taiką. Į tokį kelią turi būti atvesta ir mūsų Lietuva, jau per 40 metų kenčianti religinę ir tautinę priespaudą. Manifeste bus išdėstyti konkretūs reikalavimai, pagrįsti elementariomis žmogaus ir tautos teisėmis. Prie šios kongreso linkmės prisidės ir kunigų suvažiavimas, kuriame dalyvaus įvairiuose laisvojo pasaulio kraštuose besidarbuojantys lietuviai kunigai. Bendromis jėgomis kongresas galės išryškinti kazimierinę idėją esamos būklės rėmuose. Tad visi į kongresą!

KANADOS VYKIAI

Moterys rinkiminiame vajuje

Televizijos žiūrovai visoje Kanadoje paskutinį kartą prieš rinkimus dar kartą turėjo progą stebėti trijų vadų debatus rugpjūčio 15 d. Debatų vertė yra abejotina, nes jie buvo skirti tik moterų problemoms, kurių sprendimas gali būti atidėtas, kol nebus sutarkyti ekonominiai Kanados reikalai. Debatų įvyko Toronte "Royal York" viešbučio salėje, kurioje stebėtojomis buvo įsileista apie 1.900 moterų. Debatų suorganizavo Moterų akcijos komitetas, jungiantis daug moterų teises kovojančias grupes. Po 200 įėjimo bilietų buvo duota liberalų, konservatorių ir socialistų partijų atstovams, 600 — mokytojų suvažiavimo dalyvėms, visi kiti — Moterų akcijos komiteto atstovams. Pastarasis taipgi pasirinko debatų moderatore ir keturias klausėjas. Už salės durų liko prieš negimusį kūdikį žudymą protestuojančios moterys ir 80 įėjimo bilietus turinčių, nes jų buvo perapūntas per didelės skaičius.

I moterų klausimus atsakinėjo liberalų vadas ir ministras pirm. J. Turneris, konservatorių — B. Mulronis, socialistų — E. Broadbentas. Jiems labiausiai rūpėjo tik moterų balsai parlamento rinkimuose. Dėl to ir buvo duotas sutikimas debatams, svarstantiems tik moterų reikalus, kuriuos garsina karingųjų moterų grupės, neturincios moterų daugumos pritarimo Kanadoje. I reikalavimus keliančius klausimus buvo atsakinėjama pažadais partipintį specialius pastatus moterims, kurias namuose muša vyrai, daugiau vaikų darželių norinčioms dirbti moterims, vienodo atlyginimo su vyrais už vienodą darbą ir netgi atlyginimų suvienodinimo lygios vertės darbovietėse, pensijų įvedimo niekur nedirbančiom namų šeimininkėms. Tai tik dalis pažadų, kurių įgyvendinimas pareikalautų bilijonų dolerių. Labiausiai tuos neturimus dolerius švaistė ir daugiausia plojimų susilaukė E. Broadbentas, ži-

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero simbolis yra kryžius ir gelė. Ir ši plačiai pražydusi gelė primena kazimierinį simbolį, reiškiantį dorybėmis pražydusį žmogaus gyvenimą. Nuotr. Vytauto Maco

Padidėjo Maskvos spaudimas Estijoje

Pabėgo Švedijon per Suomiją aukštas pareigūnas

Reuterio žinių agentūra iš Maskvos pranešė, kad Kremlius pastaruoju metu susirūpino estų nacionalizmu ir įsakė kompartijos veikėjams sustiprinti savo veiklą ta linkme. Centrinis kompartijos komitetas išleido potvarkį, kuriame išreiškė savo susirūpinimą nacionalizmo stiprėjimu ir nepakankama ideologine veikla partijos pareigūnų. Tą potvarkį paskelbė "Tass" agentūra kaip neįprastą Kremliaus mostą, rodantį kilusį aliarimą Kremliaus viršūnėse ir politines estų nuotaikas. Potvarkyje sakoma: "Vietiniai vadai teikia nepakankamai dėmesio nacionalizmo santykiams bei internacionalinės sąmonės ugdymui". Tai reiškia, kad reikia sunaikinti tautinius mažumų jausmus ir sustiprinti jų palankumą komunistinei sistemai.

Reuterio agentūros žinioje pabrėžiamas estų atvirumas užsieniečiams, besilankančiams Estijoje. Vietiniai gyventojai esą atvirai kalba apie savo priešiškus sovietinei sistemai, įvestai 1940 m. prievartinu būdu ne tik Estijoje,

bet ir Latvijoje bei Lietuvoje.

Estai esą pasižymi gilesniu priešišku sovietams nei jų kaimynai latviai bei lietuviai. Prie tokios nuotaikos palai-kymo prisidedanti ta aplinkybė, kad Estijos pašonėje yra Suomija, kurios gyventojai kalba estams giminę kalbą. Suomijai televizija ir radijas mažiau suvaržyti, tad gali perduoti laisvesnes programas. Estai jas lengvai pagauna ir tuo būdu turi geriausią langą į Vakarus bei jų informaciją. Kremlius tai žino ir dėl to savo potvarkyje įsakė partijos vadams sustiprinti veiklą ir "duoti atkirtį ideologiniams kėslams, ateinančiams iš užsienio televizijos, radijo, reakcinių išveivų ir religinių centrų".

Tai rodo Maskvos susirūpinimą išveivijos įtaka okupuotų Baltijos kraštų gyventojams. Ji buvo jaučiama visą laiką, bet pastaruoju metu ypač sustiprėjo. Sovietams labai nepatiko š. m. liepos mėnesio pradžioje Toronte surengtos Pasaulio estų dienos, kurios susilaukė plataus dėmesio televizijoje, radijuje ir spaudoje. Sov. Sąjungos atstovai net spaudoje išreiškė savo pasipiktinimą. Pasaulio estų dienos esančios reakcinių sluoksnių renginys, remiamas JAV žvalgybos. Užsienyje betgi žinoma, kad baltiečių renginių laisvajame pasaulyje neremia jokios žvalgybos, kad tai grynai kultūriniai-visuomeniniai renginiai, organizuojami savomis jėgomis ir lėšomis.

Nors tiesiogiai sovietai nematė, bet iš visko matyti, kad

išveivijos įtaka okupuotiems Baltijos kraštams sustiprėjo didžiaisiais renginiais — ne tik Pasaulio estų dienomis, bet ir lietuvių tautinių šokių švente, latvių dainų švente, baltistikos konferencija. Prie tokių renginių priklauso ir Šv. Kazimiero sukakties kongresas, rengiamas išveivijos mastu. Dabartinės nuotaikos Estijoje liudija ir vieno sovietinės Estijos "viceministerio" pabėgimas su žmona per Suomiją Švedijon. Jis dalyvavo Baltijos dienoje Suomijos Kotkoje ir laiveliu su žmona Leila, žymia dainininke, pasiekė Švediją, kur paprasė politinės globos teisių. Suomijoje jis negalėjo pasilikti, nes ji pabėgėliu grąžina Sov. Sąjungai.

Švedijos policijos pareigūnas pareiškė spaudos atstovams, kad naujas atbėgėlis esąs sovietinės Estijos teisingumo ministerijos vienas iš viceministerių. Pasak švedų spaudos, tai esąs iki šiol aukščiausias Baltijos valstybių sovietinis pareigūnas, pabėgęs užsienin.

Netrukus paaiškėjo ir pabėgėlio pavardė, būtent Valdo Randpere, o jo žmonos — Leila Miller. Pasirodo, jis buvo ne tik teisingumo ministerijos viceministeris, bet ir Komso-molo — jaunimo organizacijos direktorius, paskirtas šiom pareigom 1983 m. Jis yra 26 metų amžiaus, žinantis daug sovietinių paslapčių. Kokia bus jo laikysena išveivijoje, dar nežinia. Galimas dalykas, jis nenorės visko atskleisti, nes Estijoje liko dukrelė Kaisa, vienerių metų amžiaus. M.

Pasaulio įvykiai

XXIII-JI VASAROS OLIMPIADA LOS ANGELES MIESTE PASIBAIGĖ be jokių incidentų. Joks sportininkas nenukentėjo, nors Sovietų Sąjunga nedalyvavimą olimpiadoje teisinio nepakankamo saugumo užtikrinimu savo sportininkams. Tai buvo grynai propagandinis kaltinimas, susietas su politika, nuogastavimu, kad dalis sportininkų iš komunistinių šalių gali pasilikti JAV. Įspūdingas buvo olimpiados uždarymas, kai stadionas atėjo tarpusavyje susimaišiusi 6.000 sportininkų minia, neturėjusi jokios apsaugos, kai įvairių tautų sportininkai keitėsi savo ženklais, kepurėmis, uniformų dalimis. Uždaromąjį žodį tarė Tarp-tautinio olimpinio komiteto pirm. J. A. Samarancha, olimpiados vėliava buvo perduota P. Korėjos atstovams. Jos sostinėje Seoule

įvyks XXIV-ji olimpiada 1988 m. vasarą. Tarptautinis komitetas sprendimą padarė 1981 m., tačiau su ta olimpiada gali turėti nemažai problemų, vedančių į dar vieną boikotą. Sovietų Sąjunga ir jos satelitai neturi diplomatinio santykių su P. Korėja. Naują įtampą atnešė sovietų sunaikintas P. Korėjos lėktuvas su visais keleiviais. Komunistinė Kinija taip pat neturi diplomatinio ryšio su P. Korėja, bet olimpiadoje, atrodo, dalyvaus. Los Angeles olimpiadoje ji turėjo pirmą stambaus masto savo sportininkų pasirodymą, laimėjo medalių. Ji dabar plečia sportinius mainus su P. Korėja. Ten buvo atsiuntusi savo krepšinininkų rinktinę, grupę irkluo-tojų. P. Korėjos krepšinio rinktinė spalio mėnesį lankysis Šanchajuje. Sovietų Sąjunga, sukludžiusi savo bei satelitinii valstybių sportininkų dalyvavimą Los Angeles olimpiadoje, dabar jiems bando atsi-lyginti olimpiniam Maskvos stadione pradėtoms sporto varžyboms "Draugystė-84". Jose ypač siekiama pasaulio rekordų, norit įrodyti, kad Maskvos žaidynėse sutelkti sportininkai yra pranašesni už dalyvavusius olimpiadoje.

Rašo apie Estiją

Estijos teisingumo viceministerio ir komjaunuolių vado R. Randpero netikėtas pabėgimas su žmona Leila iš Suomijos Švedijon atkreipė vakariečių žurnalistų dėmesį į lig šiol beveik užmirštą Estiją. Specialų Marco Fisherio pranešimą iš Talino paskelbė "Miami Herald" ir kiti laikraščiai. Esą namų sienas ir tvoras Taline puošia daug patriotinių, antisovietinių šukių. Kai 1982 m. Lenkijoje vyko "Solidarumo" unijos sukelti neramumai, Taline buvo platina masiniai atsisaukimai, skatinantys pusvalandžio streikus kiekvieno mėnesio pirmą dieną. Ši mintis nebuvo įgyvendinta, bet ji išjudino estų nacionalizmą, kuriam dabar kovą skelbia Maskva. Universitetus bei institutus baigusieji asmenys pačioje Sovietų Sąjungoje paskiriami į darbus netoli savo vietovių. Naujieji Estijos gydytojai, inžinieriai bei kiti profesionalai įdarbinami už Estijos ribų. Estai, kurie iš

provincijos nori persikelti į didžiuosius miestus, turi laukti, bet nemažiau kaip penkerius metus. Tuo tarpu rusai skatinami persikelti Estijon, kur jie be eilės gauna butus, aukštesnius atlyginimus, apmokamą atostogų kelią ir savo gimtaviets. Estai betgi nenusimena. Žurnalistui M. Fisherui Estijos televizijos programos vadovas Ole Heinmaa pareiškė: "Rusai — mūsų istorijos dalis. Jie čia yra jau 40 metų, bet mus valdė ir kitos valstybės. Rusai — primityvūs žmonės. Galingi, bet paprasti. Jie neturi nei meno, nei kultūros. Jie turės pasitraukti, o mes, estai, pasiliksim".

Žodis apie Jaltą

Apie Jaltos konferenciją prašneko prez. R. Reaganas, Baltuosiuose rūmuose prisiminamas sukilimo Varšuvoje keturiasdešimtmetį. Jis pareikalavo laisvės ir demokratinių rinkimų R. Europai. Jam esąs nepriimtinas karo metais Jaltoje pasirašytos sutarties aiškinimas, kad Amerika tada sutiko su Europos padalinimu. Tokia propagandine versija bando naudotis Maskva. R. Reaganas taipgi žadėjo kreiptis į JAV kongresą, kad Lenkijos ūkininkams būtų parūpinta \$10 milijonų. Lenkija galės susilaukti ir daugiau paramos, jeigu sustiprins žmogaus teises.

Sovietiniai ginklai

Mažasis Kuwaitas, esantis arti Irako-Irano karo zonos Persų įlankoje, pernai norėjo pirkti amerikietiškus priešlėktuvinių ginklų savo laivų ir lėktuvų apsaugai. Ypač buvo norima gauti nuo kareivio peties išsisaunamų priešlėktuvinių "Stinger" raketų. Dėl jų pardavimo triukšmą sukėlė Izraelis, nuogastaudamas, kad tos raketos gali pasiekti Siriją ar kitas nedraugiškas arabų šalis ir būti panaudotos prieš Izraelio lėktuvus. Pardavimą sukludė Izraelio draugai JAV kongrese. Kuwaito vyriausybė dabar pasirašė sutartį priešlėktuvines raketas pirkti iš Sovietų Sąjungos. Kartu su tom raketom koją į Kuwaitą įkels ir sovietų patarėjai, atsiųsti apmokyti Kuwaito karių, lakūnų bei jūrininkų.

Šiame numeryje:

Visi į kongresą

Šv. Kazimiero sukakties kongresas — visų lietuvių rūpestis

Padidėjo Maskvos spaudimas Estijoje

Sovietinės imperijos valdovai susirūpino mažyte Estija

Apie tikinčiąją Lietuvą anglų kalba

Kun. Prano Dauknio disertacija apie religinę rezistenciją

Lietuvio pėdsakai Afrikoje

Kun. Hermanas Sulcas — misijonierius ir jo veikla

Krikščionybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

Slapto pogrindžio balsas apie idėjinį dabarties veidą

Kas tikrųjų pasakų kūrėjas?

Sovietai priekaištuoja dr. K. Eriuginiui pasitraukusiam į Vakarus

Laisvės olimpiados ugnis pasiekė Los Angeles

Jaunimo dėka Laisvės olimpiada prabilo į plačiąją visuomenę

Antrasis spaudos draudimas Lietuvoje

Caras atšaukė draudimą po 40 metų, o sovietai dar nesirengia

Vytės Nemunėlio "Mažųjų dienų"

Didžiojo poeto B. Brazdžionio poezijos rinkinys mažiems

Alė Rūta vėl laureatė

Paskutiniąjį priešmirtinį a. a. Prano Naujokačio recenzija

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Apie tikinčiąją Lietuvą anglų kalba

Kun. dr. Prano Daukno disertacija, išleista Romoje

J. RIMKUS

1984 m. pradžioje Austrijoje, Melburno mieste gyvenantis kun. P. Dauknyš apgynė Romoje disertaciją ir gavo teologijos daktaro laipsnį.

Disertacija "The Resistance of the Catholic Church in Lithuania Against Religious Persecution" išleista anglų kalba. Tai imponuojantis 180 puslapių leidinys, kuriame nagrinėjama ir nušviečiama dabartinė Lietuvos tikinčiųjų būklė. Dedikacinė žodyje autorius šį savo darbą skiria atminimui 600.000 lietuvių, deportuotų į Sibiro koncentracijos stovyklas ir kalėjimus, įskaitant tūkstančius kankintų ir nužudytų sovietinių KGB dalinių rankomis; visiems lietuviams katalikams, kunigams ir vyskupams, herojiškai kovojusiems už tikėjimą ir sąžinės laisvę.

Disertacija suskirstyta į septynis skyrius: Bendra katalikų tikėjimo apžvalga Lietuvoje, Katalikų Bendrija nepriklausomoje Lietuvoje 1918-1940 m., Sovietų invazija 1940 m., Lietuva vėl okupuota nuo 1944 m., Katalikybė ir komunizmas sovietinėje valstybėje, Ar koegzistencija įmanoma?, Teologinės išvados iš lietuvių patirties.

Autorius pateikia gausią dokumentinę medžiagą įvairiomis kalbomis, įrodančią sovietų pastangas visiškai sunaikinti katalikybę Lietuvoje.

Sovietinė santvarka paremta melu ir apgaule. Garsioji sovietinė konstitucija, "užtikrinanti" savo piliečiams visas demokratines laisves, įskaitant ir tikėjimo laisvę, tikrovėje yra tik komunistinės propagandos dokumentas. Iš tiesų ši konstitucija visai negina savųjų piliečių teisių. Sovietinis žmogus yra atiduotas visiškai komunistų partijos ir KGB malonei. Šios dvi organizacijos Sovietų Sąjungoje sprendžia atskirų piliečių ir tautų likimą.

Katalikų Bendrija Lietuvoje yra absoliutinėje partijos ir valdžios kontrolėje. Visiška laisvė ir visokeriopa moralinė ir materialinė valdžios parama naudojasi privilegijuotas valstybinis ateizmas, kurio tikslas išrauti iš lietuvių širdies religiją, išauklėjus naują sovietinių hibridų generaciją, sunaikinti ir pačią lietuvių tautą.

Autorius panaudoja gausius literatūrinius šaltinius, kurių knygos gale išvardinta per 130. Dabartiniam religijos persekiojimui pailiustruoti autorius plačiai cituoja ištraukas iš "LKB Kronikos", vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų prašymus sovietinėm valdžios viršūnėm, ginant tikėjimo laisvę.

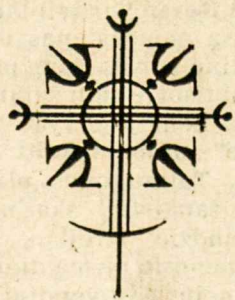
Pateikęs autentiškus tikinčiųjų persekiojimo įrodymus, autorius prieina išvadą, kad koegzistencija ar koks nors dialogas tarp sovietinio režimo ir katalikų neįmanomas. Konfrontacija neišvengiama. Dėl to susiformavo katalikų tikėjimui ginti komitetas. Tačiau režimas, savo galioj turėdamas neribotą fizinę jėgą persvara, gali šį judėjimą užgniaužti.

Šis leidinys nėra vien sausas studijinis traktatas mokslo laipsniui gauti. Tai vertingas dokumentas, parodantis XX š. valstybinį barbarizmą, vykdomą prieš savo piliečius, kurie yra praradę viltį susilaukti išorinės pagalbos.

Su nieku nesiskaitydami ir nieko nebijodami, sovietai tačiau pribijo jų melo ir veidmainystės atidengimo laisvąjame pasaulyje. Kun. dr. P. Daukno disertacija įtikinamai atidengia sovietinę veidmainystę, kurią jie kaip tiesą dešimtmečiais bruka Vakarų visuomenei.

Šios rūšies leidinių, parašytų anglų kalba ir moksliniu kruopštumu, turime nedaug. Ar nevertėtų šį leidinį perspausdinti papildomu tiražu ir kuop plačiausiai paskleisti laisvąjame pasaulyje? Tuo tarpu šios knygos, kaip ir kiekvienos disertacijos, yra atspausdinta tik gal keletas šimtų egzempliorių. Šia disertacija jau dabar susidomėjo Australijos lietuvių fondas ir paskyrė \$1000 autoriui spausdinimo išlaidoms padengti. Tačiau Australijos lietuvių visuomenė yra negausi, ir jų fondas gana kuklus. Šio uždavinio turėtų imtis Šiaurės Amerikos didieji lietuvių fondai, nes reikalinga liečia mus visus vienodai.

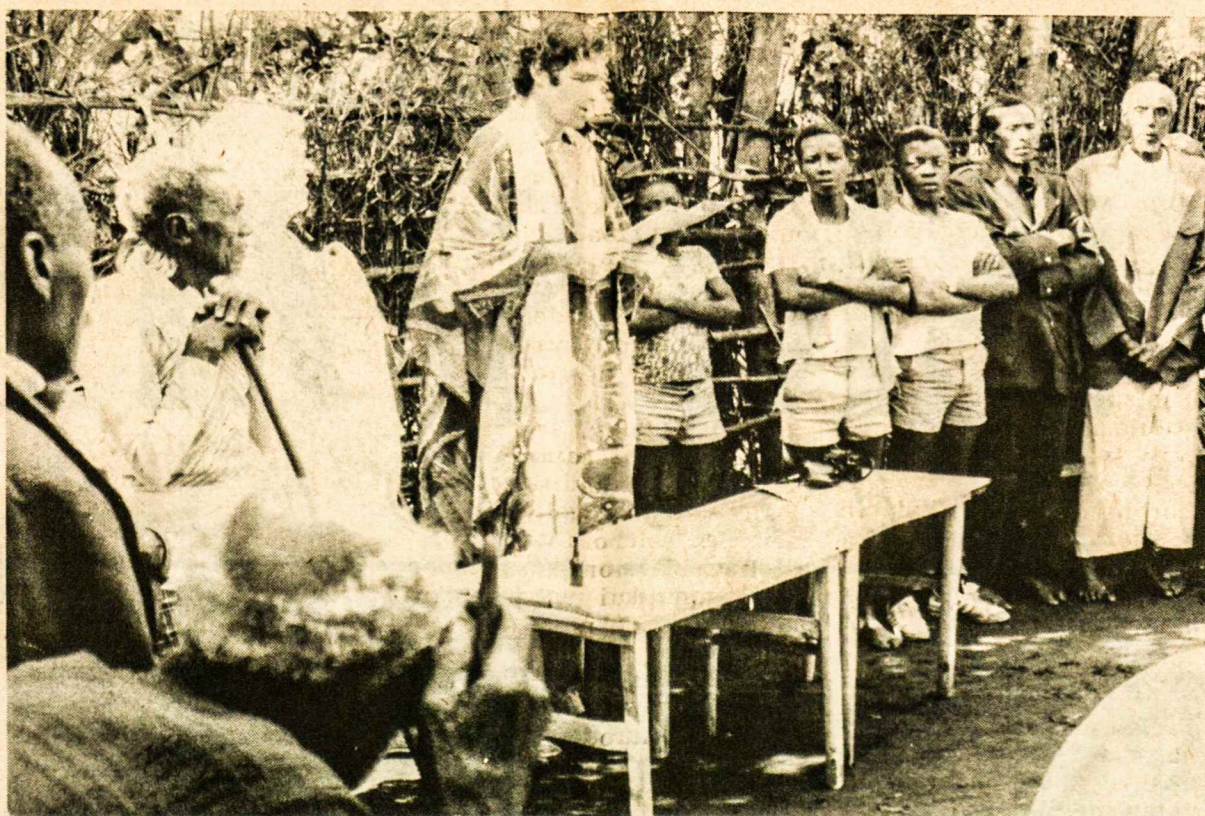
• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Lietuviai misijonierius kun. HERMANAS ŠULCAS laiko pamaldas Afrikoje savo parapijietiams misijų stotyje

Lietuvio pėdsakai Afrikoje Kunigas Hermanas Šulcas - pirmas misijonierius, mokėsis Vasario 16 gimnazijoje

Augalotas, lieknas lietuvis dar neseniai pradėtame savo apaštalavimo darbe pasireiškė pažymėtinais įmintais pėdsakais įvairiuose pasaulio kraštuose bei tautose. Tai kun. Hermanas Šulcas.

Su II D. karu, o ypač jo paigoje, sustojo visas organizuotas saleziečių veikimas Lietuvoje. Išvietintųjų tautiečių tarpe buvo atgaivintas lietuvių saleziečių pašaukimų puoselėjimas.

Castelnuovo Don Bosco lietuvių saleziečių gimnazija pokariniams laikais pasinaudojo nemažais skaičiais lietuvių pagulgiu. Tačiau ir ten tik keletas įsijungė į saleziečių eiles — tai kun. M. Burba, kun. P. Rukšys, brolis Vl. Sabaliauskas ir kun. H. Šulcas.

Pastarasis yra gimęs Klaipėdoje 1939 m. Jo motina buvo grynai žemaitė, o tėvas — Rytprūsijų vokiečių, kuris Klaipėdoje dirbo laivų statyboje inžinieriumi ir 1945 m. besitraukiantį vokiečių frontą žuvo. Kunigo Hermano tėvo tėvas buvo Rytprūsijoje dvarų savininkas.

Pradinę mokyklą Hermanas baigė Vokietijoje, kur jis buvo pasitraukęs su savo motina ir su broliu. Kurį laiką jis mokėsi Vasario 16 lietuvių gimnazijoje Diepholze ir Huetttenfelde. Iš ten pasuko Italijon ir katalikų šikūrusią lietuvių saleziečių gimnaziją Castelnuovo Don Bosco prie Torino. Čia ketverių metų jam teko intensyviai mokyti ir įsijausti į šv. Jono Bosko dvasią. Centriniam saleziečių institute "La Moglie" baigęs naujokyną, 1959 m. atliko įžadus ir tęsė studijas mažojoje saleziečių seminarijoje Foglije. Trejų metų praktinį stažą atliko lietuvių saleziečių gimnazijoje Castelnuovo Don Bosco, kur kiek anksčiau ir jis pats mokėsi. Teologijos studijuoti buvo pasiūstas ir neseniai įsikūrusį saleziečių universitetą PAS Romoje, kur 1969 m. buvo įšventintas kunigu ir gavo teologijos licenciatą laipsnį.

Iškilmingas savo primicijas jis atšventė Castelnuovo Don Bosco lietuvių gimnazijoje su savaits tėvynainiais. Kurį laiką dirbo Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje kaip kapelionas ir bendrabučio vedėjas.

Bet ten jis nerimo — jį traukė platesnis Kristaus vynuogynas dirvonai. Tuo metu lietuvių saleziečių gimnazija Castelnuovo Don Bosco užsidarė, saleziečiai su kai kuriais ten likusiais lietuvišiais berniukais persikėlė į Romą, lietuvių mokinius paskirstė į italų saleziečių mokyklas. Iš ten jie netrukus išstojo ir grįžo kur kas pasavuosius.

Lietuviai saleziečiai, likę be mokyklos ir be auklėtinų, nutarė vykti dirbti tarp lietuvių išeivių į Braziliją. Prie jų prisijungė ir kun. H. Šulcas. Sao Paulo mieste kun. H. Šulcas darbavosi lietuvių Šv. Juozapo parapijoje. Tame mieste kun. Šulcas kurį laiką profesoravo ir vietinės vyskupijos seminarijoje.

Dėl tam tikrų nesusipratiimų, įvykusių su vietine vyskupija bei vietiniu parapijos komitetu, lietuvių saleziečiai turėjo palikti Šv. Juozapo parapiją ir persikėlė gyventi į

lietuvių jėzuitų paliktą lietuvių parapiją, kur jie ir šandien tebedirba.

Tuo metu kun. H. Šulcas, susidūręs su asmeninio pobūdžio kliūtimis, grįžo Italijon. Čia savo pasilpusią sveikatą atitaisė, vienerius metus gyvendamas pas saleziečius Sicilijos saloje. Sustiprėjęs, atliko ilgesnio pobūdžio rekolėkcijas pas tėvus trapius priė Romos ir pajuto gyvą trauką vykti į misijas. Jo prašymas buvo priimtas, ir jis pats gavo paskyrimą vykti į Afriką, ir nedidelę juodukų parapiją nepriklausomos Ruandos valstybėje.

Viename savo laiške jis rašė, kad prasidėjo įdomiausi jo gyvenimo metai. Nors įvairių sunkumų bei kliūčių daug, tačiau yra nemažai ir vidinio džiaugsmo.

Jis savo darbą vienoje Ruandos saleziečių misijų stotyje kun. H. Šulcas pasinėrė visu savo pajėgumu. Išmoko vietinių ir prancūzų kalbas, talkina misijų stoties statyboje, skleidžia Evangeliją.

"Šiuo metu" Afrika Katalikų Bendrijoje yra kylanti žvaigždė. Juodasis kontinentas 1900 m. turėjo 1.177.000 tikinčiųjų ir 118.000.000 gyventojų; 1980 m. jau buvo 64.000.000 katalikų ir 485.000.000 gyventojų. 2000 metais ten bus 120.000.000 katalikų ir 850.000.000 gyventojų.

Saleziečių vienuolių šandien darbuojasi 29 atskiros Afrikos valstybės. Penki šimtai saleziečių misijonierių iš Europos dirba 90-jė misijų stotyse. Saleziečiai Afrikoje turi 73 parapijas, 10 amatų mokyklų, 22 jaunimo centrus, 8 bendrabučius, 2 raupsuotųjų kolonijas ir t.t.

Tose spartiai augančiose Afrikos misijose jau šešeri metai plūsta mūsų tautietis kun. H. Šulcas. Vietinė dvasinė valdžia, pastebėjusi mūsų tautiečių uolumą bei jo darbus, jį paskyrė vadovauti valstybės sostinės misijų parapijai. Salia Kingalio miesto jis pastatė gražią ir erdvią šventovę, didelį jaunimo centrą, kur vyksta įvairios amatų bei auklėjimo pratybos. Ten jis įsteigė žemės ūkio ir žuiklavimo mokyklą, motorinį malūną, duodantį pragyvenimą alkanstams jaunuoliams.

Šiais metais kun. H. Šulcas trims mėnesiams atvyko į Vokietiją, Prancūziją, Belgiją ir Italiją įieškoti paramos savo pradėtiems darbams. Čia jis tų kraštų kalbomis sako pamokslus ir susirinkimuose rodo misijose paruoštas skaidres. Jis, kaip lietuvis, yra dėkingas visiems savo geradariams tautiečiams Europoje, Amerikoje, Kanadoje bei Australijoje.

Pažymėtina, kad kun. H. Šulco motina daug metų dirbo lietuvių saleziečių gimnazijoje Castelnuovo Don Bosco, lietuvių saleziečių centre Frascati prie Romos ir lydėjo savo

sūnų ten, kur jis ilgesnį laiką sustodavo. Ji dirbo saleziečių virtuvėse, talkindama ir Brazilijoje, ir Sicilijoje ir jau keletą kartų ilgesnį laiką talkino savo sūniui Afrikoje.

Linkime mūsų tautiečių misijonieriui dar ilgai purenti Kristaus vynuogyną dirvonus Afrikoje, garsinti savosios tėvynės vardą ir savo pasišventusiu darbu tapti tokio masto misijonierumi kaip Massaia, Lavigerie, Camboni ir kiti...

K.A.S.

Lenkijos lietuviai

Atsaukus karo stovį, paleidus politinius kalinius iš kalėjimų, susidarė palankesnė nuotaika ir visuomeninei lietuvių veiklai

Prie Dariaus-Girėno paminklo

Liepos 14-15 d.d. 51-ųjų mirties metinių proga buvo prisiminti transatlantiniai mūsų lakūnai prie jų paminklo Pšcelnake. Oras pasitaikė lietingas, tad ir iškilmė buvo negausi — dalyvavo apie 40 tautiečių daugiausia iš artimesnių Stetino vietovių. Girminkija jau buvo pastačiusi turistinę pastogę prie paminklo, tad visi galėjome apsisaugoti nuo lietaus. Tik mūsų jaunimas, atlikdamas meninę programą, turėjo stovėti po lietsargiais.

Po pietų visi grįžo namo, kaip kas galėjo. Mūsų sekretorė Gražina su dukra Loreta ir jaunimu pėsti per lietuvių 7 km iki Mislibožo-Soldino.

Paminklo prižiūrėtojas J. Sanvaitis, išleidęs visus lankytojus, sutvarkė aplinką, pastogę ir, palikęs savo įrankius pas ūkininką, vakare išvažiavo namo. Oras buvo vėsoškas, kiek peršalo ir keletą dienų sirgo.

Tarptautinėse kapinėse

Stargarde yra tarptautinės kapinės, kuriose palaidoti įvairių tautybių kariai — belgų, bulgarų, italų, jugoslavų, lenkų, rusų, prancūzų. Liepos 20 buvo karių pagerbimo diena. Lietuvių būrelis "Rūta", kuris dalyvauja kapinių priežiūroje, nupynė vainiką iš ažuolo lapų ir gėlių, nunešė į kapines prie bendro paminklo. Mūsų merginos ten nunešė rūtų. Iškilmių dieną kapinėse stovėjo lenkų karių sargyba.

"Taikos ir draugystės" mitingas

Liepos 7 d. Seinuose, buvusioje a.a. vyskupo A. Baranauko parapijoje, įvyko sovietinės nuotaikos mitingas, kuriame dalyvavo tūkstančiai lietuvių. Vien iš anos pusės, t.y. Lietuvos, dalyvavo 800. Buvo ir propagandinių prakalbų, bet tai tik vanduo antms — greitai nubėga... Visi kalbėjomes lietuviškai, klausėm puikių lietuviškų dainų, matėm gražius tautinius drabužius ir šokių. Malonu buvo susitikti ypač su tautiečiais iš anos pusės. Užtat atsiveikinant nuredėjo daug asarų...

Per tą susitikimą vašinomės dešrelemis, keptais viščiukais, antimis, šokoladu, saldainiais. Viskas buvo gaudama be kortelių. Net arbata ir kava buvo tikra. Atrodė, kad nėra jokios krizės. Alaus, degtinės ir vyno buvo per daug, nors girtų mažai buvo matyti. Užtat visi buvo linksmi, dainoms nebuvo galo. K.

A+ ALEKSANDRAI TOMKIENEI

mirus Lietuvoje,

jos broli PRANĄ JOCIŲ su žmona ir vaikais bei artimaisiais nuoširdžiai užjaučiame —

Liuda ir Zigmantas Mockai
Antanas Kazemėkaitis

A+ VYTAUTUI MIŠKINIUI

mirus,

jo žmonai ir šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

KLB Oakvillės apylinkės
valdyba ir nariai

P A D Ė K A A+ JONAS LĖVERIS

mirė 1984 metais gegužės mėnesio 4 dieną.

Dėkojame Tėvams pranciškonams už maldas laidotuvių namuose, šv. Mišias ir apeigas kapinėse, sol. V. Verikailiui už giedojimą Mišių metu, karsto nešėjams už paslaugas.

Dėkojame visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą.

Dėkojame už šv. Mišias, gėles, pareikštą užuojautą žodžiu ir per spaudą.

Dėkojame p.p. Gataveckams už paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus.

Nullūdusi žmona Valerija, dūkra Gražina ir šeima

P A D Ė K A

Mirus mano mylimam vyrui

a. a. JONUI PETRAUSKUI,

savo ir šeimos vardu reiškiu didelę padėką Šiluvos Marijos parapijos klebonui kun. Ignui Mikalauskui, OFM, už atnaušautas šv. Mišias ir maldas už velionį.

Dėkoju visiems: giminėms, karsto nešėjams ir visiems Londono lietuviams, kurie taip gausiai jį lankė ir meldėsi šventovėje, palydėdami į amžino poilsio vietą.

Speciali padėka Vladui Bernotui už moralinę pagalbą, Grasildai Mačienei už paruoštus pusryčius, Petri Jokšui už saują žemės, atvežtos iš tėvynės, ir solistei Irenai Černienei už įspūdingą giedojimą pamaldų metu šventovėje.

Liūdinti žmona Eugenija ir duktė Vilija su šeima

Pasirenkant laidotuvių namus

**Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA
turi puikias patalpas pigiomis kainomis**

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šėšų durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimoms bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimoms sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervėžimas į turį užmiestinę vietovę
- Erdvi autoalkštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen St. W. (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Saldytuvai
- * Televizijos aparatai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Skalbiamosios mašinos
- * Suvamos mašinos
- * Vaikų baldai
- * Rašomos mašinėlės
- * Įvairūs kilimai

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISETEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakykus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareikštą.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Krikščionybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

JUOZAS BOČYS

Šio straipsnio autorius yra visą pokario laiką gyvenęs sovietų okupuotoje Lietuvoje ir gerai pažįsta tenyktį dvasinį gyvenimą. Išėjimo skaitytajai ras jame gana daug naujos įžvalgos. RED.

Neretai tenka išgirsti priekaištų dabartinės Lietuvos inteligentijos adresu, esą didelė dalis inteligentų nesirūpi savo tautos kultūra, jos likimu, yra prisitaikėliai, savanaudžiai, perdem lojalūs sovietinei valdžiai.

Tokie priekaištai žymia dailimi yra teisingi, bet vis dėlto reikėtų pabandyti išsiaiškinti, ar visais atžvilgiais didžioji Lietuvos inteligentų dalis yra pasyvūs prisitaikėliai. Jeigu taip, tai kokios priežastys lemia. Gal galėtume mūsų inteligentijos gyvenime įžvelgti ir kai kurių gaivesnių, optimistiškesnių niuansų?

Labiausiai indoktrinujami

Inteligentų padėtis sovietinėje Lietuvoje iš tikro yra sunki ir komplikauta. Inteligentią, ypač humanitarinę, yra labiausiai ideologizuojama, indoktrinujama visuomenės dalis. Tiesa, sovietinis pilietis yra pradedamas ideologizuoti jau nuo vaikų darželio, tačiau studentija — būsimoji inteligentija gauna itin didelę, be to, sistematintą, argumentuotą ideologijos porciją kaip dialektinis ir istorinis materializmas, TSKP istorija, politinė ekonomija, mokslinis komunizmas, ateizmas.

Beje, šis ideologinis poveikis nėra labai įtaigus. Jis yra gana paviršutiniškas dėl savo deklaratyvumo, dogmatiškoji ir atotrūkiu nuo gyvenimo tikrovės, bet vis dėlto studentų, bent jau dalies, sąmonėje, palieka pėdsakus. Pirma, dėl to, kad sovietinė studentija yra gerokai nutolusi, tiksliau, nušalinta, nuo daugelio gyvenimo tikrovės sričių (su kuriomis susiduriama baigus aukštąjį mokslą), todėl nelabai sugeba ideologiją vertinti tikrovės požiūriu.

Antra, studentija neturi galimybių plačiai susipažinti su nemarksistinėmis filosofinėmis ir socialinėmis doktrinomis, todėl komunistinei ideologijai teoretiškai argumentuoto mąstymo lygmenyje nelabai turi ką priešpasyti. Aukštoji sovietinė mokykla nemoko studentų savarankiškai mąstyti socialiniais klausimais. Mokyklos uždavinys ideologijos pažinimu yra ugdyti standartišką įsitikinimą „masinius piliečius“, patikliai priimančius oficialiąją propagandą.

Todėl jaunuoliai, baigiantys aukštąsias sovietines mokyklas, pagal savo pasaulėžiūrą, daugiausia yra paviršutiniški, primityvūs, netgi vulgarūs materialistai, retai kada turintys gilius materialistinius įsitikinimus arba mokantys juos argumentuotai ginti.

Reikia pripažinti, kad studentų ir jaunųjų inteligentų tarpe nestokoja ir religingų arba bent jau nepriimančių materializmo jaunuolių (tai atskiras klausimas), tačiau didžiulė pradedančių inžinierių, medikų, mokytojų ir t.t. vis tik savo pasaulėžiūra yra paviršutiniški materialistai (tai ne visada reiškia, kad jie komunistai, sovietinio režimo šalininkai).

Religijai palankūs indiferentai

Religijos atžvilgiu šitokie materialistai paprastai yra indiferentai. Jie religijai nėra priešingi, o neretai net daugiau ar mažiau palankūs. Daugelio netikinčiųjų palankumui religijai lemia netiesioginiai veiksniai, ypač, ta aplinkybė, kad Bažnyčią persekioja valdžia.

Jauni specialistai dažnai kalba: „Aš pats į Dievą netikiu, tačiau religija niekam nieko blogo nedaro“. Arba taip: „Aš pats netikiu, bet suprantu, kad religija, atsisakiusi kai kurių archaizmų, mūsų visuomenei yra labai reikalinga“. Vienas gabus jaunas specialistas atvirame pokalbyje draugams pasakė, jog norėtų būti giliai religingas. Daug indiferentų religijai (Katalikų Bažnyčiai) yra palankūs dėl dorovinių, tautinių, kultūrinių motyvų.

Taigi viešojo visuomenės, bet ne oficialioji, nuomonė religijai, Bažnyčios veiklai Lietuvoje yra iš esmės palanki, nepaisant beveik 40 metų trunkančios įnirtingos ateistinės propagandos. Dauguma indiferentų ateistinės propagandos nemėgsta, į propagandininkus žiūri su pajauka ar panieka. Neveltui direktiviniuose nurodymuose ateistinės propagandos bei auklėjimo klausimais pastaruoju metu dažnai primenama, kad reikia kovoti ne tik su religija, bet ir su abejingumu religijai, juo labiau su pakantumu, tolerencija Bažnyčiai. Ateistinio auklėjimo tikslas esąs ugdyti ne ateistus-indiferentus, bet karistus ateistus, giliai neapkenčiančius dėl kokių religingumo apraiškų.

Veidmainingai teigiama, kad Sov. Sąjungoje visų konfesijų tikėjimas yra laisvas ir nevaržomas, bet kartu pabrėžiama, kad kiekvieno komjaunuolio, juo labiau komunisto, pagaliau kiekvieno sovietinio inteligento pareiga yra visur ir visada kovoti su „religiniais prietariais“. Tiesa, spaudoje tai rašyti vengima. Šiaip ar taip, žodinės kampanijos prieš religinį indiferentizmą pasekmės yra greičiau priešingos tam, ko nori ateistinės propagandos vadeivos.

Praktiniai materialistai

Deja, pasaulėžiūrinis materializmas tolesniam gyvenime daug kam puikiai susidėrina su pragmatiniu materializmu, karjerizmu, moraliniu nihilizmu, korupcija. Ne vieno karjeristo pasaulėžiūra galėtų būti taip apibūdinta: „Jeigu tikrovė yra tik materija, vadinasi, gyvenimo prasmė tėra medžiaginės gėrybės, malonumai, valdžia, garbė“.

Vis daugiau žmonių šiandien supranta, kad totalinės materialistinės pasaulėžiūros ir žmonių sąmonę diegimas yra viena iš dvasinių priežasčių šių dienų Lietuvoje paplitusių blogybių, kaip savanaukiškumas, gėbūmas, korupcija, girtavimas, nusikalstamumas.

Savo profesinio darbo srityje inteligentija, labiau negu kitų socialinių sluoksnių žmonės, yra susijusi su oficialiąja ideologija ir biurokratija, valdžios aparatu, administracija, — nuo pastarosios daugiau priklauso.

Galima tvirtinti, kad inteligentija sovietinėje Lietuvoje (skirtingų profesijų — savaip) yra labiausiai prie režimo prištasi, sociališkai mažiausiai savarankiškas gyventojų sluoksnis. Dėl to inteligentai, labiau negu kitų sluoksnių žmonės, yra tiesiog priversti veidmainiauti, slėpti, maskuoti savo tikruosius įsitikinimus, juos reikšti tik siauroje privatus gyvenimo srityje. Priešingu atveju gresia darbo praradimas, kuris dažniausiai atima galimybę iš viso dirbti pagal savo profesiją. O tai, atsižvelgiant į ekonominius gyvenimo sunkumus, nėra mažareikšmis dalykas. Dėl to mokytojai ar aukštosios mokyklos dėstytojai darbo praradimas yra kur kas skaudesnis, netgi tragiškesnis, negu, pavyzdžiui, darbininkui.

Be to, vidutinioji inteligentija yra mažiausiai apmokama, neturtingiausias gyventojų sluoksnis, turintis mažiausiai nelegalių pajamų, beveik neprieimančių prie materialinių gėrybių ir negalįs jų vogti.

Paklusniausia visuomenės dalis

Dėl šių priežasčių vidutinioji mūsų inteligentija (mokytojai, dėstytojai, mokslo, kultūros darbuotojai ir pan.), kuri gyvena tik iš darbo atlyginimo ir vos suduria galą su galu, yra „tylioji“, „paklusnioji“, tiksliau, priversta tokia būti mūsų visuomenės dalis. Bet tai ne visada reiškia, kad ši inteligentų dalis iš tikro būtų abejinga kultūrai, juo labiau, kad ji pilnutinai priimtų sovietinę santvarką.

Prisitaikoma daugiausiai tik išoriškai. Vidutinis inteligentus yra savotiškas „masės žmogus“, valstybės tarnautojas: jis maždaug laiku ateina į darbą, pasyviai atsedo susirinkimuose, kantriai atstovi eilėse prie pomidorų ir tualetinio

popieriaus, nes yra priverstas taip daryti, kad galėtų išmaitinti vaikus, o dažnai tik į senatvę gauti valdišką ankštą butą.

Jis negali drąsiai eiti į bažnyčią arba reikšti savo politinius įsitikinimus, nes jį išmes iš eilės butui gauti, darys klūčių jo sūnui ar dukrai įstoti į institutą ir pan. (čia dar, palyginti, švelnios valdžios sankcijos).

Darbininkas ar kolūkietis šiuo atžvilgiu yra savarankiškesnis — jį mažiau ideologiškai kontroliuoja, nors nemažai išnaudoja.

Ryskėjantis inteligentijos vaidmuo

Tačiau paskutiniu metu aiškėja, kad ši inteligentų dalis darosi vis reikšmingesnė išlaikyti tautinei sąmonei, ypač dorovingumui, netiesiogiai ir religingumui, kaip esminiams tautinės sąmonės elementams. Atrodo, kad šiuo požiūriu vidutinė inteligentija atstovauja šalia valstietijos, tradicinės lietuviško tautiškumo ir religijos saugotojos, o kai kuo pradedama valstietiją pralenti.

Vidutinioji inteligentija mažiau už valstiečius, t.y. kolūkiečius, girtuokliauja, nes tam neturi lėšų, be to, yra sąmoningesnė. Tai blaiviausia mūsų tautos dalis. Daugiausia kovotojų už blaivybę yra iš jos eilių. Šių inteligentų šeimos paprastai auga bent du vaikai, atgyja įsitikinimas, kad šeimai laimę duoda geri vaikai, netgi darosi savotiška gera mada turėti ne vieną, o daugiau mažylių. (Gaila, šių eilučių autorius neturi po ranka statistinių duomenų šiais klausimais).

Šie vidutiniosios inteligentijos bruožai krinta į akis dėl to, kad kaimuose (anaipol ne visose Lietuvos dalyse) nemažai kai kurios negerovės — girtavimas, nemoralumas, cinizmas, abejingumas tikėjimui. Kaimuose kai kur gausėja šeimų skrybys, kurios bent prieš 10 metų buvo retas dalykas. Dažniausiai skrybų priežastis — vyrų girtavimas ir storžieviskumas. Kaimuose gausu eismo nelaimių ir savižudybių, taip pat daugiausia dėl girtavimo. Kai kur kaimuose labai trūksta jaunų merginų (išeina į miestus), kitur — nėra jaunų vyrų. Dėl to negausėja jaunos šeimos.

Girtavimo priežastys

Girtavimo priežastys — atskiras, sudėtingas klausimas. Viena jų yra ta, kad kaimo žmogus yra nuolatos moralškai žlugdomas, nes yra pusiau be teisės asmuo — daug tur tiesios.

giam priklauso nuo kolchozo valdžios, t.y. nuo brigadininko ar pirmininko valios. Kaimiečiai turi labai daug ir sunkiai dirbti, sėjos ar rugių pjūtės metu — neretai dienomis ir naktimis. Didelės darbo normos kolchozo laukuose pasikiriamos net nėsčioms moterims.

Beteisiškumas ir sunkus darbas vyrišką kaimiečių pusę natūraliai skatina girtauti. Padėtis nedaug gali pagerėti net jeigu kolchozo valdžia yra protinga ir žmoniška. Kolchozo pirmininkui netgi sunku būti žmonišku, nes aukštesnė valdžia iš jo reikalauja vis didesnės produkcijos, be to, trukdo protingiau tvarkytis nereikalingais nurodinėjimais ir pamokymais.

Kita kaimo girtavimo priežastis yra ta, kad čia parduotuvės visada yra stiprių alkoholinių gėrimų (degtinės ir prasto, alkoholiuoto vyno). Beveik nebūna gerų natūralių vynų, šampano ir pan. Be to, rajonams reikia vykdyti alkoholio pardavimo planą, kurio neįvykdžius, sutrinka finansai — nėra iš ko mokėti atlyginimų. Dėl to būna atvejų, kad kaimo žmonės yra net skatinami pirkti ir gerti prastos kokybės alkoholinius gėrimus.

Žmonijos istorijoje turbūt nebuvo tokios santvarkos (net kapitalizmo pradžioje), kurios ekonomika tokiu laipsniu, kaip Sovietų Sąjungoje, remtųsi alkoholizmu.

Dėl šių priežasčių tradiciniai kaimo dorovės pamatai yra gerokai susilpnėję. Be to, aktyviausioji kaimo jaunuomenės dalis išeina į miestus, nors ten materiališkai gyventi yra sunkiau, tačiau darbas lengvesnis, be to, žmogus yra laisvesnis negu kaime.

Dauguma kaimo žmonių supranta savo sunkios būklės priežastis, ir tai teikia vilčių, kad, gyvenimo sąlygoms pasikeitus, minėtosios negerovės pradės nykti. (Bus daugiau)

• Supažindinkite su draugus su „TEVIŠKES ŽIBURIAIS“ — atsiųskite dar jų nekaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

AMBER VIDEO PRODUCTIONS

Edvardas Gataveckas

Vestuvių iškilimės filmuojamos „video“ būdu Toronte ir apylinkėse. Žema kaina.

Skambinti telefonu 242-4114 Toronte. Norintiems parodyti pavyzdžiai.

BALTIC TOURS

10 dienų liaudies meno ekskursija Lietuvoje ir dvi naktys Helsinkyje

Nr. 103: 1984 m. spalio 3-17 \$1,549
Šios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liaudies meno pažinimas; bus aplankyta Kaune meniškų dirbinių (monė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepielių pynimas Vilniuje — susitikimas su liaudies menininkais ir dainininkais, Verkių muziejaus lankymas, kanklių muzikos koncertas Druskininkai — gintaro apdirbimo įmonės lankymas Rumšiškes — liaudies buities muziejus ir liaudies muzikos koncertas.

Kitos 10 dienų ekskursijos Lietuvoje

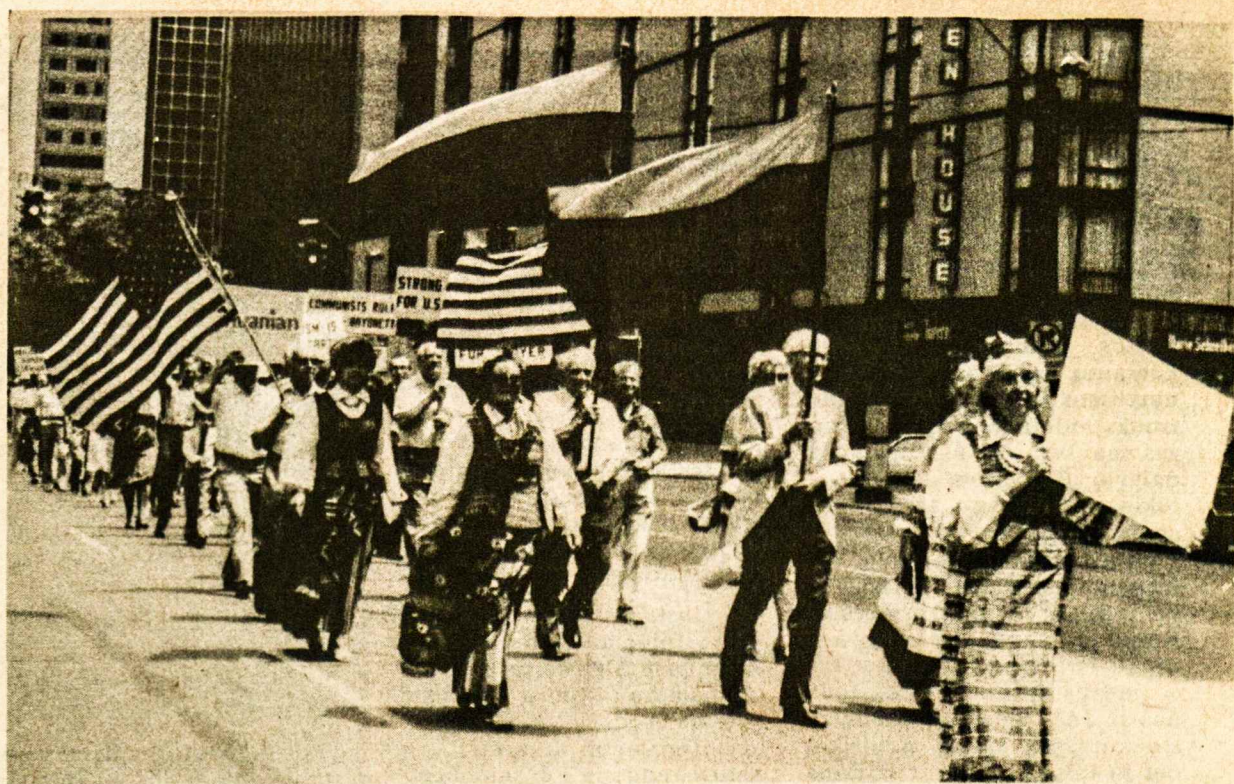
Nr. 9188: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,885
10 dienų Vilniuje, 3 — Varšuvoje, 1 — Frankfurte. Išvykstama iš Toronto „Lufthansa“ lėktuvu
Nr. 117: lapkričio 7-21: 10 dienų Vilniuje, 2 — Helsinkyje \$1,349
Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje gruodžio 28 — sausio 11 \$1,449
10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje.

Kitos ekskursijos. Išvykstama iš Montrealio

Nr. 917: rugsėjo 17-26 \$1,355
6 dienos Vilniuje, 2 — Helsinkyje
Nr. 101 spalio 1-12 \$1,385
6 dienos Vilniuje, 2 — Maskvoje, 2 — Leningrade, 2 — Helsinkyje
Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės („Baltic Tours“ atstovą Kanadoje: Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5. Tel. (416) 533-5964 arba „Baltic Tours“, 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA. Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

„Baltic Tours“ tvarko:

- giminių iškviatimo dokumentus
- nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas Lietuvoje
- tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

Pavergtų tautų savaitės eitynės Klivlando miesto gatvėmis, kuriomis žygiavo įvairių tautybių grupės. Nuotraukoje — lietuvių grupė. Priekyje su plakatu „Lithuanians“ eina J. BUDRIENE. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kas tikrieji pasakų kūrėjai?

Sovietinė spauda puola į Vakarus pasitraukusį dr. Kazį Ėringį, jai atsikerta pogrindžio „Aušra“ 37 numeryje

1982 m. gruodžio 26 d. „Tiesoje“ yra Adolfo Šidlausko straipsnis „Išmalda šmeižiui“. Jame lietuviškas Maskvos ponų lokajus plūsta viena Lietuvos mokslininką, išvykusį į Vakarus ir ten, matyt, papasakojusį nemažą tiesos apie dabartinę mūsų krašto padėtį. Kadangi rusiškais Lietuvos ponams ir lietuviškiems jų tarnams baisiausias dalykas yra tiesa, tai jie negalėjo tylomis praeiti ir pro Kazio Ėringio „šmeižtus“. Matyt, gavęs nurodymą „išaukščiau“, A. Šidlauskas bando paspaudyti ant mokslininko, kuris prieš keletą metų dar buvo geras, net ir lietuvišką sovietinę enciklopediją yra patekęs („Lietuviškoji tarybinė enciklopedija“, V., 1979, t. 3).

Tačiau sovietinis žurnalistas veltui purkštuoja: teisybės vėjas jo seiles bloškia atgal ir veidą visiems tikrovės lakutojams ir socialistinio gyvenimo saldintojams. Net kelių citatėlių, kuriomis Šidlauskas bando gražiai ir žavingai apipavidalinti mūsų tikrovę, patvirtina, o ne paneigia tai, ką Ėringis nori pasakyti.

Straipsnelio autorius bando leipti iš juoko, kad „nusiaubti miškai, užteršti vandens“, kad pažeista gamtinės aplinkos pusiausvyra, pakeistas gamtovaizdis nušluojant jam būdingas sodybas, iškerant miškelius, sukeliant gyventojų ir naujųjų dvarų gyvenvietes. Bet ar tai ne tiesa? Ar mūsų lygumų rajonai negauna stepių bruožus? Kokią garantiją draugas Šidlauskas siūlo prieš masyvais paverstų laukų eroziją? Gal tik konjunktyrinių teoretikų pataikūniškus „mokslinius“ įrodinėjimus ir niekuo nepatvirtintas teorijas? Kur čia melas, kad daugelis Lietuvos upių teršiamos ir nuodijamos gamybinėmis atliekomis? Ir ne tik upės, bet ir oras. Ir ne tik N. Akmenės, Jonavos, Kėdainių apylinkėse.

O kokių vaisių atneš Nemuno hidroakumulatorinė ar Ignalinos atominė jėgainė, pajusime ateityje. Okupantai nesvarbu, kuo kvėpuos Lietuvos žmonės. Ne jų interesais vykdomos pačios stambiausios ir Lietuvai ne pirmiausia reikalingos „didžiosios statybos“. Jos gimsta iš Maskvos imperialistų strateginių planų.

Piktinasi Maskvos pasamdytas žurnalistas, kad Ėringis užsimena apie piliakalnių, apie mūsų tautos kultūrinio palikimo padėtį. Čia jis išdidžiai ant stalo meta kortą su Žemaitės namu Bukantėje, su Merkinės piliakalniu.

Teisybė, yra memorialinių muziejėlių, yra saugoma vieno kito rašytojo tėviškė. Bet tik ne visas mūsų tautos kultūrinis ir istorinis palikimas. Iš jo rūpestingai išrankiojami tik tie dalykai, kurie gali patarnauti propagandai arba šiaip visiškai „nekenksmingi“.

Saugomas ne tik Žemaitės namas Bukantėje ar A. Vieuolio Anykščiūose; saugoma ir Petro Cirkos tėviškė ir namas Vilniuje, kuriame 1918 m. įvyko pirmasis Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas. Šitokie paminklai tikrai saugomi ir globojami, bet užmirš-

tos ir apleistos Basanavičiaus, Pietario, Daukanto ir kitų mūsų rašytojų, visuomenės ar kultūros veikėjų tėviškos ar memorialinės vietos. Jei ir skursta vienur kitur užsilikusi kėlėlė ar tariamas muziejelis, tai tik vietos entuziastų ar kraštotyrininkų rūpesčiu. Šatrijos Raganos muziejelis Židikuose galbūt tyčia buvo paverstas senienų lauzu, ten buvusieji eksponatai sugrūsti į stalčius, namas kiek metų stovėjo neremontuojamas...

Istorinę vertę turi vietos, susijusios su revoliucija, su kokia nors „vyresniojo brolio“ veikla. Jei kas nėra paliesta rusiškos rankos, nėra rusiško kvapo, kas vien lietuviška, turi reikšmę tik mūsų tautos kultūrai, šiandien neaktuali ir nereikalinga.

Kokios pagrindinės idėjos viešpatauja sovietinėje mūsų literatūroje? Tamsa, skurdas ir išnaudojimas praityje, klasių kova ir nepaprastas žmonių „sąmonėjimas“ pokario laikotarpiu, kapstymasis po sekso ar erotikos jausmelius, smulkios buitinius reikalus — ar ne tokios dabartinės mūsų literatūros dominuojančios temos? O „lietuviški“ filmai! Jų pasižiūrėjęs gali pradėti gėdintis, kad esi lietuvis...

Tiesa, ir dabartinėmis sąlygomis lietuvių tauta kuria savo kultūrą. Ši kultūra stiebiasi, kyla, bet taip, kaip augalas pro sienos plyši. Ji negali laisvai, savarankiškai, sveikiai augti ir plėstis. Ją varžo ir spaudžia sunki, daugialypė svetimųjų priežiūra. Ne tik siauri ideologiniai rėmai,

marksistiniai vertinimo kriterijai, bet ir „vyresniojo brolio“ nepasitikėjimas kiekvienu savarankiškesniu vietiniu reikiu arba paralyžuoja, arba visiškai sunaikina daug kūrybinių sumanymų ir pastangų. Tauta ne gyvena, bet vegetuoja, ne laisvai kuria, bet kovoja sunkią kultūrinę ir net egzistencinę kovą.

Ir štai, kai apie šią sunkią tautos padėtį bando kas nors papasakoti, kas nors kilsteli teroro ir sprespaudos uždangą, tuoj apšaukiamas melagiu, šmeižiku, išdaviku. Tačiau tikraisiais išdavikais yra tie, kurie pataikūniškai už riebesnį kashį, už rublį ar iš aklumo ir fanatizmo vykdo kiekvieną pavergėjo nurodymą, bailiai šliaužioja prieš Maskvos ponus, kumščioja savo tautiečius, spjauda ant visų, drįstančių pasakyti tiesą...

... O dėl sovietinės tikrovės šmeižimo, tai reikėtų tikrai nepaprastos fantazijos, norint ją apšmeižti. Juk pati ši tikrovė tokia prištaringa, tokia dėmėta, pilna tokių anomalijų, netvarkos, žmogaus pavergimo ir pažeminimo, kad visa tai išpasakojus ir dar norint nuo savęs ką nors pridėti, iš tikrųjų pritrūktų fantazijos. Kazys Ėringis, atrodo, tokios fantazijos neturi. Jam užteko grynų sovietinės tikrovės faktų. Tad ir šmeižiko vardo jis nenusipelnė!

Ir ne pasakėles jis rašė. Pasakėles seka tie, kurie bando juoda padaryti baltą, priespaudą vadinti laisvę, dvasinį skurdą — kultūrinio klestėjimu.

P. Savėnas

Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė pradėta 1984 m. birželio 30 d. prie Laisvės paminklo Klivlande, uždegant simbolinę aukuro ugnį. Ją uždegė meninė šventės vadovė JADVYGA REGINIENĖ, lydimą šokėjų atstovų. Nuotr. V. Bacevičiaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LITUANISTIKOS KURSAI

"Gimtas kraštas" liepos 26 d. laidoje pateikia žinių apie vasarą Vilniaus universitete rengiamus lituanistikos kursus iš-eivijos jaunimui. Šiemetinis kursantų skaičius neminimas, nutylimos jų pavardės. Po nuotrauka, įdėta į pirmą puslapį, rašoma, kad joje matome grupę dalyvių Gedimino aikštėje. Iš tokio paaiškinimo sunku beatspėti, ar tai yra pilna visų dalyvių grupė, ar tik jos dalis. Nuotraukoje matyti tik 13 kursantų: du vyrai ir vienuolika merginų. Kursų aprašyme minimas jų seniūnu išrinktas Jonas Stundžia — judrus ir energingas vaikinai iš JAV. Pasak jo, daugiausia kursantų yra iš Amerikos, bet jų taipgi esama ir iš Kanados, Austrijos, Šveicarijos. Informaciniame pranešime teigiama, kad kursantų laukia ne tik studijos. Jiems suplanuota ekskursijos po Vilnių, išvykos į Anykščius, Kauną, Nacionalinį parką. Programa papildoma popietė "Tėviškės" draugijoje, pokalbiai Vilniaus miesto tarybos vykdomajame komitete, aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo bei žemės ūkio ministerijos, Kompozitorių namuose, Lietuvos rašytojų sąjungoje, Lietuvos bičiulių ir kultūrinio ryšių su užsienio šalimis draugijoje, susitikimai su aktorais, Lietuvių kalbos ir literatūros instituto darbuotojais.

LANKĖSI KONSULĖ

"Gimtojo krašto" pranešimu, liepos 23-25 d.d. Vilniuje lankėsi generalinė Italijos konsulė Karla Dzupetti-Marini iš Leningrado. Užsienio reikalų ministerijoje ją priėmė ministerio pavaduotojas J. Grigutis, Vilniaus miesto kompartijos komitete — II sekr. V. Kliukūnienė, vykdomajame miesto komitete — pirm. A. Vileikis. Viešnia taipgi turėjo progą susipažinti su Vilniaus senamiesčių bei naujaisiais rajonais, apsilankyti Vilniaus universitete, nuvažiuoti į Trakus. Pokalbių temos nutylimos. Užsienio valstybių konsulai dažnai kviečiami Vilniui, juos bendama nematyti į tariamą užsienio reikalų ministeriją, kuri iš tikrųjų neturi jokios galios, nes visus reikalus su užsienio tvarko Maskva. Atrodo, bandoma sudaryti išpuolį, kad Lietuva nėra okupuota Sovietų Sąjungos, bet jon laisvai įsijungus pilna teisė respublika, turinti net ir savo užsienio reikalų ministeriją.

SUNAIKINO AUTOMOBILĮ

Vyresnysis teisingumo patarėjas J. Levitinas "Komjaunimo tiesos" skaitytojus liepos 28 d. laidoje supažindina su Vilniaus "Audejo" šaltkalviu Vytautu Klimavičiumi, 28 metų amžiaus vyrų, bandžiusiu apvogti save. Ešą jis š. m. vasario 6 d. vakarą nuosavą automobilį nuvažiuojo toli už miesto, ten jį į gabalus sukapojo kirviu, norėdamas gauti draudos pinigų. Vilniaus miesto Tarybų rajono vidaus reikalų skyriui pranešė, kad kažkas pavogė jo automobilį, prašė surasti. Sukapotas automobilis buvo surastas, bet kilo rimta abejonė

dėl jo pavogimo. Parengtinio tyrimo metu V. Klimavičius prisipažino, kad "pavogimą" atliko jis pats, taip pat ir sukapojamą kirviu, už nepataisomą automobilį norėdamas gauti draudimą. Vilniaus miesto Tarybų rajono liaudies teismas V. Klimavičių už melagingą skundą savanaukiškais tikslais nuteisė dvejiem metams laisvės atėmimo su priviolu įdarbinimu tose vietose, kurias paskirs už nuosprendžio vykdymą atsakingi pareigūnai.

TRŪKSTA VANDENS

I. Gustaitis, J. Nagorskis bei kiti vilniečiai, gyvenantys viršutiniuose Algirdo gatvėje esančio namo aukštuose, skundžiasi "Tiesos" redakcijai, kad jie jau ne pirmi metai vakarais beveik neturi vandens. Į šį skundą atsiliepė teritorinės vandentiekio ir kanalizacijos valdybos vyr. inž. A. Lubianskis. Pasak jo, šiame Naujamiesčio mikrorajone vandens trūksta, nes pastaruoju metu pastatytą daug gyvenamųjų namų bei administracinių pastatų, išplėstos pramonės, o vandenviečių pajėgumai nebuvo didinami nuo 1975 m. Reikalai pagerės, kai šių metų paskutiniame ketvirtyje pradės veikti naujoji vandentiekio magistralė, kuri dalį vandens gaus iš Aukštųjų Panerių vandentiekio sistemos.

PASITRAUKĖ IŠ PLAUKIMO

Lina Kačiūytė, 1979 m. balandžio 6 d. Potsdame pasiekusi pasaulinį rekordą 200 metrų plaukime krūtine, pasitraukė iš plaukimo. Tas jos rekordas — 2 min. 28,36 sek. iššilaukė jau penkerius metus. Maskvos olimpiadoje 1980 m. L. Kačiūytė laimėjo olimpinį aukso medalį, šį nuotolį įveikusi blogesniu laiku — per 2 min. 29,54 sek. Su plaukimu L. Kačiūytė atsisveikino 1981 m. universiadaoje Bukareste, laimėjusi I vietą 200 metrų plaukime krūtine, 100 metrų plaukime krūtine užėmusi III vietą. Nuo to laiko ji pasitraukė iš sporto, dalyvauja tik kaip žiūrovė, kartais kaip premijų įteikėja kitiems. L. Kačiūytė studijuoja geografiją ir fiziką auklėjama Vilniaus pedagoginiame institute. Yra baigusi keturis kursus, studijąs užbaigęs sekančiais mokslo metais. Žada tapti trenere.

VILNIAUS ATEITIS

Patvirtintas Vilniaus miesto augimo iki 2000-tųjų metų planas. Vilnius dabar turi daugiau kaip pusę milijonų gyventojų, o jų skaičius šio šimtmečio pabaigoje pasieks apie 700.000. Didžiausiu gyvenamuoju rajonu Vilniuje tapo Šeškinė, kurioje gyvena apie 50.000 žmonių. Šiuo metu sparčiai kyla Justiniškės. Ateityje Vilnius plės į šiaurės vakarus, šiaurę ir vakarus, pasiekdamas Auvienius, Grigiškes, Lentvarį. Vilniaus centras jau yra persikėlęs į dešinią Neries krantą, kur išaugo Buties rūmai, daugiaaukštis "Lietuvos" viešbutis, universalinė parduotuvė, Revoliucijos muziejus rūmai. Naujajame centre bus pastatyti Kino namai, plaukymo baseinai, universalinė parduotuvė "Vaikų pasaulis". V. Kst.

Kanados Sault Ste. Marie miesto karalaitė MARIE-JANE MacKENZIE (viduryje) su palydovėmis-princesėmis — DIANA VAINUTYTĖ (kairėje) ir KYMBERLEY CARLSON (dešinėje). Nuotrauka — vietinio dienraščio

Lietuvių diena Putname

N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seselės, Putname š. m. liepos 22 d. surengė savo sodyboje metinę lietuvių susiartinimo šventę. Dalyvavo apie 2000 tautiečių iš apylinkių ir tolimų vietovių — Vašingtono, Filadelfijos, Čikagos... Dalis atvyko samdytais autobusais.

Šventė pradėta Mišiomis lauke, prie vienuolyno koplyčios, 11 v.r. Jas atnašavo 11 kunigų, vadovaujant Kunigų vienybės pirm. kun. A. Kontautiui. Jų tarpe buvo naujai paskirtasis vyskupas P. Baltakis ir prel. A. Bačkis iš Romos. Pamokslą sakė kun. A. Kontautas. Pamaldoms pasibaigus, į dalyvaujančius prabilo naujai paskirtasis vyskupas, prašydamas visų talkos einant ganytojo pareigas.

Po pamaldų prie Šiluvos Marijos statulos sukabėtas Rožinis, prašant Marijos užtarimo kenčiantiems tėvynainiams ir laisvės Lietuvai.

Šventės dalyviai pietus galėjo gauti sodyboje: seselių rėmėjų palapinėse ir sodelyje. Pagrindiniame vienuolyno pastate yra įrengtas nuolatinis tautodailės muziejelis. Šventės programa Raudondvario saleje buvo išstatyti dail. A. Galdiko paveiks-lai, S. Šatienės paruošta tautodailės paroda ir šv. Kazimiero pagerbimų parodėlė. Vienuolyno knygne buvo galima įsigyti vertingų knygų, meno ir tautodailės dirbinių. Sodelyje Neringos stovyklautojos pašoko kele-tą tautinių šokių, kai kuriuos su dainomis.

Šokių programą baigus, Lietuvos atstovas Vašingtone S. Bačkis, dalyvavęs šventėje, sveikinantis susirinkusius ir ragino visus išlikti lietuviams bei visais būdais siekti Lietuvai laisvės. Po jo kalbos sugiedota giesmė "Marija, Marija". Vėliau aikštelėje, prie vienuolyno įėjimo, nuleistos vėliavos, giedant Amerikos ir Lietuvos himnus.

Dalyviai per garsiaikalbį buvo skatinami aplankyti ir pasigėrėti Amerikos lietuvių kultūros archyvo — ALKOS sukaupais ir jau parodyti paruoštais lietuviškos kultūros lobiais ir aplankyti sodybos miškelyje esančią Mindaugo pilį, statytą kun. S. Ylos, su pilyle esančiais meno darbais, vaizduojančiais istorinius Lietuvos asmenis ir įvykius. Daug kas tuo skatinimu pasinaudojo ir pamatė tas kultūrinės bei istorinės vertybes.

ALKOS patalpose p. Abromaitienė, putnamietė, buvo išstaci-čiusi savo dailės darbų. Savo meno darbams ji naudoja augalų žiedus, augalus ir jų dalis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	6%
santapus	9%
kasdienines palūkanas už santapus	8 1/2%
term. indėlius 1 m.	12 1/2%
term. indėlius 3 m.	12 1/2%
reg. pensijų fondo	9 1/4%
90 dienų indėlius	11%
(minimum \$5.000)	
IMAME UŽ:	
nekiln. turto pask.	13 1/2%
asmeninės paskolas	14%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.	

monijos simfoniniame orkestre Vilniuje.

Atvykęs Kanadon įsikūrė Londone. Čia jis visu nuosirdumu įsijungė į lietuvišką veiklą — buvo renginių ir įvairių iškilnių muzikinių dalies pagrindas. Visiems jis mielai stengdavosi padėti, nelaukdamas už tai ne padėkos žodžio. Jis vadovavo didgubam kvartetui, kvintetui ir lietuvių chorui. Šie vienietai giedodavo ir per lietuviškas pamaldas. Ir kun. B. Pacevičiui Londonan atvykus kurį laiką jis vadovavo parapijos chorui ir ėjo vargonininko pareigas. Jis vadovavo ir "Baltijos" ansamblio choro pirmajai repeticijai. Labai vykusiai interpretuodavo lietuviškas dainas ir giesmes, suteikdamas joms įspūdingą žavesį. Jis imponuodavo savo nuosirdumu, kuklumu ir didele meile lietuviškai dainai bei giesmei. Pradėjęs pianinu skambinti kurį nors mėgiamą kūrinį, jis nukildavo ir meno dausas ir pamiršdavo, kad choristai nekantriai laukia repeticijos pradžios. Buvo labai aiškios lietuviškos linijos ir gilių patriotinių įsitikinimų žmogus!

Velionis buvo gabus ne tik muzikai — protiniais gabumais jis buvo pirmose londoniškų eilėse. Žavėjosi technikos pažanga, stebinčiais išradimais, buvo numatęs pradėti ir šios srities studijas, bet... nenumatytai kliūviniai visi tai jam sutrukdė.

Nuosirdi velionies talka mažai Londono apylinkėse buvo neabejotinai įvertinta: dalyvavo gausiai lankytojai laidotuvių namuose, pamaldose Šiluvos Marijos šventovėje, palydėjo ir kapines ilga virtinė automobilių. Buvusieji choristai ilgai prisimins savo malonaus būdo chorvedį. D.E.

London, Ontario

ATSIŠVEIKINTA SU MUZ. J. PETRAUSKU. Nelaikiamoji višnia mirtis ir toliau negailestingai retina ir taip jau negausias Londono lietuvių gretas. Liepos 17 d. iškeliauo amžinybėn visiems londoniškams gerai žinomas muz. Jonas Petrauskas. Prie vėžio išvarginto jo organizmo dar prisidėjo širdies negalavimai, pakirto jo gyvybės siūlą. Liepos 16 d. vakare nuėjo miegoti ir 17 d. rytą nebeapabudo. Palaidotas 19 d. šv. Petro katalikų kapinėse Londone. Paliko liūdinčius — žmoną Eugeniją Petrauskienę-Pačkauskaitę, dukrą Viliją su šeima Londone, brolį Kazimierą bei seserį Antaniną Lietuvoje. Velionies brolis Antanas ir pusbrolis kun. V. Rudzinskis yra mirę Londone prieš keliolika metų.

A. a. Jonas Petrauskas gimė 1912 m. gruodžio 16 d. Šiauliu apskrity. Studijavo kompoziciją, dirigavimą ir trimito instrumentą Kauno konservatorijoje, kurią baigė 1941 m. Grojo policijos pučiamųjų orkestre, vadovaujama me muz. Br. Jonušo Kaune, o vėliau Lietuvos valstybinės filhar-

Sault Ste. Marie, Ont.

NEUŽMIRŠKIME IR KITŲ. Perskaityti Ig. Girdzevičiaus straipsnį "Užmirštas laimėtojas", norisi paminėti, kad mūsų mieste yra ir daugiau jaunų lietuvių, kurie pasireiškia gabumais bei veikla ir yra minimi mūsų "The Sault Star" laikraštyje. Viena tokių yra Diana Vainutytė. Ji baigė šiais metais aukštesnės mokyklos 13 klasių gerai pažymiais ir gavo 4 premijas. Jos nuotrauka, kaip modelistės, dažnai pasirodo laikraštyje. Diana yra mūsų miesto princesė, tą titulą laimėjusi 1983 m. rudenį. Linkime Dianai sėkmės Londono mieste ir Western universitete, kur ji pradės studijuoti rugsėjo mėnesį.

Vietinis

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus. (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Pavergtų tautų savaitė Čikagoje šiemet buvo paminėta ne demonstracija, o spaudos, radijo ir televizijos atstovams surengta konferencija liepos 19 d. Ją oficialiai atidarė Pavergtų tautų komiteto pirm. J. Bergmanis, o jai vadovavo Ilinojaus atstovų rūmų narė čekė Judy Baar-Topinka. Lenkų atstovas A. Mazewskis kalbėjo apie Jaltos sutarties sukaktį, lenkų karininkų žudynes Katyne, prez. R. Reagano pasipriešinimą Sovietų Sąjungos agresijoms, adv. Paulius Žumbakis — apie II D. karą, atnešusį J. Stalino ir A. Hitlerio sandėrį, dabartinį OSI organizacijos bendradarbiavimą su KGB. Įdomus buvo negro A. Cleaverio pareiškimas apie įvykų jo nuomonės pasikeitimą. Jis buvo tapęs komunistu, žavėjosi Kubą valdančiu F. Castro, bet ten nuvykęs rado žudymus, kalinimus, kurie vykdomi visose komunistinėse valstybėse. Sakė pamatęs komunistinės sistemos nesimą priespaudą, nusišukęs nuo komunizmo, remiąs dabartinę JAV prez. R. Reagano politiką. Afganistaniečių vardu kalbėjo Anver Ahady, pabrėždamas, kad nuo sovietinės invazijos pradėtos ten jau žuvę milijonas gyventojų, kad Afganistanui reikia didesnės paramos, ne vien tik invazijos pasmerkimo. Kalbėtojų eilėse taipgi buvo senatorius Ch. Percy, iš Vašingtono atvykęs Baltųjų rūmų pareigūnas Linas Kojelis, keli Ilinojaus atstovų rūmų nariai.

Rašytojas Česlovas Grincevičius, pakeitęs atostogų išvykusį "Draugo" pirmo puslapio red. Algį Paužauską, staiga susirgo ir vėl buvo paguldytas ligoninėje, kur jo sveikata rūpinasi dr. P. Kisielius. A. Paužauską pavaduoja Adolfas Markelis.

Septyniadesimt pirmasis Lietuvos vyčių seimas įvyks rugpjūčio 22-26 d.d. Čikagoje, "Conrad Hilton" viešbutyje, 720 So. Michigan Ave. Jo ruošą rūpinasi 36-ji Brighton parko kuopa, vadovaujama pirm. Jono Paukščio. Be oficialių seimo posėdžių bei naujos valdybos rinkimų, programon yra įtraukta nemažai pramoginių renginių — tautodailės kūrinių paroda, kultūrinis vakaras, kuriame pasirodys F. Žapolio vadovaujama Lietuvos vyčių tautinių šokių grupė, vyčių choras su savo vadovu F. Strolia, sol. A. Brazis, Suzuki smuikininiai.

Brazilija

Lietuvių sąjungos pirm. Aleksandras Bumblis Sao Paulo mieste atšventė savo amžiaus septyniadesimtmetį. Jis yra gimęs Žitomire, Ukrainoje 1914 m. balandžio 20 d. Po I D. karo su tėvais Emilija ir Vladu grįžo į Lietuvą, gyveno Plungėje. Sulaukęs 14 metų, su tėvais atvyko Brazilijon, kur gerai išmoko spaustuvininko darbą. Turėjo savo spaustuve "Baltika", kurioje 1947-58 m. suorganizavo ir leido savaitraštį "Žinios". Seimą sukurė su lietuvių mokyklos mokytoja Maryte Šidlauskaite. Su ja išaugino tris dukras, dabar jau turinčias savo šeimas. Aleksandras ir Marija Bumbliai, nepaisydami amžiaus naštos, vis dar reikiiasi lietuviškame gyvenime.

Argentina

A. a. Pijus Gudelevičius, MIC, po ilgesnės ligos mirė liepos 17 d. Velionis gimė 1912 m. spalio 15 d. Lietuvoje, marijonų vienuolijon įsijungė 1929 m. Ilgą laiką gyveno ir dirbo Romoje, o vėliau daugiau kaip 30 metų praleido Argentinoje. Čia jam ilgus metus teko būti Aušros Vartų parapijos vargonininku, spaustuvės ir laikraščio "Laikas" administratoriumi Buenos Aires mieste. Palaidotas liepos 18 d.

Sol. Adrianą Jocyte, kuriai teko koncertuoti JAV ir Kanadoje lietuvių kolonijose, ištiko skaudi nelaimė — gegužės 31 d. italų ligoninėje Buenos Aires mirė jos vyras a. a. Walter Cervetti, sunkiai sužeistas eismo nelaimėje. Adriana šeima su juo buvo sukurusi tik prieš septynis mėnesius. Velionis buvo artimas lietuvių bičiulis, su žmona Adriana dalyvaudavęs didžiuosiuose lietuvių renginiuose.

Australija

Šv. Kazimiero sukakties minėjimai Australijoje buvo pradėti Adelaidės lietuvių kolonijoje, turinčioje Šv. Kazimiero šventovę. Rengėjų komitetas šį įvykį nutarė įamžinti į vieną šventovės langą įdėta metaline lenta su šv. Kazimiero bareljefu ir atitinkamu sukakties įrašu. Projektą paruošė ir darbą atlikti

sutiko skulptorė Jieva Pocienė. Projekto išlaidas padengs Vl. Bagušauskas. Paminklinę lentą tikimasi įrengti iki rugsėjo 8 d., kai bus švenčiama Tautos šventė. Šv. Kazimiero parapijos atstovai liepos 18 d. su gelėmis oraustyje sutiko iš Argentinos atskridusį naują savo kleboną kun. Juozą Petraitį, MIC, ir jį apdovanojo tautine juosta. Jis čia jau darbavosi tris mėnesius 1983 m., pavaduodamas susirgusį kleboną kun. A. Spurgį. Pasakui vėl grįžo į Buenos Aires tėti klebono pareigų Aušros Vartų parapijoje. Marijonų vienuolijos vadovybė 1983 m. pabaigoje kun. J. Petraitį, MIC, paskyrė Šv. Kazimiero parapijos klebonu Adelaidėje. Buves klebonas kun. A. Spurgis, MIC, jam talkins pastoracijoje.

A. a. dr. Juozas Miknys, lietuvis gydytojas Sidnėjėje, mirė liepos 21 d., vos peržengęs 60 metų. Studijų metais plačiai reikėsi lietuvių veikloje, ypač daug dirbdamas su jaunimu. Vėliau lietuvių aptarnaudavo savo profesinėje srityje, nuosirdžiai rūpindamasis jų sveikata. Velionį pakirto skilvio vėžys. Nors turėjo kelias operacijas, bet sveikatos neatgavo.

Britanija

Mančesterio ramovėnų skyrius liepos 14 d. paminėjo S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą ir jų tragiškos mirties metines. Minėjimui vadovavo pirm. K. Murauskas, pasveikinęs visus dalyvius, taręs įvadinę žodį. Paskaitą apie žuvusius transatlantinis lakūnus skaitė A. Podvoiskis. "Europos lietuvių" rašoma, kad jam pavyko įrodyti "Lituanicos" pašovimą. Iš tikrųjų tai yra savo laiku plačiai pasklidę gandai, kurių negalėjo įrodyti net ekspertų komisijos. Kaltę greičiausiai tenka altimetru vadinamam aukščio matuokliui, veikiančiam pagal oro spaudimą. Ji turi reguliuoti patys lakūnai. Kadangi jiedu neturėjo nei radijo siųstuvo, nei priimtuvo, aukščio matuoklis buvo nustatytas pagal oro spaudimo duomenis Niujorkoje. Jie visiškai pasikeitė, patekus į audrą virš R. Vokietijos. Naujų oro spaudimo duomenų lakūnai negalėjo gauti. Niujorkoje nustatytas matuoklis galėjo rodyti gerokai didesnę aukštį, kai "Lituanica" nakties metu jau skrido tik virš medžių viršūnių. Minėjime taipgi buvo prisimintas ir vėlesnis F. Vaitkaus skrydis per Atlantą. Du žuvusiems lakūnams skirtus eilėrašius padeklamavo V. Motuza ir M. Ramonas.

Šveicarija

Tarptautinis informacijų biuletenis "Glaube in der zweiten Welt" ("Tikėjimas antrajame pasaulyje") penkis savo paskutinio numerio puslapius paskyrė Lietuvai. Bene idomiausias pranešimas yra citatos iš I sekr. P. Griškevičiaus kalbos, kuri buvo paskelbta tik partiečiams skirtame slaptame informacijų biuletenyje. P. Griškevičius puola popiežių Joną-Paulių II už jo nuolatinį palankumą Lietuvai bei jos tikintiesiems ir Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą, skatinantį rašyti visokiąs peticijas, nesilaikyti sovietinių kulto įstatymų, prieštaraujančių Evangelijai. Pasak P. Griškevičiaus, kompartija nepadarė jokių nuolaidų, nesiims kompromisų. Ešą reikia laiku demaskuoti tokių kolektyvinių raštų organizatorius. Jis taipgi reikalavo nesitaikstyti su slapty kunigų ruošimu, ragino paleisti prie vyskupijų sudarytas kunigų tarybas, sustiprinti pamokslų kontrolę, atitraukti vaikus nuo religinių apeigų.

Vokietija

Ričardas Tendzegolskis, gyvenantis Mannheime, š. m. birželio 9 d. bičiulių būry atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Jis yra gimęs Kaune, ten lankęs pradinę mokyklą ir Kauno jėzuitų gimnaziją, kurią baigė 1942 m., kai ji jau buvo tapusi IX-ja gimnazija. 1946 m. buvo išstremtas į Sibirą, Kolykmoje prie Magdano kasė auksą. Kai jau buvo netekęs sveikatos, 1955 m. susilaukė amnestijos ir grįžo Kaunan. Ten vedė vokiečių kilmės Ženiją Sreifelaitę, susilaukę sūnaus Rolando. V. Vokietijon su šeima buvo išleistas 1967 m. Apsigyveno Mannheime, kad būtų arčiau Vasario 16 gimnazijos ir kad ją galėtų lankyti sūnus. Sukaktuvinėkas nedelsdamas įsijungė į VLB veiklą. Keletą metų jam teko vadovauti Romovos apylinkėi, būti VLB krašto valdybos išdininku. Nuolatos yra renkamas VLB krašto valdybos ir Romovos apylinkės kontrolieriumi, Lietuvių kultūros draugijos išdininku.

AUDRA
Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24 Rugsėjo 4
Rugpjūčio 9 Spalio 2
Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Rugsėjo 10
VILNIUJE Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškviatimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnį žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Laisvės olimpiados ugnis pasiekė Los Angeles

Ten ji buvo nugabenta ryžtingų jaunosios kartos atstovų ir perduota vietos jaunimui

JONAS MATULAITIS

Toronte įvykusios Laisvės olimpiados ugnis liepos 20 naktį pasiekė Los Angeles miestą. Ją atvežė ryžtingas jaunosios kartos Kanados lietuvis Rimas Petrauskas. Tuo pačiu metu, kai didžiosios 1984 m. vasaros olimpiados žibintas buvo triukšmingai nešiojamas Los Angeles mieste ir apylinkėse, daug kukliau prieš sovietų tirioniją kovojančių tautų kilmės jaunimas tame pačiame mieste nešė laisvės ugnį, kurios karščio pabūgęs imperialisas su savo pataikūnais iš didžiosios olimpiados pabėgo.

Jaunimo byla olimpiadai

Laisvės ugnis atkeliavo į Los Angeles tuo metu, kai Los Angeles baltiečių jaunimo tautinių šokių grupės negavo teismo paramos panaikinti olimpinio komiteto diskriminacijos ir leisti joms dalyvauti olimpiados atidarymo paradede. Liepos 18 d. įvykusiame Kalifornijos aukštesniojo teismo posėdyje buvo atmetas lietuvių, latvių ir estų tautinių šokių grupių skundas.

Teisme olimpinio komiteto advokatas pareiškė, kad baltiečių grupės galėjusios žygiuoti po Sov. Sąjungos vėliava. Baltiečių laisvės lygos advokatas taikliai atskirt, jog toks sprendimas prilygtų siūlymui Izraelio delegacijai žygiuoti po PLO vėliava.

Nors teisme nebuvo laimėta, tačiau daug ir nepralaimėta. Dieną prieš teismą sukvies-toje spaudos konferencijoje ir pačiame teisme dalyvavo daug spaudos, radijo, televizijos korespondentų ir didžiųjų žinių agentūrų — UPI ir AP atstovai. Žinia apie teismą pasiekė plačiąją visuomenę.

Teismas taip pat atmetė olimpinio komiteto prašymą, kad baltiečiams nebūtų leista tęsti bylos kituose teismuose. Teisėjas pabrėžė, kad Amerikos vyriausybė nepavėdė olimpiniam komitetui vesti užsienio politikos.

Jaunimo pradėta byla finansavo baltiečių laisvės lyga, ją vedė lygos advokatas Jaak Treiman. Baltiečių lyga yra linkusi bylą tęsti federaciniam teisme. Tuo būdu Lietuvos klausimas vis būtų laikomas visuomenės dėsnyje.

Tokiose nuotaikose Laisvės olimpiados ugnis iš Toronto atsirado Los Angeles mieste. Ją čia sutiko ir perėmė globoti PLJ sąjungos valdyba, vadovaujama energingo pirminko Gintaro Grušo, politinės veiklos koordinatore Danutės Mažeikienės, ir baltiečių laisvės lygos.

Laisvės ugnis mieste

PLJ sąjungos valdyba sudarė Laisvės olimpiados ugnies

nešimo Los Angeles mieste planą, sutvarkė formalumus su Los Angeles policija, suorganizavo jaunimą. Baltiečių laisvės lyga pasirūpino informacija ir baltiečių-ukrainiečių Laisvės olimpiados solidarumui išreikšti pakvietė kitas, prieš rusų imperializmą kovojančių tautų grupes: afganistaniečius, vietnamiečius, lenkus, vengrus, čekoslovakus, kubiečius, "Young Americans for Freedom" ir kt.

Laisvosios olimpiados ugnis Los Angeles mieste buvo nešama sekmadienį, liepos 22. Dviratininkai, daugiausiai lietuvių jaunimas, iš Latvių bendruomenės centro atvyko prie lietuvių Šv. Kazimiero šventovės. Klebonui kun. Algirdui Olšauskui sutikus, tą dieną žvakės šventovėje buvo uždegtos atnešta olimpinių ugnimi. Toliau buvo keliaujama į Ukrainiečių centrą, pro Estų namus į Los Angeles koliziją.

Iš tos pačios vietos, kur už savaitės turės prasidėti didžioji olimpiada, prasidėjo laisvės ugnies nešimas. Čia rinkosi baltiečių, afganistaniečių, ukrainiečių, vengrų ir kitų etninių grupių jaunimas, jaunos motinos su stumiamais vaikų vežimėliais ir nedidelis skaičius vyresniųjų. Trumpai programai vadovavo baltiečių laisvės lygos vicepirmininkas Antanas Mažeika. Žodį tarė torontietis dr. Rimas Petrauskas, instrukcijas skelbė Danutė Mažeikienė.

Laisvės ugnies palydą sudarė bėgantieji, einantieji ir nedidelė automobilių vilkstinė. Iš Kolizijaus ugnis buvo nešama 6 km į miesto rotušę. Los Angeles policija sudarė draugišką palydą automobiliais, o prie miesto rotušės laisvės ugnį sutiko raitoji policija.

Prie miesto rotušės

Prie rotušės 12 v. rinkosi visuomenė iškilmių pabaigai. Nešdami ugnį į rotušės aikštę, įžygiavo daugelio tautų jaunimas, šaukdamas "Freedom, freedom, freedom". Plevėsavo Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Ukrainos vėliavos, o plakatai skelbė: "Captive Nations Have Only Captive Athletes", "America Wake Up — Communism is at Our Door", "Afghanistan — a Message of Freedom" ir kt.

Pirmiausia žodį tarė PLJS valdybos pirm. Gintaras Grušas. Palydimas valiavimų ir plovimų, jis pareiškė: "Mes siekiame laisvos olimpiados, kurioje galėtų dalyvauti visos tautos. Įsimačius politikai, laisvė iš olimpiadų tapo išstumta. Olimpiadoje dalyvauti neleidžiama Pietų Afrikai, nors didžiausias nusikaltėlis prieš žmogaus teises yra Sovietų Sąjunga. Ji pirmiausiai

iš olimpinį žaidynių turėtų būti išmesta. Mes norime laisvės, mes sportuojame ir dirbame už laisvę. Ir šiandien mes bėgome už tuos, kurie praityje buvo priversti laimėti medalius pavergėjams. Mes bėgome ir už tuos, kuriems Sovietų Sąjunga neleido šių metų olimpiadoje dalyvauti".

Torontietis Rimas Petrauskas savo žodyje nurodė šiuos Laisvės olimpiados ir olimpinės ugnies nešimo tikslus: a. parodyti pasauliui kas esame ir priminti, kad mes egzistuojame; b. sunaikinti mitą, kad rusai sporte pranašesni; nuo 1952 m. į sovietų komandas įjungti lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai olimpiadose laimėjo apie 450 medalių, kurių per 150 — aukso; iš jų keturių tautų buvo 300 medalių laimėtojų; c. pademonstruoti savo norą atgauti teisę dalyvauti olimpiadoje. "Mes atnešėme Laisvės olimpiados ugnį kaip draugystės simbolį". Jis taip pat perskaitė Toronto burmistro laišką Los Angeles burmistrai Tom Bradley.

Trumpas kalbas pasakė Baltiečių laisvės lygos pirmininkas, afganistaniečių, lenkų, ukrainiečių, kubiečių, vengrų laisvės kovotojų s-gos atstovai ir kiti kalbėtojai. Žodį tarė ir Simas Kudirkas.

Ugnis perduota ukrainiečiams

Netrukus Los Angeles mieste įvyks olimpiniai ukrainiečių žaidimai. R. Petrauskas Laisvės olimpiados ugnį perdavė saugoti ukrainiečių jaunimui, kad ją uždegtų olimpinį ukrainiečių žibintą. Pasi-baigus jų žaidimams, Laisvės olimpiados ugnis bus simboliškai paleista į Ramųjį vandenyną Korėjos kryptim, kur 1988 m. įvyks pasaulinė olimpiada. Rudenį baltiečių laisvės lygos atstovai vyks į Korėją pasitarimams. Kvietimas vykti gautas jau seniau, nes korejiečiai dėkingi Baltiečių laisvės lygai už akciją sovietams nušovus "KLA 007" lėktuvą.

Išvados

Susumuojant Laisvės olimpiados ugnies nešimą Los Angeles mieste, galima būtų padaryti šias išvadas:

1. Pasigėrėtino entuziazmo parodė jaunimas. Jis ėjo, bėgo, važiojo dviračiais, nešė vėliavas, dalyvavo prie Kolizijaus ir miesto rotušės. To negalima pasakyti apie vyresnius ir vidurinę kartą.
2. Jaunųjų pastangas rėmė Baltiečių laisvės lyga ir Lietuvių Bendruomenė. Kai jaunimas bėgo, vyresniosios kartos veikėjai vaišinosi pobūviuose.
3. Dr. Rimas Petrauskas, atvežęs olimpinę ugnį iš Toronto, pastebėjo jaunimo entuziazmą. To nematęs Čikagoje. Ten turėjęs du pasitarimus, kuriuose dalyvavę du PLB valdybos nariai naudoję stabdymo taktiką.
4. Mūsų užmojis nerado atgarsio amerikiečių spaudoje, nes Kaliforniją tuo pačiu metu buvo užgriuvę kiti dideli renginiai. Pasikalbėjimus atliko tik japonų ir italų spaudos korespondentai, nuo pradžios iki galo filmavo Japonijos televizija, o baigė ir vietinė NBC televizijos stotis.

Tačiau daug laimėta pavergtų tautų solidarumo dvasiai sustiprinti. Buvo pažadinti iki šiol politiškai miegą ukrainiečiai, sueita į artimą bendradarbiavimą su afganistaniečiais ir kitomis grupėmis.

Liepos 23 d. Baltiečių laisvės lygos vadovybė privačiame priėmime susitiko su švedų mergaičių IDLA grupe, kuri atvyko kaip švedų olimpinės komandos dalis. Dr. R. Petrauskas paaiškino joms Laisvės olimpiados prasmę. Jai buvo parodytas baltiečių priėmimo filmas Baltuosiuose rūmuose, skelbiant Baltiečių laisvės dieną. Privačiai mergaitės pareiškė, kad pirmą kartą išgirdusios apie Amerikos baltiečių veiklą.

Ačiū dr. Rimui Petrauskui už Laisvės olimpiados ugnies atgabėimą į Los Angeles. Tikėkime, kad ta ugnis stiprins mūsų ryžtą išverti rittame laisvinimo darbe.

GINTARAS GRUŠAS, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pirmininkas, neša Laisvės olimpiados žibintą iš Los Angeles miesto kolizijaus. Tas žibintas buvo atgabentas iš Toronto, kur buvo surengta Laisvės olimpiada. Joje dalyvavo estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai

Lietuvos draugo premija

Seselei Ann Gillen, vykdomajai tarpreliginės grupės direktorei bus įteikta 1984 m. kun. Jono C. Jutt (Jutkevičiaus) vardo Lietuvos draugo premija metiniame Lietuvos vyčių seime užbaigiamajame pokilyje š. m. rugpjūčio 25 d. Conrad Hilton viešbutyje Čikagoje.

Metinė premija įsteigta 1955 m. pagerbti žyminiam nelietuviui už jo ar jos darbą Lietuvos reikalui. Tarp buvusių premijos gavėjų yra JAV kongreso narys Peter Rodino, jn., žurnalistas Alfred Friendly, jn., kongreso pirmininkas John McCormack, žuvininkystės pareigūnas latvis Roberts Brieze, kardinolas Cushing, anglikono kunigas Michael Bourdeaux Anglijoje ir rusų disidentas Sergiejus Kovaliovas.

Sesėlė Ann buvo parinkta už jos intensyvią veiklą lietuvių disidentams bei žmogaus teisių kovotojams Lietuvoje. Ji organizavo gelbėjimo akci-

ją Nijolei Sadūnaitei, Viktorui Petkui, Balui Gajauskui ir kitiems. Ji pradėjo petičių vaju už gražinimą katalikų šventovės Klaipėdoje. Be to, ji buvo aktyvi peržiūrint Helsinkio susitarimus Belgrado ir Madrido konferencijose.

Sesėlė Ann Gillen yra aktyvi daugelio komitetų narė, plačiai keliavusi žmogaus teisių reikalais. Ji mokėsi katalikų pradžios ir vidurinėje mokyklose Houston, Tx., gavo bakalauratą Rosemont kolegijoje, magistro laipsnį — Vilanos universitete Vilanovoje, Pa. Po to studijavo teologiją Romoje ir palyginamąją religijų istoriją Dropsie universitete Pensilvanijoje.

Dėkojame seselei Ann Gillen už jos darbą lietuvių disidentams, sveikiname ją šios premijos proga ir linkime Dievo palaimos ateities darbuose.

Marytė Lepera

Daktarui Matukui 90 metų

JUOZAS KRIAUCIUNAS

Š. m. liepos 8 d. suėjo 90 m. amžiaus dr. Antanui Matukui. Dvi daktaro dukros ir su šeimos atvykę sūnūs iš Kanados ir Kalifornijos suruošė kuklų jo pagerbimą. Liepos 9 d. Putnamo seselių koplyčioje, 8 v.r., kunigai V. Cukuras ir A. Petraitis atlaikė šv. Mišias daktaro šeimos intencija. Po pamaldų, bendrų pusryčių metu seselių valgomajame, daktaro giminės, artimieji, seselės ir vietos lietuviai sveikino sukaustuvininką, linkėdami sveikatos ir sulaukti šimtinio minėjimo. Po pietų keliolika artimųjų susirinko daktaro namuose dar kartą pabendrauti.

Mažą Antanuką, gimusį netoli Šiaulių, teta pasiėmė į Poltavą, Ukrainoje, kur jis išėjo pradžios ir vidurinį mokslą. Gimnazijos baigimo aukso medalis 1912 m. atidarė duris į Petrapiolio karo medicinos akademiją, tik lietuviams katalikams skirtos kvotos ribose. Dėl nesusi-pratimo, nors garbingo, akademiją paliko ir medicinos mokslus baigė Kijevo universitete 1917 m.

Tuo pat buvo pašauktas rusų kariuomenės ir paskirtas karuomenės gydytoju Galicijos fronto I D. karo metu. 1918 m. grįžęs į Lietuvą vertėsi privačia gydytojo praktika, bet Lietuvos kariuomenei stokojant gydytojų, 1919 m. stojo kariuomenės. Buvo pulko ir vėliau divizijos gydytoju. 1922 m. buvo I mos karių ligoninės gydytoju. Ligoninę uždarius, vėl buvo pulko gydytoju. 1938 m. perkeltas karo ligoninės viršininko pavaduotoju Kaune. Tais metais atstovavo kariuomenės gydytojams karo medicinos kongrese Liuksemburge. Tarnyboje buvo pakeltas į pulkininkus.

Rusams užėmus Lietuvą ir kariuomenę pavertus 29 teritoriniu šaulių korpu, dr. Matukas buvo paskirtas vyriausiu to korpo gydytoju. Tik pabėgimu jam pavyko išvengti išvežimo Rusijon, o gal ir nužudymo. Vokiečiams užėmus Lietuvą, buvo paskirtas vyriausiu savisaugos dalinių gydytoju ir 1944 m. su dalinių likučiais pasiekė Vokietiją. Čia buvo gydytoju sve-timšalių karių ligoninėje. Vokietijai kapituliuavus, jis buvo

Lietuvos raudonojo kryžiaus Miunchene vadovybėje ir lankė lietuvių stovyklas amerikiečių zonoje.

1948 m. dr. Matukas su šeima atvyko į Kanadą (London), kur vertėsi negydytojo darbu, kol 1949 m. buvo priimtas ligoninės internu, o 1950 m. — ligoninės namų gydytoju Woodstocke. 1954 m. išlaikė valstybinius egzaminus verstis Kanadoje gydytojo praktika ir buvo gydytoju epileptikų ligoninėje.

1971 m. amžinybėn iškeliavo daktaro žmona; palaidota Putnamo seselių kapinėse. 1975 m. jis išėjo pensijon ir persikėlė į Putnamą, kur ir dabar gyvena. Dr. Matukas buvo visą gyvenimą lietuvis patriotas. 1912 m. įstojo į "Fraternitas Lituanica" broliją, įsteigtą 1908 m. lietuvių karo medicinos akademijos studentų, kuriai vadovavo Vl. Stugevičius. Brolijos nariai pasižadėjo išlikti lietuvišiais ir kurti tik lietuviškas šeimas. Brolija gyvuoja ir Amerikoje.

Be rūpinimosi lietuvių karių sveikata, dr. Matukas keletą metų buvo Lietuvos radijo sveikatos valandėlių patarėju. Tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų gyvendamas daktaras skatino dalyvavo ir lėšomis rėmė lietuvišką veiklą, buvo daugelio organizacijų rėmėjas. Jis yra narys: Lietuvių gydytojų sąjungos, Lietuvių katalikų mokslo akademijos, LB, lietuvių karinių organizacijų, Putnamo seselių rėmėjų ir daugelio kitų. Putname gyvendamas buvo LB valdybos nariu. Ypač daug jo pastangų pareikalavo Amerikos lietuvių kultūros archyvo — ALKOS praplėtimas nauju priestatu — jis buvo statybos komisijos pirmininkas.

Gyvuok, mielas daktare Antanai, tęsk ir toliau pasiryžtus darbus ir sulauk laisvos Lietuvos.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvų Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

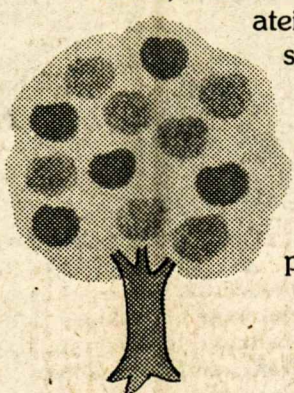
Dabar Kanada moka žymiai daugiau pagalbos reikalingiems pensininkams

Kanada padidino senatvės pensijas ateiviams ir bešeimiams asmenims.

Jei esate 65-rių metų amžiaus ar vyresni, gyvenę Kanadoje bent 10 metų, turite teisę jas gauti.

Be to, dabar mes duodame vyresnio amžiaus ateiviams, gaunantiems dalinę senatvės pensiją, pilną Kanados pensiją, jeigu jie yra reikalingi pagalbos. Jei dabar gaunate dalinę senatvės pensiją ir garantuotą pajamų papildą, padidinimas pridėdamas tuoj pat, automatiškai.

Bešeimiai pensininkai, kurie gauna garantuotą pajamų papildą ir sutuoktinių priedą, dabar gauna pakėlimą — \$50.00 į mėnesį: \$25.00 nuo liepos mėnesio ir kitus \$25.00 gaus nuo gruodžio mėnesio virš įprastinių išmokų.

GALIMAS DALYKAS TURITE TEISĘ GAUTI DAUGIAU PINIGŲ. PASITEIRAUKITE PAS VIETOS PAREIGŪNĄ ARBA RAŠYKITE:

Income Security Programs
P.O. Box 9750
Ottawa, Ontario
K1G 4A6

Health and Welfare
Canada

Santé et Bien-être social
Canada

Canada

Laisvės olimpiados žibintas nešamas Los Angeles miesto gatvėmis drauge su plakatiniais irau: "Sportinė laisvė reikalauja valstybinės laisvės". Apačioje Laisvės olimpiados rengėjų komiteto pirmininkas dr. RIMAS PETRAUSKAS, atgabėjęs Laisvės olimpiados žibintą iš Toronto, sako kalbą visuomenei. Dešinėje — ANTANAS MAŽEIKAS, Baltiečių laisvės lygos vicepirmininkas, vadovavęs iškilimams

Sol. ALGIS SIMANAVIČIUS, studijavęs dainavimą Toronto muzikos konservatorijoje pas žymų profesorių dr. Ernesto Vinci, dažnai pasirodo lietuvių visuomenei įvairiuose renginiuose. Yra dainavęs konservatorijos statomose operose bei operetėse. Kazimierinėje operoje "Dux Magnus" rugsėjo 1 ir 2 dienomis Toronte jis atliks karaliaus Kazimiero — šv. Kazimiero tėvo vaidmenį, kuriam šiuo metu atsidėjusiai ruošiasi

Sol. RIMAS STRIMAITIS, dainavęs keliuose operose, atliks karaliačio šv. Kazimiero vaidmenį naujai sukurtoje operoje "Dux Magnus", kuri statoma Toronte šv. Kazimiero sukakties kongrese š. m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis

Kauno getas "Teisiųjų maište"

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pas sovietinius partizanus

Masiniai bėgimai iš Kauno geto pas sovietinius partizanus prasidėjo tik 1943 m., nes anksčiau nebuvo tokių grupių toje apylinkėje. Gudija buvo pertoli.

Iniciatyvą pabėgimams organizuoti perėmė komjaunuliai, vadovaujami Haimo Yellino, 30 metų amžiaus poeto, rašančio "jiddiš". Pažymėtina, kad žydų rezistencijoje Rytų Europoj buvo daug poetų. Yellinui pavyko užmegzti ryšį su "ariško" miesto komunistų organizacija, o per ją — su sovietiniais partizanais. Šalia Yellino darbavosi tokie žmonės, kaip Dima Halpern ir Simon Ratner, žydų tarybos darbo biržos tarnautojas. Žydų taryba ar bent jos pagrindiniai vadai buvo informuoti apie rezistencijos veiklą.

Metę šalin abejones, žydų komunistai susijungė su kovotojais žydų sionistų, nežiūrint kokia jų būtų pakraipa. Pvz. Zvi Levin ir Moše Levin (ėjo svarbias pareigas geto policijoje) priklausė sionistų-revizionistų sambūriui, kurį anais laikais komunistai (ir ne jie vien) laikė fašistiniu ar bent fašistuojančiu. Itzik Serebnickis iš daugumą turinčios "Poalei Sion" frakcijos, Y. Zutovitch ir I. Grinberg (geto policijos vado pavaduotojai) priklausė nuosaikiam sionistų sparnui "Hanoar Hatzioni". Žurnalistas Valsonok, kuris daug padėjo žydų tarybai, buvo arčiau komunistų.

Būtų perdėta tvirtinti, kad tom dviem srovėm pavyko iš karto nugalėti pasaulėžiūrinius skirtumus bei įveikti abipusį nepasitikėjimą. Svarbiausia yra tai, kad jiems pavyko ilgai tirti Kaune, tiek Vilniuje, Varšuvoje, Balstogėje ir kitur. Nuopelnas už tai priklausio pirmoje eilėje Haimui Yellinui. Nors komunistai ir nesudarė gete daugumos, jie atstovavo sovietų valdžiai. O toji valdžia, kokie bebūtų pavienio žydo nusistatymai jos atžvilgiu, buvo vienintelė, kuri teikė geto žydams vilčių, kad ir baisiai menkų, išlikti gyvais. Ir partizanai, pas kuriuos reikėjo perbėgti, buvo sovietiniai. Užtat L. Grafinkelis, senas sionizmo kovotojas ir buvęs Kauno žydų tarybos vicepirmininkas, išreiškė pagarbą Yellinui už tai, kad jis pralaužė sionistiniams jaunimui spragą sienoje, idant jis "prisijungtų prie partizanų". Tas pagarbos išreiškimas įgyja ypatingą reikšmę, žinant, kad jo autorius gyvena Izraelyje, o Haimas Yellinas krito Kaune.

Jaunimo žygis

Kaip ir kitų R. Europos miestų sionistinis Jaunimas, kaunietis gyveno kibuce, vidury geto. Iš čia jie visi drauge pakilo žygin. Jų kibucas žinomas gete rusiškoju "Kolektiv" vardu, buvo pirmaeilis dvasinio pasipriešinimo centras.

1943 m. rugpjūčio mėnesį

Yellinas slapta išslinko iš geto ir nukeliavo 160 km į Rūdninkų girią, netoli Vilniaus, užmegzti ryšio su sovietų partizanais, kurie buvo ten įsistiprinę.

Grįžęs Kaunan, Yellinas atėjo pėsčias į getą. Čia buvo suorganizuotas maždaug 80-ties jaunuolių būrys, kuris pasuko į pietvakarius nuo miesto Suvalkų-Augustavo link, idant susijungtų su partizanų daliniu, kuris tariamai turėjo būti tenai. Visi 80 buvo susekti ir sunaikinti. Tik dviem pavyko pasiekti pasimatymo vietą, bet niekas neatėjo jų pasitikti.

Vėliau išbėgė iš geto jaunuoliai pasuko rytų pusėn, ir jiems pavyko pasiekti partizanų dalinius Vilniaus apylinkėse. Jie įsijungė į dalinį, pavadintą "Mirtis okupantams" vardu.

Jų buvo apie 300, kurių geras trečdalis — merginos.

Jie išvyko iš geto aprūpinti padirbtais dokumentais, kuriuose jie buvo vadinami "prieversinio darbo žydų komandomis". Tuos dokumentus išdavė žydų tarybos darbo birža. Kelionę jiems palengvino vežimai, irgi parūpinti tarybos dėka.

Pačiam Yellinui neteko sulaukti išvadavimo dienos. Jam nepavyko net prisijungti prie partizanų. Balandžio 6 d. jie atpažino vienas Gestapo seklys. Atpažintasis buvo suimtas po audringų gaudynių, kurių metu jis nušovė revoliuoriu kelis iš jųjusius nacių. Tikslios jo mirties aplinkybės mums nežinomos, bet nuo to laiko jo niekas nėra matęs.

Keliom kitom grupėm pavyko dar išeiti iš geto 1944 m. balandžio mėnesį. Šis judėjimas pasibaigė, kai dingo getas.

Sleptuvės

Nuo 1943 m. lapkričio mėnesio getas, gavo "Koncentracijos stovyklos Kauen" statusą. Jo likvidavimas atėjo. 1944 m. kovo 27 d. atvyko į getą SS-Komando ir sušaukė geto policiją "inspekcijai". Visus 140 žydų policininkus nugalėję į IX fortą. Ten jiems kalbėjo: iš jų laukiama, kad jie tiksliai nurodytų visas gete esančias "malines" ir suteiktų informaciją apie likimą vieno Gestapo seklio, dingusio prieš ketletą dienų.

"Malines" vardu vadino sleptuves, padarytas iš tvirtos medžiagos, kurias Lietuvos žydai gete išsirengdavo namuose. Geto metraštininkams nežinoma šio žodžio etimologija. Jis buvo tariamas taip, kaip rašomas. Kiti spėjo, kad jis esant lietuvių kilmės. Mes manome, kad čia susiduriame su iškreipta prancūziško žodžio lytim, kuri gavo specialią prasmę. Kartais uždengdavo laiptų narvelį, kartais pastatydavo vidury kambario kitą, tuščiaidurę sieną, kartais būdavo priestatas prie rūsių, pagilinimas ar "pridurkas". Kiti pasistatydavo "bunkerius" kiemuose, gatvėse, žodžiu, kur tik buvo vietos. Buvo du "malines" tipai: vienose žmonės pasislėpdavo trumpam laikui

(pvz. gaudynių metu), kitose galėdavo pasilikti ilgesnį laiką. Tikro skaičiaus tų slėptuvių niekad neatidengė, ir taip dešimtys, jei ne šimtai žydų Kaune, ypač Vilniuje, išliko gyvi.

Sekancią dieną po masinio pabėgimo iš IX forto buvo pravaista "malines" grovimo operacija, bet jina nedavė jokių vaisių. Mat vokiečiai buvo pavėdę ją geto policijai. Jai tepavyko surast vos vieną "malinę" (be žmonių) ir eilę apleistų, nenaudojamų rūšių.

(Minėtą Gestapo seklį geto vyrai atpažino, likvidavo ir užkasė). Visi 140 policininkų pasisakė nieko nežiną, nors visiems buvo aišku, kad jie žaidžia savo gyvybę. Juos visus gestapininkai sunaikino.

Geto galas

Tą pačią dieną ir sekancią nacių sugaudė likusius geto vaikus ir senius — nedaugiau kaip 1500 žmonių. Dalį jų išgabeno į Aušvicą, kitą dalį į IX fortą. Nei iš vieno būrio, nei iš kito neliko gyvų.

Žydų taryba nustojo egzistavusi 1944 m. balandžio 4 d. Ketletą dienų prieš tai vokiečiai landžiojo kade, įieškodami Ratnerio ir Levino, kurie, kaip minėjom, buvo tarybos tarny-

boje. Jų nerado, bet buvo aišku, jog tarybos dienos suskaičiuotos. Balandžio 3 d. įvyko jos paskutinis posėdis. Jo metu pirmininkas dr. Alkes patarė savo pavaduotojams — Garfunkeliui ir Goldbergui pasitraukti į pogrindį. Pats jis ryžosi likti vokiečių dispozicijoj tuo atveju, jeigu jiems prireiktų atpirkimo ožio. Jo pavaduotojai atsisakė palikti pirmininką vieną. Tada jis išsiėmė vokelį, kuriame buvo ciano kalio ir juo pasidalino su kolegomis. Jie pasilaikė tą brangų gaminį, kad juo pasinaudotų kritišką valandą.

Kitą dieną tris tarybos vadus ir 8 jų darbo kolegas naciai suėmė ir nuvezė į IX fortą. Juos paleido už poros dienų, išskyrus Goldbergą ir Garfunkelį, kuriems teko pabuvot ten dar kelias dienas.

Galas Kauno getui atėjo 1944 m. liepos mėnesį. Artėjant sovietų kariuomenei, vokiečiai nusprendė evakuoti getą ir jo gyventojus.

Raudonoji armija užėmė miestą rugpjūčio 1 d. Po kelių dienų maždaug 600 žydų, kuriems pavyko išsislaptst savo "malinėse" arba pas lietuvių, susirinko Kauno geto griuvėsiuose. Žydų gyvenvietė Kaune (Kovno-la-Juive) buvo atgyvenus savo dienas.

Laisvai vertė A.Ž.

Toronto "Gintaras" Skotijoje

Stebėtojo žodis, atskridęs oro paštu

Toronto jaunimo grupė su dideliu pasisekimu dalyvavo tarptautinėje meno šventėje šiaurinėje Anglijoje. Skotijos lietuviškų organizacijų pakviesta ji atvyko ir, nepaisydama kelionės nuovargio, parodė savo aukštos kokybės meną Skotijos lietuvių visuomenei.

Daug rašoma apie "Gintarą" ir jo nepaprastus pasisekimus ten, už Atlanto, plačiame Amerikos žemyne. Viena yra skaityti, bet visai kita pamatyti šio garsaus meno vieneto atliekamų tautinių šokių. Nesu tautinių šokių žinovas ir negalėčiau pareikšti kritikos dėl vieno ar kito atlikto šokio, kurių dauguma yra panašūs. Visai skirtingi yra tokie, kaip Blezingėlė. Per girią girelę ir Abrusėlis. Juos stebėdamas tarptum skaitai garsaus rašytojo parašytą romaną, kuriame matyti smulkausios detalės, niekas nepamiršta.

Kitas nepaprastai meniškai atliktas šokis buvo zanavykų Aplinkinis. Šis tautinis šokis pasižymėjo savo natūraliu atlikimu. Atrodė, kad šokėjams publika lyg ir neegzistavo. Dar numas, ypatingai natūralus judesų laisvumas, parodė nepaprastą šokėjų pasiruošimą.

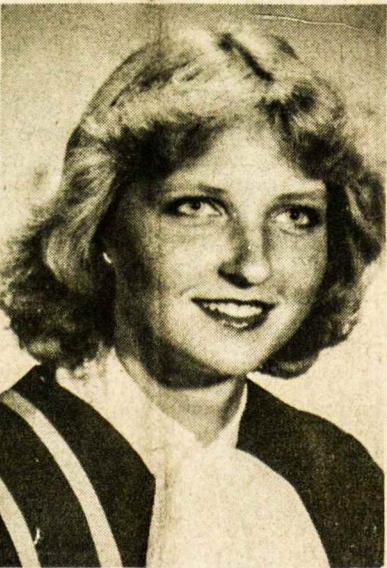
Pažymėtinas taip pat meniškasis dainininkų atlikimas ir spalvingas dainų pasirinkimas. Ypač įspūdinga "Kas bernelio sumislyta". Gal tik salės akustika nebuvo pati geriausia.

Negalima pamiršti ansamblio orkestro. Idomus savo sudėtimi kai kam buvo sukėlęs

abejonių, kurios kaip rytmedžio rūkas netrukus išsisklaidė, išgirdus pirmuosius Kepurinės garsus.

Nuoširdus aiči šiai meno grupei — šokėjams, dainininkams, orkestrui, ypač vadovams už taip puikų meno vakarą. Skotijos lietuviai su jumis kuriame pasaulio krašte bebūtumėte. Dar kartą aiči ir geriausios sėkmės!

Klemensas Savonis

ALDONA-KRISTINA REMEIKAITĖ, Pranės ir Pauliaus Remeikų jaunesnioji dukte, sėkmingai baigusi Humber College Toronte. Iškilmingas diplomų įteikimas buvo birželio 23 d. Aldona studijavo dvejus metus laidojimą ir išlaikė laidotuvių direktorių egzaminus. Tuoj pat gavo darbą "Rosar-Morrison" laidotuvių namuose. A. K. Remeikaitė yra baigusi lituanistinę Toront mokyklą ir gerai kalba lietuviškai. Atrodo, ji yra pirmą lietuvišką, pasirinkusi tokia profesiją

Antrasis spaudos draudimas Lietuvoje

Caras po 40 metų atšaukė draudimą, o raudonieji valdovai ir po 40 metų nesirengia to padaryti

Sovietinė propaganda ne nuo šiandien mėgina sukurti užsienio turistams regimybę, kad Sov. Sąjungoje yra visiškai tikybos laisvė. Iš tikrųjų tikintieji yra antros rūšies piliečiai, kurie negali pasinaudoti paprasčiausiomis teisėmis.

Paimkime kad ir skaitytojų laisvą pavyzdį. Oficialioji spauda skiria daug vietos bedieviškai propagandai. Mielai spausdina bedieviško turinio skaitytojų laisvą. Tikintieji neturi teisės naudotis spauda. Neturi teisės atsakyti į neteisings užsipuolimus. Skaitytojų laisvą, jeigu jie gina tikybos ar tikinčiųjų reikalus, nepatenka į spaudą. Tai ką gi reiškia tokia praktika, jeigu ne tikinčiųjų nuolatinį diskriminavimą? Jeigu nebūtų kitokių skriaudų ir neteisėbių, tai to vieno užtenka įrodyti, kad tikinčiuosius sovietinė santvarka nepateisinamai engia.

Joks šviesus mūsų laikų žmogus negali apsieiti be spaudos. Lietuvos katalikai jau 40 metų atskirti nuo spaudos. Ir tai daro režimas, kuris save vadina "liaudies valdžia", demokratiškiausia ir žmoniškiausia santvarka pasaulyje. O jei kas išdrįsta viešai pareikšti, kad tikintieji taip ir kitaip skriaudžiami, jie kaltinami, teisiams už sovietinės visuomenės ir valstybės šmeizimą bei juodiniimą.

Tokia padėtimi vien tik pikintis per mažą. Ir vien tik protestuoti nepakanka, nors viešai pareikštas protestas kai kada gali būti labai veiksmingas priemonė kovoje su neteisėmis ir blogiu. Tačiau tiems,

kuriems paneigta spaudos laisvė, teisė turėti savo spausdintą žodį, nelieka nieko kito, kaip pasigaminti savo spaudą slapta. Todėl ten, kur nėra laisvos spaudos, tarpsta pogrindžio spauda. Naujausiųjų laikų Lietuvos kultūros istorija tą dėsnį patvirtino.

Caro režimas per 40 metų draudė lietuviams lotyniškous rašmenis. Pavergtoji tauta negalėjo jais viešai naudotis, todėl naudojosi slapta. Susikūrė draudžiamoji spauda. Caro režimas turėjo tiek proto, kad po keturių dešimčių metų suprato draudimo žalą ir jį atšaukė. Sovietiniai Muravjovo sekėjai tiek proto neturi. Jau sukako 40 metų, kai jie uždraudė Lietuvos katalikams spaudą, bet dar neketina savo neprotingo draudimo atšaukti.

Caro teismas panaikino spaudos draudimą Lietuvoje prieš 80 metų, paskelbęs nutartį, kad tokio draudimo oficialiai niekada nebuvo. Caras, atseit, niekada nebuvo įsakęs slopinti lietuviškous spaudos lotyniškous raidėmis. Tai buvo jo valdininkų persistengimas. Ir šiandien Aukščiausiasis sovietinis teismas galėtų lygiai taip paskelbti savo ištarę, kad nei partija, nei vyriausybė niekada nebuvo įsakiusi atskirti Lietuvos katalikų nuo spaudos, o jeigu jie jos per 40 metų neturėjo, tai buvo tik "valdininkų" persistengimas. Tačiau šiandieniniai raudonieji carai pasiryžę nuožmumu pralenkti baltuosius, — ir po 40 metų jie nesirengia Lietuvos katalikams sugrąžinti spaudos. Tai jų problema.

Lietuvos katalikai, kaip seniau, taip ir dabar nelaukia carų malonės, kada jie susipras ir savo neprotingą draudimą atšauks. Vyskupo Valančiaus pamokyti leisti slapta savo spaudą, ją ir šiandien leidžia. Kad dėl jos reikia drebeti ir kentėti, dėl to ji dar brangesnė ir labiau vertinama. Ją vertina ne tik patys katalikai, kurie be jos, kaip be oro, gyventi negali.

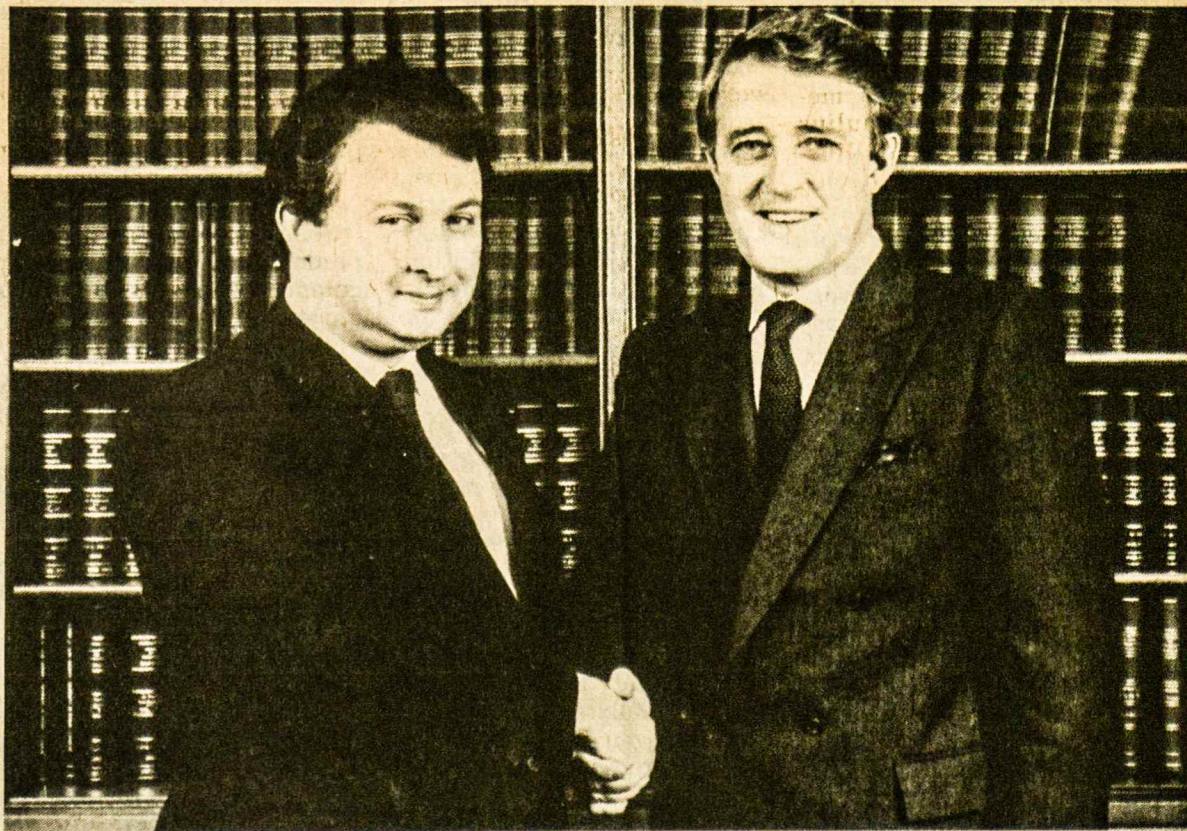
Šiandien Lietuvos pogrindžio katalikų spaudą didžiai vertina, remia ir ja didžiuojasi visi susipratę ir patriotiškai nusiteikę lietuviai, kokių pažiūrų bebūtų, netgi indiferentai ir savo sąžinės Maskvai nepardavę ateistai.

Šiandien pasaulyje joks kitas lietuviškas periodinis leidinys nėra taip plačiai žinomas, kaip kukli, mašinėlė rašyta "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika". Šiandien Lietuvoje ir plačiai už jos ribų ji yra daugiau negu draudžiamosios lietuvių katalikų spaudos simbolis. Cenzūros nenuslopintomis ir neiškreiptomis žiniomis "Kronika" įsigijo patikimo žinių šaltinio vardą. Informuodama ir formuodama viešąją nuomonę, "Kronika" pavergtojo krašto visuomenėje atlieka reikšmingą katalikų tatariaus vaidmenį, telkdama ir vienydama daugelio pastangas.

Pamažu išaugo ir užsienyje platus savųjų ir svetimųjų "Kronikos" rėmėjų bei platinėtojų tinklas. Suvaryta į pogrindį Lietuvos katalikų spauda išliko gyva ir galinga. Dar gyvensnė ir galingesnė ji bus, kai vėl galės viešai reikštis.

Lmb.

Atėjo laikas pakeisti vyriausybę

Pažangiųjų konservatorių partijos vadas BRIAN MULRONEY ir Parkdale-High Park rinkiminės apylinkės kandidatas ANDREW WITER

Galime padaryti, kad Kanada vėl žengtų pirmyn!

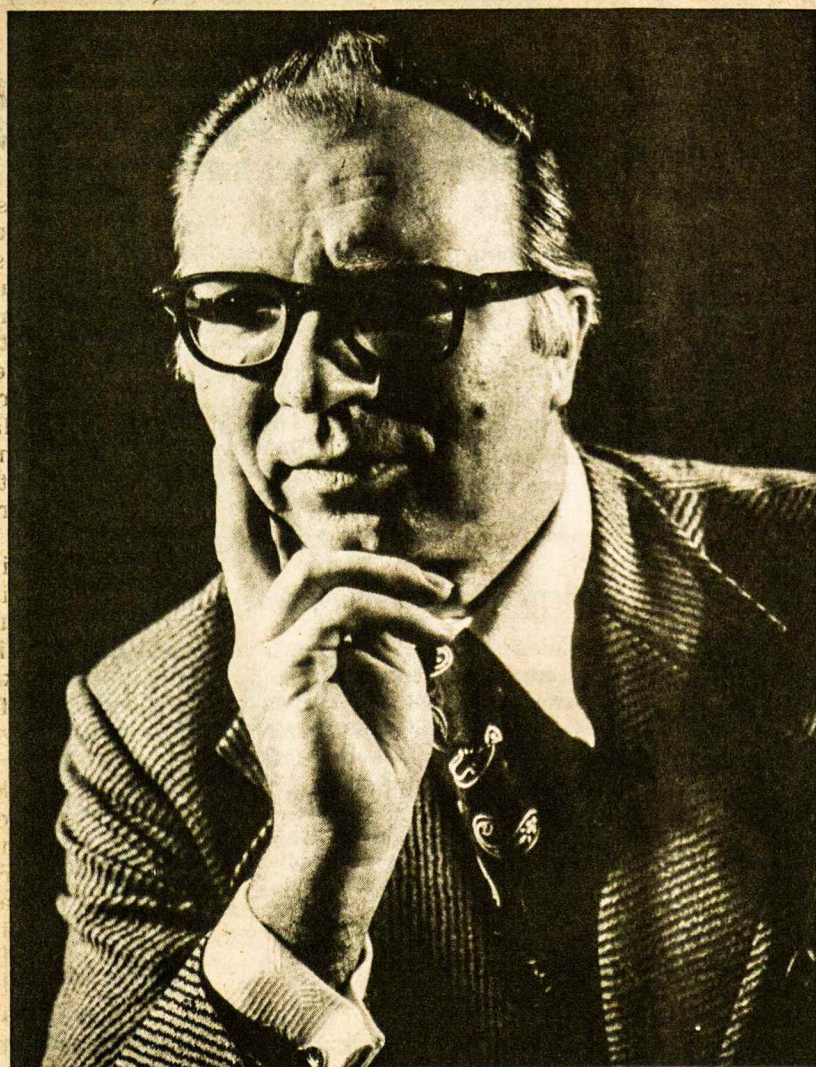
Brian Mulroney ir Andrew Witer yra pasiryžę veikti, kad Kanada žygiuotų nauja linkme, turėtų naują vyriausybę, kuri išspręstų problemas, gerai tvarkytų ekonomiką, išjudintų visą kraštą ir padarytų jį vėl darbingu.

- Esame įsipareigoję ekonominiams krašto augimui, kuris atneštų naują gerovę.
- Esame įsipareigoję pirmoje eilėje organizuoti daugiau darbų visiems kanadiečiams.
- Esame įsipareigoję stiprinti smulkiuosius verslus, kurie yra gyvybinė mūsų ekonomijos dalis.
- Esame įsipareigoję vyresniesiems piliečiams, kad jų pensijos būtų padidintos.
- Esame įsipareigoję sustiprinti įstatymų vykdymą, kad mūsų piliečiai jaustųsi saugūs.
- Esame įsipareigoję daugiakultūriškumui, kuris užtikrintų lygias galimybes visiems kanadiečiams.
- Esame įsipareigoję savo sąjungininkams bei Atlanto Sąjungai vykdyti karinius susitarimus.
- Mūsų užsienio politika vertins savo draugus, o ne juos baus.

Authorized by Bob Leshchysheh,
Official Agent for Andrew Witer

PARKDALE-HIGH PARK

Andrew Witer
Your Only Choice
EPC

Sol. JONAS VAZNELIS, atlikęs įvairius vaidmenis keliose operose Čikagoje, dainuos operoje "Dux Magnus", kuri statoma Toronte š. m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis pasaulio lietuvių katalikų religinio kongreso metu. Jam teko vyskupo vaidmuo

Lietuvių foto archyvas

Vytės Nemunėlio "Mažųjų dienos"

ANATOLIJS KAIRYS

Aš knygutę gero būdo,
Man negaila pasakyt,
Tik lapelį po lapelio
Prašom visą paskaityt.

Knygutė, 37 p.

Vytės Nemunėlio vaikų poezijos rinktinė "Mažųjų dienos" neseniai išleido Los Angeles ateitininkai sėdėdama. Rinktinė sudaryta iš ankščiau pasirodžiusių autorius rinkinių: "Mažųjų pasaulis", "Drugeliai", "Kiškio kopūstai", "Vyrai ir pipirai", "Purienos", "Dėdė rudenėlis", "Gintaro kregždutė", "Tevų nameliai" ir "Pietų vėjelis". Knyga meniskai apipavidalino Paulius Jurkus, tačiau rinkinio iliustracijos paliktos tos pačios — originaliųjų leidinių.

Laiko skalė plati — nuo 1931 iki 1950 metų, taigi dviejų dešimtmečių Vytės Nemunėlio mažiesiems rašytos poezijos geriausia atranka. Rinktinės gale duota čia nepanaudotų dar septynių leidinių pirmųjų puslapių iliustracijos. Susipažinę su knyga sužinome, kad Vytė Nemunėlis, arba tiksliau poetas Bernardas Brazdžionis, mūsų mokykliniam prieraugliui davė 15 eilėraščių leidinių, iš kurių keli yra sulaukę po dvi laidas. Taigi jis yra toli pralenkęs visus kitus vaikų literatūros kūrėjus.

"Mažųjų dienų" turinis įspūdingas pasirinkimu (nuo pačių mažųjų iki paauglių) ir skaičiumi — 117 eilėraščių! Tėvai ir mokytojai nebegalės skustis vaikų poezijos stoka. Proginį eilėraščių taip pat daug: vardadieniui, gimtadieniui, motinos dienei, Kalėdų eglutei, mokyklai, tėvynei, Dievuliui, žiemai, vasarai ir kam tik norima.

Kai esame vaikai — nemokame rašyti, o kai užaugame — vaikystę užmirštame. Suaugusiam rašytojui grįžti atgal į mažųjų pasaulį iš tiesų nelengva — reikia išskirti sugebėjimo bei talento įsijausti, įsigyventi į mažųjų pasaulį. Kaip neįmanoma apsiręngti vaiko drabužėliu, taip neįmanoma pilnai išsakyti dvasinį vaiko žvilgsnį į suaugusiųjų dienas, o tačiau reikia. Daug šios rūšies kūrėjų gal todėl ir neturi. Pasirodo vienas kitas rinkinėlis — ir vėl nieko. Gal tik vienas Jonas Minelga, kurio vaikams eilėraščių rinkinį neseniai išleido LB švietimo taryba, šiandien savo taiklia, vaiko psichologiją pažįstančia plunksna artimai glaudžiasi prie Vytės Nemunėlio mažiesiems skirtos poezijos.

Vytės Nemunėlio eilėraščiai aiškūs, sklandūs, lengvai suprantami, greit pagauna jaunojo skaitytojo sielą ir lyg stipri banga nusineša pasakų keliu:

ABC gerai pažįstu,
Paskaitau ir parašau,

Alė Rūta vėl laureatė

PR. NAUJOKAITIS

Alė Rūta Nakaitė-Arbiene (gim. 1915) — pirmą kartą išleidytojų beletristės — kilo 1954 m., "Draugo" romano konkurse laimėjusi premiją už romaną "Trumpa diena". Tuojau po to laimėjimo parašė 5 romanų seriją "Motinos rankos" ir dar keletą kitų romanų. Groteskinio stiliaus romanas "Kelias į kairę" 1964 m. laimėjo "Dirvos" romano konkurso premiją. Alė Rūta taip pat rašo eilėraščių, reportažinių apybraižų, knygų recenzijų. Žodžiu, yra įgudusi rašyti, turinti savo originalų stilių, mokanti atskleisti charakterius.

Tai ir nenustebom, kad Klivlande sudaryta vertintojų komisija balsų dauguma premijuotinu kūriniu išrinko slapyvardžiu pasirašytą Alės Rūtos rankraštį "Pirmieji svetur". Jau pati tema imponavo. Pirmųjų mūsų išeivių gyvenimas grožinėje literatūroje iki šiol beveik visai nebuvo liestas. Liudas Dovydenas keliuose pasakojimuose iškėlė įdomių lietuvių angliakasių psichologinių momentų. Alė Rūta savo romane mėgina atskleisti sudėtingesnę Pensilvanijos lietuvių angliakasių visuomeninę, kultūrinę ir psichologinę panoramą. Archyvinę medžiagą autorė stengiasi atgaivinti, paversti gyvybe pulsujančia gyvenimo srove. O tai jau gan sunkus uždavinys.

Romano veiksmas prasideda rusų caro pavertoje Lietuvoje. Nuo baudžiavos laisvą ūkininką, bet vis dėlto nelaisvą nuo kai kurių pareigų dvarui (už ganyklas, už malakas) nuduria įpykęs bulius. Netrukus po tėvo mirties gema būsimasis pagrindinis romano veikėjas Kazimieras.

Nors miestelyje iškilmingai perskaitoma caro Aleksandro II Aukso gromata apie baudžiavos panaikinimą, tačiau baudžiava ir toliau veikia. Prasideda 1863 m. sukilimas prieš rusų valdžią. Sukilime dalyvauja ir lenkiškai kalbą ponai, ir lietuviškai kalbą muzikėliai. Į sukilimą įsiviečia ir šešiolikmetis Kazimieras. Kunigo Mackevičiaus vadovaujami dalgininkai pralaimi mūšį. Kazimieras patenka į kazokų rankas. Bet tremiamam "už Uralo, žemės galo", pavyksta pabėgti ir po ilgesnio slapstymosi pasidaryti laivų kroviku Klaipėdoje.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Kazimieras visą laiką savojo pamatyti, kas yra už tų girių, už sraunių upių, net už plačių vandenų. Jis buvo girdėjęs, kad Amerikoje galima uždirbti daug pinigų. Užsėdęs laivo sandėlyje, jis pasijuto plūduojuojantis ant didelių vandenų. Bet šį kartą Kazimieras tūplaukė tik į Angliją. Čia laivų kroviku išdirbo kelis mėnesius, išmoko daugiau angliškų žodžių. Su žydu susiderėjo, kad jį už pinigus nuvežtų į Ameriką. Tačiau suklūpus jį pasamdė laivo darbininku. Buvo pavojus, kad Niujorke Martišūnas gali būti iš laivo neišleistas. Bet pavyksta jam iš laivo nepastebėtai pasišalinti.

Rašytoja ALĖ RŪTA, laimėjusi \$2000 premiją "Draugo" literatūriniame konkurse už romaną "Pirmieji svetur"

ti. Italo valgykloje užsidirba sočiai vakarienę, bet patenka į policijos globą. Nustebina Kazimierą policijos švelnumas ir rūpestingumas. Daboklėje jis minkštai išsimiega, sočiai valgo. Policija suranda ir jo parapijietį Anuprą Šešelį, seniau čia atbėgusį nuo tarnavimo rusų kariuomenėje ir dirbantį Bruklino siuvykloje. Savo tautietį Anuprą nuosirdžiai priima į savo skurdų kambarėlį.

Pradžioje ir Kazimieras gausna darbą siuvykloje, bet pamatęs, kad čia atlyginimas menkas (net pilno dolerio neuždirba per savaitę), o darbų prižiūrėtojas net nusuka, — prikalbina ir Anuprą įieškoti kito darbo. Taip jiedu ir atsидuria Pensilvanijos kasyklose.

Jiedu žino, kad kasyklose darbas sunkus, gyvybei ir sveikatai pavojingas, bet atlyginimas geras — net 5 doleriai už dvių savaitių darbą. Daug nelaimių atsitinka kasyklose, jų bendrovės mažai rūpinasi darbininkų saugumu. Pastarieji turi patys apsimokėti už gydymą, nėra jokios žuvusių draudros. Bet žmonės veržiasi į kasyklas.

Kazimieras vertina darbą ir yra labai taupus. Laiškuose siunčia dolerius ne tik Motinytei ir broliui Petriui bei jo vaikams, bet ir kitiems giminiams, kaimynams. Prašantiems sudaro įvažiavimo dokumentus, šelpia ir visaip gelbsti, į nelaime čia pakliuvusius artimuosius, aukoja labdarai ir švietimui.

Atvykęs nemokytas, iš Anupro Kazimieras pramoksta skaityti ir rašyti. Į Pitstono lietuvišką mokyklą leidžia savo vaikus, tai mokyklai paaugkoja stambia sumą. Žodžiu, Kazimieras Martišūnas tampa lietuvių angliakasių pažiba — labai reikalingu ir gerbiamu. Savo pajamas jis sugeba padinti net pašaliniais verslais — valgykla ir salūnu. Pasistato net savą namelį, kuriame priglaudžia pagalbos reikalingus iš Lietuvos atvykusius.

Alė Rūta, PIRMIEJI SVETUR. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos knygos klubas (4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA) Čikagoje 1984 m. 378 psl. Kaina — \$12.00. Viršelį ir aplanką nupiešė dail. Rasa Arbaite. Premijos \$2000.00 mcecentat yra Floridoje gyvenanti J. Pupeliene. Spausdino "Draugo" spaustuve.

Lietuvių evangelikų vyskupas ANSAS TRAKIS kalba ELŽĖS JANKUTĖS pagerbtuvėse 1984.VII.16 Toronte, kur buvo paminėtas jos 90-sis gimtadienis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Danutė Krištopaitytė-Hermann, Paryžiuje gyvenanti aktorė, talentingai reiškiasi televizijai skirtinguose filmuose. Ji jau vaidino trijuose filmuose — "Žalioji brigada", "Paskutinės penkios minutės" ir "Jaunamartė". Tuos filmus dar šiais metais rodys Prancūzijos televizija.

Prof. dr. Vytautas Klemas, gyvenantis ir dirbantis JAV, lankėsi Prancūzijoje, pakviestas jos užsienio reikalų ministerijos. Birželio mėnesį jis vadovavo seminarams erdvės ir jūros tyrinėjimų centruose Breste, Tulūzoje, Paryžiuje. Vėliau skaitė paskaitų ciklą apie jūros tyrinėjimus erdvių satelitais bendrame Europos tyrinėjimų centre Isproje, Italijoje.

Metinę \$2.000 premiją už religinį veiklą išteigė čikagietis daugelio premijų mcecentas kun. dr. Juozas Prunskis. Premija bus padalinta į dvi dalis: vieną tikstanti dolerių gaus autorius, kitą — tą veiklą išleidusi leidykla. Kun. dr. J. Prunskis išpateigojo kasmet parūpinti premijas numatytas lėšas. Premijos skyrimo tvarką bus pavestas atitinkamai institucijai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje gegužės 20 d. prof. dr. Rimvydas Šilbajoris skaitė paskaitą "Fantastinis realizmas lietuviškoje prozoje". Ji buvo įjungta į šio muziejaus programą seriją "Lietuviškasis paveldas: jaunimo pažiūros". Savo paskaitai prof. dr. Šilbajoris buvo pasirinkęs Rimanto Šavelio ir Juozo Apučio kūrybą Lietuvoje. Jie abu griebsiai fantazijos ir net nesamonių, norėdami apėiti režimo statomus reikalavimus. Pagrindinis veikėjas R. Šavelio pasakojime "Spangio širdis" yra Lietuvos laukų akmuo Spangis, išbrovėlis, ledynų atneštas iš Skandinavijos. Spangis gauna širdies ataką, kai iš namų kolchozian yra išvaromas jo kaimynas ūkininkas. Pasakojime akmenys verkia, o žmonės yra suakmenę. R. Šavelio pasakojime "Kopėčios" senelis Ignacius, pasidarius kopėčias, jas apsiniaukusią dieną pasistatęs prie daržinės, atsivėikinęs "su namais", kopia kopėčiomis ir dingsta rūkošė. Panašiai elgiasi ir J. Apučis savo pasakojime "Horizonte bėga šernai", kur jam tie šernai iš tikrųjų yra traktoriai, naikinantys sodus, kad būtų daugiau ariamos žemės kolchozui. Modernusis žmogus leido Dievui numirti, bet jam tenka ir toliau nešti Jo kryžių. "Rudens žolės" pasakojime chirurgas dr. Benius kaip juoda auglį, kaip višatos skylę savyje neišjoja sąžinė. Daug laiko skiria irklavimui, kuris jam tampa kėlimusi per Stikso upę. Žmonės čia yra tapę simboliiniais sielos agonijos ženklais.

Lietuvių dieną kasmet surengia Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste. Šiemetinė, įvykusi birželio 17 d., buvo jau XXXIji. Ją užbaigtas kovo 4 d. pradėtas šv. Kazimiero minėjimas jo vardo parapijoje, prisimintas kaip tik tą savaitgalį įvykis klebonų pasikeitimas. Ilgametis klebonas ir Lietuvių dienų organizatorius prel. Jonas Kučingis šias pareigas perdavė kun. dr. Algirdui Olšauskui, kuriam ir teko atnaušinti Lietuvių dienas skirtas Mišias. Laikantis ligšiolinės tradicijos, Lietuvių dienon buvo įjungtos dailės ir tautodailės parodos. Los Angeles bei apylinkių lietuviai turėjo pirmą progą susipažinti su dail. Prano Domšaičio kūriniams, atvežtais iš Čikagos. Koncerto pradžioje įvadinį žodį tarė Lietuvos garbės konsulas V. Čekanauskas, tema "Šv. Kazimieras šiandien" kalbėjo istorikas Vincas Trumpa. Šeštadieninės mokyklės mokinukams, laimėjusiems rašinių konkursą, išteiktos prel. J. Kučingio parūpintos premijos. Koncertinę programą atliko svečiai solistai — sopranas Marytė Bizinkauskaitė ir baritonas Algirdas Brazis su vietine akompaniata Raimonda Apeikyte. Pirmąją dalį jiedu pradėjo lietuvių kompozitorų dainomis, užbaigė taip pat lietuvių kompozitorių duetais. Antrojoje dalyje skambėjo M. Bizinkauskaitės ir A. Brazio atliekamos žymiųjų kompozitorių operų arijos. A. Brazis Valentino ariją iš Ch. Gounod "Fausto" dedikavo Lietuvoje mirusiam bosui Antanui Kučingui. Lietuviškom operom atstovavo M. Bizinkauskaitės atlikta arija iš K. V. Banaičio "Juratės ir Kastyčio". Concertą solistai užbaigė duetais iš J. Strausso, O. Strausso ir F. Leharo operėčių.

Maršų pučiamųjų orkestrams konkursus susilaukė dešimties kūrinių, kuriuos vertintojų komisija atliko Vilniaus "Trimito" orkestras. Premijos paskirtos: T. Adomaičiui už maršą "Visada pirmyn", E. Balsiui už "Jūreivių maršą", B. Gorbulsui už "Taikos trimitus" ir V. Telksniui už maršą "Nuo Gedimino kalno".

Lietuviško V. Ganelino baletu "Baltaragio malūnas" premjeroms susilaukė A. Spendiariovo operos ir baletu teatras Jerevane. Premjerą paruošė vilniečiai baletmeisteris V. Brazdylis, su lietuvių tautosaka susijusian baletan įjungdamas Armėnijos šokėjus. Pinciuo vaidmenį atliko S. Abramianas, Uršulės — M. Giurdžian. Spektaklis vyko didele sparta, panaudojant dail. V. Kalinausko sukurtas lengvai pakeičiamas dekoracijas. "Baltaragio malūnu" užbaigtas vidurvasarį pasiekęs teatro sezonas Jerevane.

Mažosios plastikos ir piešinių paroda vilniečiams surengė šeši skulptoriai — K. Jaroševaitė, K. Kuzma, P. Mazūras, M. Navakas, V. Urbonavičius ir V. Vildžiūnas. Kiekvienas jų šiai parodai pateikė šešias skulptūras iš bronzos, medžio, aliuminio ir po šešis eskizinius piešinius. Jie yra pasižymėję didesnėmis savo skulptūromis įvairiose Lietuvos vietovėse, o šį kartą pasirinko mažąją plastiką, piešinius atskleidžiamas naujas idėjas.

Dokumentinis R. Šilnio, F. Kazono ir A. Būklis filmas "Buvome greta" žiūrovus nukelia į Petrapilį dvidešimtojo šimtmečio pradžioje. Filmas yra skirtas Marijos teatre dainavusiam Kiprui Petrauskui, jo draugystei su bosu Fiodoru Šaliapinu, susitikimam su kitais operos dainininkais. Filmą papildė jin įjungti dramatos teatro veteranės E. Žalinkevičaitės-Petruskienės atsiminimai.

Tarptautinė folkloro festivalyje Portugalijoje dalyvavo D. Radvilavičienės vadovaujamas rajoninių Plungės kultūros namų dainų ir šokių ansamblis "Suvartukas". Festivaliui buvo paruošta keturiolika lietuvių bei kitų tautų šokių. Lietuviškajam folklorui atstovavo liaudies šokiai "Kepurinė", "Agotėlė", "Sielininkai", kuriems panaudota R. Tamučio choreografija, pačios vadovės D. Radvilavičienės sukurta šokiai "Kauskutis", latviškajam folklorui — "Žvejų šokis", rusiškajam — "Novgorodo merginų šokis". Keletą kūrinių festivaliui paruošė ir "Suvartuko" kapela.

Panevėžio dramos teatras rugpjūčio 1-19 d.d. viešėjo Vilniuje. Jaunimo teatre suvaidino net 25 spektaklius. Jiems buvo pasirinkta A. Ostrovskio "Pelniga vieta" — debiutinis Maskvos A. Lunačarskio institutą baigusio rež. Algimanto Počiūno darbas, premjerinis jauno rež. Julius Dautartas J. Svarco "Pelenės" spektaklis, skirtas vaikams. Suaugusių žiūrovų laukė Juozo Miltinio režisuotas V. Faulknerio ir A. Camus veikalas "Requiem vienuolei", Donato Banionio režisuoti P. Seferio "Amadeus" ir A. Duda-revo "Vakaro" spektakliai, E. Žukovskajos ir M. Astrachan "Pifo nuotykių", paruošti rež. Vaclovo Blėdžio.

1984 m. literatūros ir meno premijos paskirtos: rašytojui R. Kauskui — už knygą "Žaliojančios kalvos. Mažos mūsų nuodėmės"; poetui M. Martinaičiui — už poezijos rinkinį "Toli nuo rugių"; menotyrininkui V. Drėmai — už monografiją "Pranciškus Smuglevičius"; dail. J. Čeponiui — už seriją tapybos darbų; dail. D. Mataitienii — už V. Mykolaičio-Putino "Valdovą", B. Sruogos "Pajūrio kurortą", spektaklių scenografiją Šiaulių dramos teatre, koncertinės lietuvių folkloro programos, spektaklių "Scenos vaizdai" ir "Lietuvių gaidos" scenografiją; meninio filmo "Faktas" kūrėjams — scenarijaus autoriui V. Žalakevičiui, rež. A. Griekvičiui, operatoriui D. Pečiūrai, dail. G. Kličiui. Premijas taipgi gavo Vilniaus universiteto hidrologijos ir klimatologijos katedros vedėjas prof. dr. C. Kudaba už darbų ciklą "Glaciomorfologiniai Lietuvos paviršiaus tyrimai", Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto lietuvių kalbos istorijos ir dialektologijos skyriaus vyr. mokslinis bendradarbis dr. A. Sabaliauskas — už monografijas "Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija iki 1940 m." ir "Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija 1940-80 m."

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	10 3/4 %
		180-185 d. termin. ind.	11 %
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 1 metų	11 1/2 %
Antradieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	11 3/4 %
Trečiadieniai	10-3	term. indėlius 3 metų	12 %
Trečiadieniai uždaryta		pensijų s-ta	9 1/2 %
Petvirtadieniai	10-8	spec. taup. s-ta	9 %
Pentadieniai	10-8	taupomąją s-ta	8 1/4 %
Šeštadieniai	9-1	depozitų čekių s-ta	6 %
Sekmdienais	9-12.30		

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiamie narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudž. Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienėi arba Vidai Šiaučiušienei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sažiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sažiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai taisymai. ★ Sniegines ir paprastas padangas, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Taip atrodė Toronto gintariečiai meno festivalyje Britanijoje, kai išgirdo pranešimą, kad jų grupė laimėjo pirmą vietą. Tautinių šokių varžybose ten dalyvavo keliolika įvairių tautybių grupių

Skautų veikla

• Skautų globėjo šv. Kazimiero 500 mirties sutelktinis minėjimas — kongresas ir nauja opera "Dux Magnus" įvyks rugsėjo 1-2 dienomis Toronte. Raginami skautai-tės tą savaitgalį dalyvauti to didelio renginio programoje, ypač jaunimui skirtose svarstybose ir vakaronėje.

• XXI-joj Romuvos "Budėk" stovykloje eilė jaunų vadovų pareigai prisidėjo prie jos pasisekimo. Į vyresniškumo laipsnius pakelti: į vsl. Aras Gvildys; į sl. Mykolas Slapšys, Silvija Saplienė; į vl. Gintautas Stirbys; į psl. A. Paškus.

• "Budėk" stovykloje lankėsi ir keletą dienų pastovylavo sk. vytiš Kanados kariuomenės kpt. Marius Grinys, šiuo metu dirbęs užsienio reikalų ministerijoje Otavoje. Planuoja ateinančią vasarą Romuvoje stovyklauti bent vieną savaitę. Č. S.

KVIETIMAS

Vasaros linksmybėms pasibaigus, sugrįžus iš atostogų ir stovyklų, sesės skautininkės, broliai skautininkai bei vyr. skautės židnietės yra kviečiami į suvažiavimą, kuris įvyks š. m. spalio 6-7 d.d. Klivlande, Ohio. Bus svarstomos skautiškos temos. Nagrinėsime esminius skautybės klausimus, paliesime išsiviję nuolat augančius veiklos rūpesčius ir mesime atvirą žvilgsnį į save. Prelegentų minčių ir patarimų vedami, jėskosime savo veiklos būdų ir metodų patobulinimo.

Atidžiai išsividenę išsiviję lietuviškos skautybės reikšmę ir mūsų atsakomybę prieš ateinančias kartas, stiprinsime save naujais pasiryžimais ir toliau budėti savo įždžio sargyboje.

Kviečiame visas ir visus, kurie sielojasi mūsų skautybe, suvažiavime dalyvauti. Registracijos informacija bus skelbiama spaudoje. Budėkime drauge skautiško darbo kelyje!

t.n.ps. Mylita Nasvytienė, skautininkų skyriaus vadovė
j.s. Kazys Miesevičius, skautininkų skyriaus vadovas

GOLFO ŽINIOS

Rugpjūčio 12 d. Georgetown Golf and Country Club aikštyne, TL golfo klubo surengtame turnyre Aug. Simanavičius, pasiekęs 74 smūgių pasekmę, tapo pirmosios vietos laimėtoju. Antruoju liko A. Mikėlenas su 77 smūgiais.

Išlyginamųjų smūgių klasėje pirmoji vieta teko M. Slapšui, sn., sužaidusiam 57(82) ir antroji — R. Strimaitiui 65(77).

Moterų klasėje turnyro laimėtoja tapo E. Kėskienė su 101 smūgių pasekme, o išlyginamųjų smūgių grupėje V. Balsienė, pasiekusi 70(103).

Ilgiausių smūgių paleido Romas Šimkus, o sviedinio primetimo arčiausia skylių varžybas laimėjo R. Saplys ir Al. Kuolas. Nepasisekusios skylių "laimėtojų" tapo B. Sergautis.

Neblogai sužaidė: A. Stauskas — 80, Al. Kuolas — 81, R. Šimkus — 82, J. Rusinavičius ir M. Ignatavičius po — 83, R. Saplys ir P. Stauskas po — 84, Alg. Simanavičius, S. Kėskas ir J. Danaitis po — 86, A. Zalagėnas — 87, E. Kuchalskis, A. Banelis ir S. Obelienis po — 88, R. Kymantas ir R. Bagdonas po — 89.

Turnyre dalyvavo 48 golfininkai ir jam vadovavo: J. Rusinavičius, E. Ramas ir A. Stauskas. Sig. K.

Vancouver, B. C.

GRAŽIOS SUTUOKTUVĖS įvyko liepos 15 d. Irenos Macijauskaitės-Petrovskio ir Stan-Roger Radzevičiaus, gražiamie karalienės Elzbičtos parke prie krioklio tarp gėlių. Priėmimas įvyko Leonardos ir Jono Macijauskių namuose. Jau nuosius pasitiko prie namo slenkščio tėvai su duona, druska ir vynu. Svečiams susėdus prie stalo, piršlys, persijusios tautinė juosta, laikydamos gelėm papuostą lazda kaip savo simbolį, vaizdžiai apibūdino piršlio pareigas Lietuvoje ir kitose Europos kraštuose. Buvo daug kalbų ir sveikinimų. Vestuvės praėjo smagioje šeimyninėje nuotakoje su šokiais ir lietuviškom dainomis.

Trisdešimt pirmojo "Santaros Šviesos" federacijos suvažiavimo 1984 m. rugsėjo 6-9 d.d. Tabor Farmoje, Sodus, Michigan PROGRAMA

Ketvirtadienis, rugsėjo 6 d., 2 val., VYTAUTAS KAVOLIS — "Nepriklausomo žmogaus problematika naujojoje lietuvių istorijoje".

ALGIS MICKŪNAS, "Kritiškas dabartinės Lietuvos filosofijos įvertinimas".

Pentadienis, rugsėjo 7 d., 9.30 val., "Metmenų" dvidešimt penkeri metai: "literatūrinis ir visuomeninis veidas": KESTUTIS KEBLYS, ROMAS SAKADOLSKIS.

"Metmenų" redakcijos bendradarbių posėdis.

2 val., "Kritiniai žvilgsniai į sovietinės Lietuvos literatūrinę avangardą I", VIOLETA KELERTIENĖ (proza).

BRONIS VASKEŠIS, "Šiuolaikinis romanas: diskusija Lietuvoje".

8 val. — Muzikos vakaras.

Šeštadienis, rugsėjo 8 d., 9.30 val., VIKTORIJA KASUBAITĖ-MATRANGA — "Freiburgo dailės mokyklos įnašas lietuvių dailės istorijon".

ALGIS MICKŪNAS, "Alfonso Lingio perviršio filosofija" (jo knygos "Excesses: Eros and Culture" pasirodymo proga).

2 val., ANTANAS PRANCKEVIČIUS, "Oficialioji ir neoficialioji kultūra".

"Kritiniai žvilgsniai į sovietinės Lietuvos literatūrinę avangardą II", RIMVYDAS ŠILBAJORIS (poezija).

Algimanto Mackaus Knygų Fondo, A. & M. Fondo ir Multidisciplinarių studijų instituto posėdis.

8 val., ALDONOS STEPUŽIENĖS-ŠVEDIENĖS dainų recitalas. Akompanuoja Barbara Klonowski.

Sekmdienis, rugsėjo 9 d., 10 val., PETRAS JONIKAS, "Kalbos ir tautos sąsaja Europos istorijoje".

PRANO LAPĖS ir ROMO VIESULO knygų iliustracijų paroda. Naujų knygų sutiktuves.

Norintieji dalyvauti prašomi iki rugsėjo 1 d. pranešti Marijai Paškevičienėi, 3308 W. 62nd Place, Chicago IL 60629, USA.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

syviai laikėsi J. Turneris, atsakymuose į klausimus pildamas B. Mulronį ir konservatorių partiją. Esą konservatoriai visiškai nesirūpina moterų reikalais. Iš tikrųjų jie ir negalėjo rūpintis, kai ilgus metus Kanadą valdė liberalai.

Debatų transliaciją, skirtą visai Kanadai, apunkino klausimai ir atsakymai prancūzų kalba, kuri reikalinga tik Kvebekui. Angliškai Kanados daliai buvo parūpinti vertėjai, bet vertimų tikslumu ne visada gali pasitikėti, be to, neįtauti paties kalbėtojų nuotakos, originalaus jo minties santūrumo. Pokalbiai pradiname pusvalandį beveik ištiesai vyko prancūzų kalba. Dėl to daug telefoninių priekaištų susilaukė televizijos bendrovės. Atrodo logiškai buvo pasielgta su pirmaisiais vadų debatais, atskirai transliuotais prancūzų ir anglų kalbomis.

Rinkiminiame vajuje, remiantis paskutiniiais viešosios nuomonės tyrimo duomenimis, pirmąją konservatorių, kuriuos žada remti 51% apsisprendusių rinkėjų, liberalus — 32%, socialistus — 16%. Nuomonės tyres Carltono universiteto žurnalistikos fakultetas taip pat atskleidė netikėtą konservatorių prasišaužimą Kvebeko provincijoje. Į paskutinį parlamentą ten 75 atstovų eilėse tebuvo išrinktas vienas konservatorius. Dabar konservatorių žada remti 49% apsisprendusių rinkėjų, liberalus — 37%, socialistus — 9%. Rezultatai gali būti kitoki, nes ir Kvebeke, ir visoje Kanadoje

nėje nuotakoje su šokiais ir lietuviškom dainomis.

IKURTUVĖS. Birželio 29 d. Vanuverio lietuviai suruošė namo įkurtuves iš Viktorijos atvykusiem lietuviams — Kostui ir Stasei Milašiams bei jų dukrai Lili McLeod. Atvykusieji juos pasveikino, įteikdami dovanas. Kor.

yra daug dar neapsisprendusių balsuotojų.

Paskelbtieji rezultatai sukėlė paniką rinkiminiame liberalų partijos komitete. Turneris komitetui vadovavusį William Lee staiga pakeitė senatorium Keith Davey, kuris rinkiminiam liberalų komitetui vadovavo ir strategiją planavo visuose rinkimuose, kai partijos vadu buvo P. E. Trudeau. Liberalų vado rinkimuose J. Turneris išspareigojo jauniems liberalams sustabdyti senatoriaus K. Davey bei kitų užkulisio veikėjų įtaką savo vyriausybei. Jis žadėjo būti kitoks nei P. E. Trudeau. Senatoriaus K. Davey susigrąžinimas pažeidžia tą išspareigojimą. Iš kitos pusės J. Turneriu nebuvo kito pasirinkimo, jeigu norima laimėti rinkimus.

Konservatorių vadas B. Mulrony, šį kartą kandidatuoja Kvebeke, rinkiminėje apylinkėje, kurioje yra jo gimtavieta, tvirtai laikosi. Rinkėjų nuomonės tyrėjai jam pranašauja laimėjimą. Atrodo, įtakos turi jo gimimas Kvebeke, ten pasiektas išsilavinimas, tobilas dvikalbiškumas. Turbūt dėl to staiga pakilo nuo J. Diefenbakerio laikų negirdėtas konservatorių populiarumas. Matyt, kvebekiečiai į B. Mulronį pradeda žiūrėti kaip į savo žmogų. Kitaip įvyko su J. Turneriu, siekiu susigrąžinti prastą liberalų partijos populiarumą Vakarų Kanados provincijose. Jis ir partijos pirmininkė Iona Campagnolo savo kandidatūroms pasirinko rinkimines apylinkes Vankuveryje. Paskutiniai duomenys teigia, kad ši taktika kol kas nedavė numatytų rezultatų. Pirmąją jų varžovai, abiem galintys atnešti skaudų pralaimėjimą. Iki rugsėjo 4 d. nedaug beliko laiko net ir prityrusiam rinkimų strategiui senatoriui K. Davey. Rezultatai, atrodo, priklausys nuo to, kurio pusės pakrups vis dar trečdalis neapsisprendusių rinkėjų.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
10 3/4 % už 90 dienų term. indėl.
11 % už 6 mėn. term. indėlius
11 1/2 % už 1 m. term. indėlius
11 3/4 % už 2 m. term. indėlius
12 % už 3 m. term. indėlius
9 1/2 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13 1/4 %
2 metų 14 %
3 metų 14 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 12 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
Istaiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių d. mortgičių. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kitose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sažiningai patarnaus!
* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiame atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varantos automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sažiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas.
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamilton, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis (1484-1984)

Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso Toronte
PROGRAMA

RUGSĖJO 1, ŠEŠTADIENIS

10 v.r. atidarymas (organizacinio komiteto pirmininkas dr. Juozas Sungaila, Centrinio šv. Kazimiero sukakties komiteto pirm. Vytautas Volertas, vysk. Vincento Brizio invokacija).

10.30 v.r. paskaita "Kazimiero šventumas ir lietuviškumas" — kun. prof. Paulius Rabikauskas, SJ, iš Gregorinio universiteto Romoje.

11.30 v.r. paskaita "Krikščionybės ir ateizmo grumtynės mūsų tautoje" — dr. Juozas Girnius, buvęs "Lietuvių enciklopedijos", žurnalo "Aidai" redaktorius, filosofinių studijų ir įvairių veikalų autorius iš Bostono.

Pietų pertrauka iki 2 v.p.p.

2 v.p.p. svarstymas (simpoziumas): "Religinė išeivijos jaunimo orientacija — kas stiprina ir kas silpnina jo tikėjimą" — vadovė Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė; nariai — Laima Gustaitytė-Undrienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, dr. Saulius Jankauskas, stud. Edis Putrimas.

8 v.v. vakaronė — sceninė jaunimo programa (kazimierinis montažas, duetas ir kt.), pabendraujimas jaunimo ir kitų kongreso dalyvių.

Visi šie renginiai bus "Royal York" viešbutyje (100 Front St. W.).

8 v.v. opera "Dux Magnus" Ryersono teatre (43 Gerrard St. E.). Kompozitorius ir dirigentas — Darius Lapinskas, libreto autorius — Kazys Bradūnas. Smulkesnė informacija apie operą — atskirame leidinyje.

RUGSĖJO 2, SEKMADIENIS

1.15 v.p.p. pamaldos šv. Mykolo katedroje (St. Michael's Cathedral, 200 Church Street).

3 v.p.p. opera "Dux Magnus" (antras spektaklis) Ryersono teatre (43 Gerrard St. E.).

7 v.v. pokylis ir kongreso užbaiga "Royal York" viešbutyje (100 Front St. W.). Baigminis rengėjų žodis ir kongreso manifestas.

Bilietai kainą į operą — nuo \$15 iki \$25, į pokylį — \$25. Jie gaunami pas kongreso rengėjų komiteto atstovą V. Tasecką (3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8, Canada); N.J. Vaznelių parduotuvėje "Gifts International Inc." (2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA; tel. 471-1424); religinės šalpos įstaigoje (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA; tel. 212-647-2434); Dievo Motinos nuolatinės pagalbos parapijoje (18022 Neff Rd., Cleveland OH 44119, USA; tel. 216-531-4263); pas E. Binkį (209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, PA 19622, USA; tel. 215-828-1150).

Viešbučiai papigintomis kainomis: "Royal York" (100 Front St. W., Toronto, Ont. M5J 1E3, Canada; tel. 416-368-2511); "Westbury Hotel" (475 Yonge St., Toronto Ont. M4Y 1X7, Canada; tel. 416-924-0611). **Kambarių kainos:** "Royal York" — \$74 vienam asmeniui, \$89 — dviem už parą; "Westbury Hotel" — \$68 vienam arba dviem.

Telefonas informacijai iki kongreso: dr. J. Sungaila 416-239-1047.

Organizacinis komitetas

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

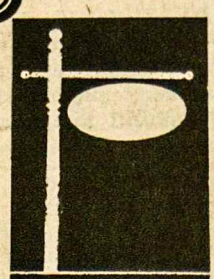
Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelės gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

TOTAL TRADES RENOVATING

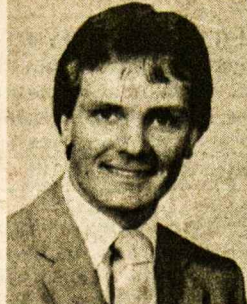
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor

1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Tautinių šokių šventėje Klivlande šokėjai klauso prakalbų Kolizijoje

Nuotr. V. Bacevičiaus

Kiekvienas gali nustoti rūkęs

Njujorko dienraštis "Novoye Russkoye Slovo" 1984.V.25 išspausdino S.P. Olejnikovo pasikalbėjimą rūkymo klausimu. Čia pateikiu jo santrauką.

Asmenys, rūkę 15-40 metų ir nustoję pradėjo mažiau kosėti, žymiai pagerėjo plaučių ir širdies kraujotakos veikimas, fizinis darbingumas. Be to, ne taip dažnai pasireiškia skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos skausmai bei chroniškas bronchitas. Tyrimais nustatyta, kad pas asmenis, nustosius rūkyti, sumažėja galimybė susirgti daugeliu pavojingų ligų, jų tarpe ir plaučių vėžiu.

Nustojus rūkyti, ypač kančiančios yra pirmosios trys — septynios dienos. Mat, visų pirma nikotinas, pasiekęs rūkymo kraują, pradeda veikti tam tikrą lygį, sukelia organizme, ypač centriniuose nervų sistemoje, pasikeitimus, dėl kurių atsiranda poreikis nuolat palaikyti tam tikrą nikotino kiekį. Kitaip pablogėja žmogaus savijauta, kyla susierzinimas, stiprus noras rūkyti. Tai neišgelia trunka: daugelio tyrinėjimų duomenimis — vieną savaitę.

Antra, rūkymas yra sudėtingas, giliai įsišaknijęs įprotis. Psichologinė priklausomybė nuo tabako paaiškinama tuo, kad rūkymas praktiškai vyksta tam tikrose situacijose, ir paprastai jį sukelia išoriniai įvykiai, rūkančiojo peryvenimai. Nustojęs rūkyti žmogus jaučia neįtikėjamą, nes tam tikrose situacijose vėl kyla noras rūkyti. Kad galėtum apsieiti be cigarečių, reikalingas tam tikras laikas. Vėliau, pastebėti, jog nustoję rūkyti per vieną dieną mažiau skundžiasi. Jų savijauta greičiau susinormuoja, negu tų, kurie palaipsniui mažina rūkomų cigarečių kiekį.

Metus rūkyti, kūno tūris šiek tiek padidėja. Tačiau daugy-

mos rūkančiųjų kūno tūris yra žemiau normos (dėl nuolatinio nuodijimosi tabako dūmais), ir svarios nežymiai padidėja.

Specialistų patyrimas liudija, kad kiekvienas gali nustoti rūkęs. Tam reikia suprasti didelę rūkymo žalą, tvirtai pasiryžti atsisakyti kenksmingo įpročio ir nuolat pasiryžimą vykdyti. Tie, kurie negali nustoti rūkę, dažnai pasiteisina neturį valios. Bet tai yra tiksliai atsisakbinėjimas.

Kai buvo paklausti nustoję rūkyti, ar sunku tai buvo padaryti, 60% pareiškė, jeigu jie būtų žinoję, kad tai labai paprasta, seniai būtų atsisakę rūkymo; 20% pažymėjo: nustoję rūkyti buvo sunkoka, bet lengviau, negu jie tikėjosi; tik 3% pabrėžė patyrę nemažų sunkumų.

Yra vaistų, palengvinančių atsisakyti rūkymo. Juose yra cheminės medžiagos, panašios į nikotiną, bet be žalingų savybių. Tie vaistai sukelia pasiūlykštėjimą tabaku rūkant. Tačiau reikia pabrėžti, kad gydymo pasekmę pirmiausia nustato ne vaistas, o noras atsisakyti žalingo įpročio.

Geriau iš karto nustoti rūkyti. Jeigu tai nepavyksta, laipsnišką cigarečių mažinimą reikia vertinti kaip paruošiamąjį etapą, kai rūkantis analizuoja situacijas, sukeliančias rūkymą, nustatydamas jose savo elgesį. Vėliau, pasirinkus tam tikrą dieną, iš karto reikia nustoti rūkyti. Tenka ypatingai pabrėžti, kad laikotarpis nuo pasiryžimo iki jo visiškai įvykdymo neturi būti ilgesnis kaip 1,5 — 2 mėnesiai. Kitaip visiškai atsisakymo rūkyti galimybė tampa problematiška.

Ką daryti, jei žmogus nusprendė nerūkyti, bet iš karto nepajėgia savo sprendimo įvykdyti? Pirmiausia reikia

aiškiai nustatyti dingstį, paskatinusį nerūkyti: sveikatos sustiprinimas, darbingumo padidėjimas, noras išvengti chroniško susirgimo, namiškių apsauga nuo žalingo dūmų veikimo, blogas pavyzdys vaikams. Bet kuri dingstis turi būti išgyvendinta ir užrašyta ant popieriaus. Visada reikia po ranka turėti minėtų dingstų sąrašą ir mažiausiai du kartu į dieną, rytą ir vakarą, atidžiai perskaityti.

Reikia nustatyti laiką, kada nustosite rūkę, t.y. konkrečią dieną, kurią rūkysite paskutinę cigaretę savo gyvenime. Pramatykite situacijas, kuriose daugiausia norite rūkyti, ir kartu elgesio taktiką, nukreipiančią dėmesį nuo rūkymo. Mėginkite palengva mažinti cigarečių kiekį į dieną, nustačius kurios cigaretės sunkiausia atsisakyti ir pasiryžkite kaip tik tos cigaretės nerūkyti. Nerūkykite 24, 46, 78 valandas. Išsiaiškinkite, kokie momentai sunkiausi. Mokykitės palengva juos įveikti.

Dvi savaites prieš visišką atsisakymą rūkyti imkite askorbinę rūgštį tabletėmis 200-300 miligramų į dieną (jeigu jūsus gydytojas neturi nieko prieš). Padidinkite fizinę veiklą, daugiau laiko praleiskite gryname ore, vaikščiokite. Nemažiau kaip 2-3 savaites nevarokite stiprios kavos bei arbatos, sūrių ir aštrių valgių. Kategoriskai atsisakykite alkoholio. Daugiau valgykite augalinio maisto. Stenkitės nepersivalgyti. Kai norite rūkyti, cigaretę pakeiskite kramtomą gumą, o ne saldainiu ar sausainiu.

Ir pagaliau svarbiausia: nustoję rūkyti nebelieskite cigaretėmis! Atsiminkite, vienas dūmų įkvėpimas gali sunaikinti visas jūsų pastangas.

Paruošė J. Str.

Tarybinė konkurencija

Varšuvoje į privaćią mėsos parduotuvę užėina klientė ir klausia:

- Po kiek ši kiauliena?
- Po 36 zlotus svaras, — atsako mėsininkas.
- Po 36 zlotus svaras!? — sušunka klientė. — Gal tamsta juokauji! Priešais valstybinėje krautuvėje — svaras po 24 zlotus.
- Tai dėl ko nepirkote tenai?
- Kadangi tenai nėra.
- Ak taip! Kai pas mane nėra, aš kainą nuleidžiu iki 16 zlotų už kilogramą!

Parinko Pr. Alš.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6405

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

A+A

BARBORAI-MARIJAI STENDELIENEI

mirus,

jos dukrai ONAI JUODIKIENEI su šeima reiškiamė
nuoširdžią užuojautą —

Kasperas ir Stefanija Radvilai
Veronika Krasevskienė

Kitataučių spaudoje pasidairius

Hamburge leidžiamas ir plačiai Vakarų pasaulyje skaitomas savaitinis žurnalas "Der Spiegel" š. m. balandžio 23 d. laidoje išspausdino ilgoką Leonido Olschwango straipsnį apie žydų naikinimą 1941 m. Lietuvoje, remdamasis Aleksandro Pakalniškio knyga "Plungė" ir "Akiračių" 1983 m. balandžio 6 d. laida. Žydų žudymu Plungėje ir Kaune "Lietūtkio" garaže, jis kaltina lietuvių. Straipsnio autorius smarkiai puola kun. dr. J. Prunskį už jo knygą "Lithuania's Jews and the Holocaust". L.O. tvirtina, kad kun. Prunskis perdėjo žydų bendradarbiavimą su NKVD 1940 m. ir antinacinį lietuvių judėjimą vokiečių okupacijos metais.

Žydų žudynės Plungėje buvo plačiai "TŽ" skiltyse nagrinėjamos. Apie tuos įvykius "Encyclopaedia Judaica" XIII t., 654 psl. rašo: "Kai vokiečiai įžengė į Plungę 1941 m. birželio 25 d., jie nužudė tam tikrą skaičių žydų jaunuolių, kurie dalyvavo jos gynime. Po kelių savaičių jie išžudė visus likusius žydus".

Rašydamas apie žudynes Kaune, "Lietūtkio" garaže, L.O. sako, kad jas fotografavo vokiečių kareivis. Iš "Der Spiegel" žurnale įdėtos nuotraukos atrodo, kad ten buvo ir daugiau vokiečių kareivių.

Sutrupintą šį Leonido Olschwango straipsnį š. m. gegužės 23 d. laidoje išspausdino rusų kalba leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo". Šis laikraštis turi apie 35.000 skaitytojų, kurių žymia

dalių sudaro iš Sov. Sąjungos atvykę žydai.

Liepos 26 d. "Novoje Ruskoje Slovo" įdėjo platų straipsnį apie birželio mėn. Niujorke mirusią Lietuvos valstybinio balet šokėją Verą Nemčinovą. Nemčinova, Obuchovas ir baletmeisteris Zverevs nuo 1931 iki 1935 m. sudarė Lietuvos baletu branduolį. Šis trejetas daug prisidėjo prie lietuvių baletininkų jauniosios kartos išauuginimo.

Paryžiuje leidžiamas rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" liepos 26 d. laidoje bei plačiai rašo apie Jadvygos Beliauskienės ir kunigų Sigitą Tamkevičiaus ir Alfonso Svarinsko bylas. "RM" ragina savo skaitytojus įsigyti anglų kalba lietuvių leidžiamą metinį straipsnių, dokumentų, fotografijų ir pan. rinkinį apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje.

Paryžiuje leidžiamas žurnalas "Kultura" liepos-rugpjūčio laidoje įdėjo beveik visą į lenkų kalbą E. Žagielio išverstą "Tėv. žiburių" kovo 29 d. vedamąjį "Geriau nei tikėtasi". Šis straipsnis pabrėžė kazimierinių iškilnių Romoje lietuvišką pobūdį. E. Žagiel pastebi, kad tą pačią dieną ir ta pačia proga Šv. Tėvas priėmė ir lenkus maldininkus. J.B.

Pianino technikas

A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus
pianinus, pagelbėti juos perkant
arba parduodant.

Skambinti 762-6128 Toronte.

BALTIC EXPORTING CO.

Naujas adresas:

85 Coney Rd., Toronto, Ont. M8Z 2K7

Telefonas
233-0405

Savininkai
S. ir F. Janavičiai

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:

531-1191

namų 537-2291

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416)762-7393

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416)231-4138

namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.

Narys "Better Business" biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Rugsėjo 6 - 14

Spalio 4 - 12

Grupė rugsėjo 6 lydesiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilis. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Kongreso žinios

Šv. Kazimiero sukakties kongreso parengiamieji darbai jau baigiasi. Visi renginiai surikiuoti. Paskutinę savaitę prieš kongresą intensyviai ruošiasi Toronto suvažiavę solistai, choristai, orkestras. Tikimasi, kad visuose renginiuose gausiai dalyvaus mūsų visuomenės iš Kanados, JAV ir kitų kraštų. Programą žiūr. "TŽ" 9 psl.

Kongreso eiga seks "Amerikos balso" ir Vatikano radijo atstovai. Jie telefonu informuos savo centrus, kurie tas žinias tuojau pat perduos į Lietuvą. Be to, dalyvaus lietuviškosios spaudos atstovai, kurie kongreso eigą aprašys savo laikraščiuose.

Kongreso leidinys baigtas ruošti ir jau spausdinamas. Jame bus 60 psl., Toronto žemėlapis, kongreso informacija, kardinolo Carterio žodis, lietuvių vyskupų ir civilinių pareigūnų sveikinimai, straipsniai, santraukinės paskaitų mintys. Leidinio kaina — \$2. Jis bus platinamas kongreso dienomis. Informacija ir jo platinimu rūpinsis G. Trinkelė ir kitos taktinės.

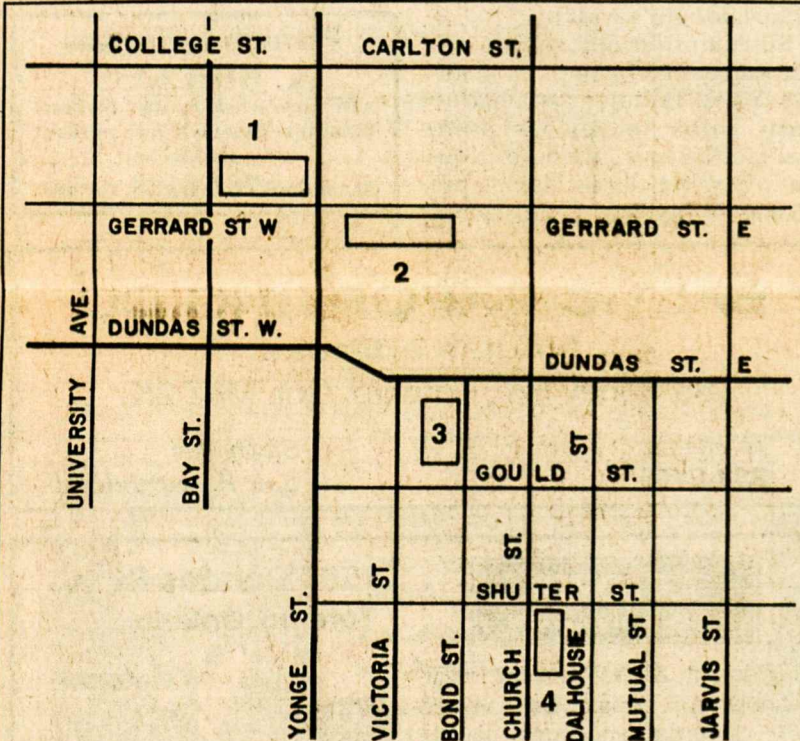
Kongreso pamaldose dalyvaus organizacijų vėliavos su palydomis. Tuo reikalu rūpinsis Arūnas Kalinauskas (tel. 665-8635) ir Vytautas Bireta (tel. 261-4312). Jie informuoja ir registruoja dalyvaujančių organizacijų vėliavas. Skambinti vakarais.

Per pamaldas Šv. Mykolo katedroje giedos jungtinis choras, kuriam vadovauja muz. V. Verikaitis. Choras tam rūpestingai ruošiasi. Generalinė repeticija — rugpjūčio 30, ketvirtadienį, Šv. Mykolo katedroje.

Baigiamajame kongreso pokilyje "Royal York" viešbutyje dalyvaus Kanados federacinės, provincinės ir savivaldybinės valdžios atstovai. Ontario premjerui atstovaus min. Timbrell. Iš lietuvių visuomenės dalyvaus vyskupai, svečiai iš įvairių pasaulio kraštų, veiksmų atstovai ir gausi visuomenė. Bilietai gaunami pas operos bilietų platintojus V. Tasecką (279-0363) arba Br. Genčių (tel. 532-8531).

Bilietai į operą gaunami lietuvių parapijose sekmadieniais po pamaldų. Kadangi bus du spektakliai — rugsėjo 1 ir 2 d.d., bilietų užteks visiems, norintiems pamatyti specialiai kongresui sukurta operą-misteriją "Dux Magnus" (Didis vadas). Bilietų bus galima gauti ir kongreso dienomis "Royal York" viešbutyje ir prie įėjimo į Ryersono teatrą.

Jaunimo rengiama vakaronė vyks rugsėjo 1, šeštadienį, 8 v.v., "Royal York" viešbutyje. Meninę programą atliks jaunieji talentai. Pradžioje bus rodomas skaidrių montažas kazimierine tema, po to pasirodys Ramūnas Underys — Vaidotas Vaičiūnas su muzikine savo kūryba, Jonas-Viktoras Ivanauskas iš Ročesterio (gitaros kompozicijos), Kristina ir Daiva Baršauskaitės, Andrius Petrašiūnas (pianinas), Arvydas Žygas iš Čikagos. Po programos numatomas pabendraavimas. Įėjimas nemokamas. Kviečiami dalyvauti ir jaunimas, ir vyresnio amžiaus tautiečiai. Vakaronę rengia jaunimo grupė, vadovaujama stud. Edžio Putrimo. Inf.

Šv. Kazimiero sukakties kongreso pamaldų ir operos vietos bei automobilių stovėjimo vietos: nr. 1 automobilių stovėjimo vieta (įvažiavimas iš Gerrard St. West, arti Ryersono teatro; nr. 2 Ryersono teatras (43 Gerrard St. E.); nr. 3 Šv. Mykolo katedra (65 Bond St.); nr. 4 automobilių stovėjimo vieta (Shuter St. — Dalhousie St., įvažiavimas iš Shuter gatvės; telpa 450 automobilių).

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 19, sekmadienį, pamokslus sakė ir 11 v.r. Mišias atnaujo kun. J. Petrošius — Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vedėjas.

— Klebonas kun. J. Staškus rugpjūčio 19, sekmadienį, atnaujo Mišias baltiečių jaunimo kongrese latvių stovyklavietėje "Saulainė".

— Klierikas Edis Putrimas, studijuojantis Romoje, bus šventinamas dijakonu Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje rugsėjo 3, pirmadienį, 10 v.r. Apeigas atliks vysk. A. Deksnys, dalyvaujant kunigams ir visuomenei. Giedos "Volungės" choras, vadovaujamas D. Viskontienės.

— Bilietai į šv. Kazimiero sukakties kongreso operą ir užbaigos pokylį gaunami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje; kitomis dienomis — pas Br. Genčių tel. 532-8531.

— Aukšto koncertinio pianino vajai: \$300 Prisiškėlo par. bankelis; kapinės: \$60 N. Preibys; \$50: Č. ir E. Javai, A. Žulys; parapijos skolos: \$100 F. Pawelko.

— Mišios rugpjūčio 26, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Žeką, 11 v.r. — už a.a. Juozą Aleliūną; Wasagoje 10 v.r. — už Žemės ūkio akademijos mirusius, 11 v.r. — už Kanapų šeimos mirusius.

JIEŠKAU GYVENIMO DRAUGO. Norėčiau susipažinti ir rimtai susirašinėti. Esu našlė. Jieškomo amžius nesvarbu — 65 metų, gali būti ir vyresnis. Rašyti "Tėviškės žiburių" adresu, pažymint ant voko "Našlė".

Prisiškėlo parapijos žinios

— Autobusai į kun. Pauliaus Baltakio, OFM, koncekraciją jau užpildyti. Užsiregistravusieji prašomi iki rugpjūčio 31 d. sumokėti po \$150.

— Į šv. Kazimiero operą "Dux Magnus" ir į kongreso užbaigos pokylį bilietai gaunami po Mišių Prisiškėlo parapijos salėje sekmadieniais.

— Susituokė: Jurgis Valaitis su Dalia Puodžiūkaite; Dalius Poškus su Sandy Ouslis.

— Pakrikštūs: Tonya Tercel, Leo ir Cherie Dromantų dukrelė. — Parapijai aukoję: B.G. Narbutas \$150, A. Kantvydas \$100, P. Kudreikis \$100, A. Stulgienė \$100, A. Šmigelskis \$100, V.M. Krikščūnai \$50, A.E. Ripkevičiai \$50, U. Petkūnienė \$50; klierikų fondai: U. Petkūnienė \$100, S. Gečienė \$60.

— Mišios rugpjūčio 26, sekmadienį, 8.30 v.r. — prašant pašaukimų, 9.30 v.r. — už Valentiną Valaitienę, 10.15 v.r. — už Valentiną Prancevičienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už Onos ir Petriulį šeimos mirusius.

MISSISSAUGA-BRAMPTON. Jieškau moters suaugti 4 mėnesių berniuko dienos metu nuo rugsėjo iki birželio pabaigos. Gali būti ateinanti arba mano namuose gyvenanti. Skambinti Vidai 279-8416.

MISSISSAUGOJE, netoli Anapilio, privačiame name išnuomojamas 3 miegamųjų butas, vieta automobiliui. Skambinti vakarais tel. 277-8468.

NAUJA LIETUVIŠKA OPERA "DUX MAGNUS"

sukurta Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai, statoma

š. m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis Toronte (Ryersono teatre, 43 Gerrard St. E.).

Bus du spektakliai: rugsėjo 1, šeštadienį, 8 valandą vakaro; rugsėjo 2, sekmadienį, 3 valandą po pietų

Libreto autorius — poetas Kazys Bradūnas, muzikos — kompozitorius Darius Lapinskas.

BILJETUS prašome įsigyti iš anksto: Kanadoje — pas V. Tasecką (3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8; tel. 416-279-0363); JAV-se — Čikagoje N. J. Vaznelių paroduotuvėje (Gifts International, Inc., 2501 W. 71 St., Chicago IL;

tel. 471-1424); Niujorke Religinės lietuvių katalikų šalpos įstaigoje (Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; tel. 212-647-2434); Klivlande — Dievo Motinos parapijoje, (18022 Neff Rd., Cleveland,

OH 44119; tel. 216-531-4263); Filadelfijoje pas E. Binkį (209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, PA 19462; tel. 215-828-1150).

Bilietų kainos į operą: \$15, \$20, \$22, \$25 (kanadiškais).

Po operos rugsėjo 2, sekmadienį, 7 v.v., "Royal York" viešbutyje bus **Šv. Kazimiero sukakties kongreso užbaigos pokylis (banketas).**

Kaina vienam asmeniui — \$25 (kan.). Bilietai gaunami pas operos bilietų platintojus. Juos prašome įsigyti iš anksto.

Visus tautiečius maloniai kviečiame dalyvauti.

Organizacinis šv. Kazimiero sukakties kongreso komitetas

TORONTO

Telefonu iš Romos gauta žinia, kad Šv. Tėvas Jonas-Paulius II š. m. rugpjūčio 25, šeštadienio vakarą, atnaušaus Mišias lietuvių kalba, skirtas Lietuvai, ir tars atitinkamą žodį ryšium su šv. Kazimiero metais ir jo relikvijų perkėlimo švente, kuri buvo švenčiama pirmąjį sekmadienį po Marijos dangun paėmimo oktavos, t.y. po rugpjūčio 22 d. Tuo būdu Šv. Tėvas noris parodyti meilę tikintčiajai Lietuvai ir jungtis su jos žmonėmis prie šv. Kazimiero karsto.

Vietinis Šv. Tėvo kelionės komitetas uoliai rūpinasi programos išplanavimu bei jos vykdymu. Tai paaiškėjo spaudos konferencijoje, kuri buvo surengta Midlande VIII.15. Dalyvavo spaudos, radijo ir televizijos atstovai. "Tėviškės žiburiams" atstovavo kun. K. Kaknevičius. Kardinolas Carteris parodė jau paruoštą Midlando dovaną — bareljefą, vaizduojantį vietinę gamtą, misijonierių ir indėnų. Vakare kardinolas su keliolika kunigų koncertavo Mišias, kuriose dalyvavo apie 1000 asmenų.

Kunigų vienybės suvažiavimas — rugpjūčio 29, trečiadienį (amerikiečių), rugpjūčio 30, ketvirtadienį, 9.30 v.r. (JAV, Kanados ir kitų kraštų) "Royal York" viešbutyje.

Kanados slovakai katalikai, priklausantys Rytų apeigoms, turi atskirą savo vyskupą M. Rusnaką, gyvenantį Toronte. Jo vadovaujami tikintieji pastatydino naują katedrą Unionville, Ont. Jos šventinimo apeigas atliks pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II š. m. rugsėjo 15, šeštadienį, 5.55 v.p.p. "TŽ" redakcijai gautas minėto slovakių vyskupo M. Rusnako laiškas, kuriame jis kviečia ir lietuvius dalyvauti tose iškilmėse. Parapijos taip pat yra gavusios kvietimus dalyvauti. Tikimasi, kad jos pasiųs savo delegacijas. Adresas: Unionville, Ont., Woodbine Ave.

A.a. Vinco Treigio trejų mirties metinių prisiminimui sesuo Albina Treigytė-Štuopienė paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$25. Velionis buvo uolus "TŽ" skaitytojas ir bendradarbis.

Toronto muzikos konservatorijos koncerte š. m. rugpjūčio 2 d. gražiai pasirodė jaunas pianistas Vytautas Pacevičius. Jis atliko Rachmaninovo, Chačaturiano kūrinius. Toronto lietuvių turės progą išgirsti šį gabų pianistą Anapilio koncertinio pianino vajuos koncerte spalio 28 d. Anapilio salėje.

Stefanijos Kvietienės meno paroda rengiama rugpjūčio 26, sekmadienį, Wasagoje, A. Suprono sode, 51 gt. Paroda veiks nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. S. Kvietienė yra torontietė, dabar gyvenanti Kalgarije. Visi kviečiami šią parodą aplankyti.

Vakaru Kanadoje gyvenanti dailininkė-grafikė Jonė Kvietytė-Young šią vasarą praleidžia kurdama meno darbus Ontario provincijoje. "Alberta Culture" įstaigos iniciatyva jos darbų paroda išsiųsta į Japoniją, kur ji bus rodoma Tokijo ir kituose Japonijos miestuose iki 1985 m. rudens. Toronte Jonė yra atstovaujama "Galery Quan", Yorkvilleje. Juozo Bakio galerija taip pat įsigijo jos darbų.

Lauko teniso varžybose York universiteto aikštėje dalyvavo tarptautinio lygio žaidėjai, kurių eilėje buvo ir Vitas Gerulaitis. Dienraštį "The Toronto Sun" 1984.VIII.15 sporto redaktorius George Gross išspausdino rašinį "Tape Vitas' Mouth Shut". Jame autorius pasisakė prieš teniso žaidėjų pykčio išpuolius, bet ypatingai pabrėžė nedžentelėnišką Gerulaičio laikyseną. Esą reikėtų jam užklijuoti lūpas. Už nesportiškos elgesį siūlo minėtasis redaktorius pašalinti iš varžybų ir grąžinti į Niujorką. Prie straipsnio pridėta didelė V. Gerulaičio nuotrauka.

Dienraštis "The Globe and Mail" 1984.VIII.20 pirmame puslapyje įdėjo didelę nuotrauką, kurioje matyti klūpančią Vitas Gerulaitis, dėkojantis už pergale priešbaigminė meno teniso žaidime. To dienraščio sporto skyriuje Nora McCabe plačiai aprašė V. Gerulaičio rungtynes su garsiuoju John McEnroe, šio turnyro laimėtoju. Pastarasis esą gavo \$48.000 JAV, Gerulaitis — \$24.000 JAV.

Jūrātė ir Vilijus Lemkės su šeima iš Vokietijos vasaros atostogas praleido Toronte pas savo gimines. Jiedu dirba ir gyvena Vasario 16 gimnazijoje. Vilijus talkina bendrabūčio vedėjui, o Jūrātė darbuojasi su skautais. Be to, ji yra dailininkė ir rengia savo darbų parodas. Prieš grįždami V. Vokietijoje, jiedu su savo Ramona ir Vytuku aplankė "Tėviškės žiburius", kuriuos gauna V. Vokietijoje, nors ir su žymiu pavėlavimu.

IŠNUOMOJAMAS trijų kambarių ir virtuvės butas High Park rajone. Telefonas 536-8583 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais arti požeminio traukinio. Skambinti 536-1785 Toronte.

"Draugas" 1984.VIII.11 išspausdino vedamąjį "Dux Magnus" visus traukia į kongresą", parašytą vyr. red. kun. Pr. Garšvos. Jame autorius skatina JAV lietuvių gausiai dalyvauti šv. Kazimiero kongrese Toronte bei paremti kanadiečių rengėjų pastangas. "Šv. Kazimiero minėjimas ir kongresas turi sutraukti lietuvių iš viso pasaulio — šį kartą iš Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Mūsų pareiga jį parodyti ne tik Bažnyčios šventu, bet ir savo vilčių išsiplėdimo šventu ir užtarėju. Turime parodyti per šventąjį jo dalinę tėviškę — Lietuvą ne tik ano meto didybėje, bet ir dabarties skausmuose, okupacinėje kancioje ir vergijoje."

Leonas Baltušis iš Čikagos aplankė "TŽ", rado savo pažįstamą, tapo šio savaitraščio prenumeratoriumi ir paaugojo \$10.

F. Pawelko, prisimindamas bei pagerbdamas savo brolių a.a. Joną Bielašauską, paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$50.

Dr. E. Jasevičiūtė, gyvenanti Thunder Bay, Ont., yra išėjusi į pensiją, bet aktyviai tebesirūpina vietine lietuvių veikla. Šiomis dienomis ji lankėsi Toronte, ligoninėje patikrino savo sveikatą, aplankė "TŽ", Anapilį ir kitas lietuvių institucijas.

Rimas Paulionis, "Gintaro" dainos grupės narys, Britanijoje įvykusiame meno festivalyje liaudies dainų solo grupėje laimėjo II vietą. Jis yra dailės mokytojas gimnazijoje, turi sodrų balsą, yra Anapilio choro valdybos pirmininkas ir su gintariečiais dalyvauja koncertuose. Varžybiniame festivalyje liaudies dainų solo grupėje dalyvavo 21 dainininkas įvairių tautybių. Rimui Paulionui buvo duotos 7 minutės. Jis padainavo "Siuntė mane motinėle" ir "Anoj pusėj Dunajėlio". Jam akompanavo fleita ir akordeonas (A. Biskytė). Vertintojai R. Paulionui davė 91 tašką iš 100. Mėgėjui dainininkui tai gražus laimėjimas.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

NATŪRALUS BIČIŲ MEDUS: Užsakymai priimami iki š. m. rugsėjo 15 d. nuo 4 iki 30 svarų. Tel. 534-6803 — 822-6651.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su baldais Bloor ir Bathurst rajone, pirmame aukšte, su privilegijom naudotis virtuve. Skambinti po 6 v. vakaro telefonu 535-5126 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS butas Dovercourt-College rajone, dviejų kambarių ir virtuvės su baldais trečiame aukšte. Pageidaujama suaugusių asmens. Telefonas 534-5972.

MONTREAL

Albinas Blauzdžiūnas, AV parapijos tarybos pirmininkas, yra paskirtas ryšininku tarp popiežiaus priėmimo komisijos ir parapijos.

Kun. Alf. Grauslys rugpjūčio 8 d. Aukšinio amžiaus "Rūtos" klubui skaitė paskaitą apie maitinimąsi senyvesniame amžiuje. Klausytojų prisirinko ne per daug, bet visi paskaita buvo patenkinti.

Sol. E. Kaniava, grįždamas iš ekskursinės kelionės po S. Ameriką su sovietine grupe, rugpjūčio 8 d. AV par. salėje surengė vieną valandą trukusį daugiausia operinių arijų koncertą. Susirinko per 100 klausytojų, kurie džiaugėsi gražiu solisto balsu. Nepatenkintiems šio koncerto rengimu parapijos salėje klebonas kun. J. Kubilius, SJ, AV biuletenyje rašė: "Norėjome nuosirdžiu priėmimu parodyti, kad mes savo brolius ir seseris tebe mylime ir trokštame, kad jie pajustų tikrosios laisvės ir žmoniškumo vertybes."

Sigitas Montvila, Genės ir Prano Montvilų sūnus, skaitytuvų specialistas, persikėlė dirbti į Torontą B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Šv. Tėvas Jonas-Paulius II bus pasveikintas lietuvių ties Partenais ir

Sherbrooke gatvių sankryža. Klebonas ir par. komitetas ruošia plakatus su abiejų lietuvių parapijų irau. Dalyviai turės lietuviškas vėliavas. Po to bus vykstama į Šv. Tėvo Mišias ir pamokslą Jarry parke. — Liepos 31 d. mirė Vilijus Kalinauskas, 70 m., Kralienės Elzbičios ligoninėje nuo jo ilgai nežinotos vėžio ligos. Velionis gimė Montrealyje, gerai žinojo visą parapijos kūrimosi eigą. Savo laiku buvo parapijos komiteto pirmininku. Ilgametis choristas. Laidotuvės buvo iškilmingos. Klebonas kun. St. Šileika laikė Mišias ir pasakė pamokslą. Solo giedotojas J. Skėrys ir parapijos choras. Daug žmonių dalyvavo laidotuvėse. Liko liūdintys broliai — Jonas, Stanley, Pranas ir vyr. sesutė Marija Račaitis Niujorke. Svetainėje buvo suruošti pietūs. Palaidotas Notre Dame de Neiges kapinėse. — Iš Argentinos lankosi buvusi montrealietė Danutė Blauzdžiūnaitė-Devenienė, kartu su savo pirmagimiu sūneliu. Tėvai J. J. Blauzdžiūnai džiaugiasi tokia reta viešnia iš Buenos Aires. — Daug montrealiečių dalyvaus šv. Kazimiero kongrese Toronte. Keliaus savo priemonėmis — specialaus autobuso nebus. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Certifikatus: min. \$1,000.00			
1 metų	12 %	Nekilnojamo turto,	
Terminuotus indėlius:		asmenines ir	
1 metų	11.25%	prekybines.	
180 – 364 d.	10.75%	Paskolos mirties	
120 – 179 d.	10.25%	atveju draudžiamos	
30 – 119 d.	9.75%	iki \$10,000	
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau			
Taupomosios sąskaitos:			
specialios	8.25%		
su drauda	8 %		
Čekių sąskaitos:	5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS		3907A Rosemont
1475 De Seve		
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuve Ossington-Davenport rajone. Geras susisiekimas, patogioje vietoje prie universiteto ir kolegijų. Pageidaujama studento arba studentės. Skambinti vakarais tel. 656-6167 Toronte.

DIDELE NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

NATŪRALUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas kooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

ATLIEKU visokių namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J.S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antardieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas ir ligoninės, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.